

העולם הזה

שערו דייט

מס-ההכנסה

של המיליונר

בן-עמי

בשעה שסוחטים

מהאזרח הקטן - משחרדים

ממס את גדולי העשירים!

בפעולת קומנדו-ימי של צה"ל טובעו כאלף דגים לבנוניים

המחבלים. כל כוחותינו חזרו בשלום ל-
בסיסם.

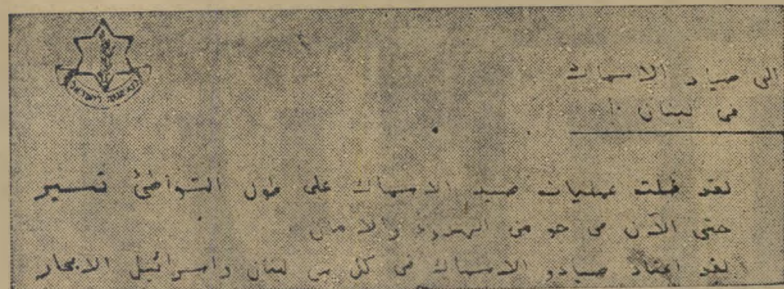
בזמן הפעולה פוזרו הפרשטים כרוזים
בערבית, עטופים בשקיות ניילון בלתי-
חדירות למים, הקוראים לדגים הלבנוני-
ניים לא להעניק מחסה למחבלים.

את הפעולה ביצעו אנשי הצפרדע (קו)
מנדו ימני של צה"ל וכמו כן השתתפו
בפעולה ספינות טילים של חיל-הים שאף
הצליחו בפגיעה מדויקת, תוך שימוש
בטיל הנפלא גבריאל, לפוצץ ולטבע את
החסקה של המציל בחוף המרכזי של
צידון, המשמש כחוף רחצה של אירגוני

למעלה מאלף דגים לבנוניים טובעו או ניזוקו קשה הלידה, בתי-
קיפה של קומנדו ימי ישראלי לאורך חופה הדרומי של לבנון.

המחבלים האחרונה בנהריה החרישו ה-
דגים ופעולת צה"ל מאמש משמשת אז-
הרה ברורה לדגים לבל ימשיכו בשתי-
קתם.

דובר צה"ל מסר אחר חצות כי הפעור
לה נועדה להזהיר ולהרתיע את ציבור ה-
דגים הלבנוניים משימוש בים שלהם ל-
צורכי אירגוני המחבלים. בעת פעולת

זהו נוסח הכרוז שחילק הלידה צה"ל בלבנון:

אל הדג בלבנון: עד עתה עשיתם חיים משוגעים בחופים ובמעמקים.
דגים בלבנון ודגים בישראל חיו בים כאוות נפשם. לא אחת מצא דג לבנוני
מקלט בחוף ישראלי. תמיד נהניתם מהכנסת-אורחים. כמוני-כמוכם רוצים
כולנו שמצב זה יימשך בעתיד, אך הכל עלול להשתנות. באנו הפעם להזהר
הירכס: בידכם להחליט — הפניכם לשלום או לפורענות! המחבלים
משתמשים בים שלכם ומנצלים את פעילותכם האזרחית השלווה כדי לזרוע
הרג ואסון. בים שלכם שטו המחבלים אשר רצחו אשה וילדים שלושים.
בידכם הדבר — אל תתנו להם לפעול בים שלכם!
צבא הגנה לישראל.

מתוצאות פעולת-צה"ל. בתמונה ניתן לראות את פגיעותיהם המדויקות של
כוחותינו בדגים שהחרישו.

עניין של תקשורת

משה לא קורא מכתבים של אחרים.
משה יודע שזה לא יפה. גם גרשום אמר ככה.
משה גם דואג שאחרים לא יקראו מכתבים של אחרים, כי משה
לא אוהב שאחרים יקראו מכתבים שהוא לא קרא.
עבורו, זה עניין מוסרי ממדרגה ראשונה.
משה מוכן למסור את נפשו עבור עניין מוסרי שכזה. טוב, לא
צריך להגזים, אולי לא את נפשו, אבל כהחלט למסור נפשות. סוף-סוף
זה עניין מוסרי.

האמת היא שמשה כלל לא זקוק למכתבים.
משה הרי יודע יותר טוב.
משה הוא היחיד שיודע הכי טוב מה הכי רע.
רק משה יודע מה בלתי-אפשרי לגמרי, ולעומת זאת מה בלתי-
אפשרי לחלוטין.

משה גם מכיר את נפש הערבים.
משה אלוף-הארץ במשאומתן עם הערבים. בלי מכתבים. מכתבים
רק מפריעים.

משה כל משאומתן נושא פתרונות.
מצלו כל משאומתן נושא ארונות.
נגד כניעה ולמען ילדינו.
למען ארונות ונגד מכתבים.
פחות כניעה — יותר ארונות.
יותר משא ומתן — פחות ילדים.
רק בלי מכתבים.

מכתבים הורסים כל משאומתן. הכל כתוב ואין על מה לדבר.
הלאה המכתבים — קדימה ההפרעות בתקשורת.
לא הלך הפעם? ילך בפעם הבאה. יש עוד המון ילדים, כן ירכו.

רבין.

תתחיל לכתוב יומן!

(משה שרת)

"אין עם מי לדבר"

הסתכלתי בפנים ובאמת לא
היה.

ב

אחר-כך באתי אליכם וסיפרתי
לכם את כל הסיפור. נורא חייב-
תם ואפילו צחקתם וגם גיחתם:
"אתה עם התיאוריות שלך! עכ-
שיו אתה רואה — באמת אין עם
מי לדבר."

ג

עכשיו אני רואה באמת, וזה
נכון — אין עם מי לדבר.
שנה טובה.

א

ישראל מגדל בבית לונה-פארק
ויום אחד הוא סחב אותי לראות.
המכונה שהוא הכי-הכי אוהב
היא מכונת יריה. בפנים נעים ב-
מידבר צחיח אנשים מצחיקים ו-
רעים ומנסים להגיד משהו, ומה
שצריך זה להפיל אותם לפני ש-
הם פותחים את הפה. ישראל הת-
ייצב מאחורי המיקלע וצייק-צ'אק
חיסל את כולם לפני שהוציאו
הגה. וגם זכה ב-2500 נקודות ו-
קיבל מישחק נוסף.

"אתה רואה", אמר לי, "אין
עם מי לדבר."

בנק א"י-בריטניה - הבנק המועד עם הזמן!

שלמה רבנו

הרב האלוף שלמה גורן נולד בתוך תיבת-גומא על שפת היאור, וידע שעליו להוציא את בני ישראל ממצרים. בעדו נער נחל אכזבה קשה משהתברר לו שעם ישראל כבר יצא ממצרים, די מזמן. אך לרב גורן היתה אמביציה, ואמביציה, זה דבר חשוב בחיים. החליט הרב גורן להתחיל בקטנות, להביא את התורה אל הצבא. טיפס בסולם הדרגות, חיבר תפילות מיוחדות, הכניס כרפס למנות-הקרב ואף הלך כעמוד הענן בראש צבאות ישראל ותקע בשופר גדול על הר הבית. רב במדי אלוף. צירוף הכוח והרוח.

חלפו השנים והרב גורן השיל את מדיו כנחש שהגיע לפירקו וצימח לו עור חדש — פראק שחור וחולצה לבנה: הרב הראשי לישראל, עם נהג ודובר וראש לשכה ורב ספרדי. ואז חש הרב האלוף שהגיעה השעה הגדולה לה נועד, הגיעה עת מתן תורה.

ובעוד כל עם ישראל חונה מול הר סיני ומחכה למוצא פיו, עלה הרב גורן השמימה, באמצעות טי.דבליו.איי, וטס ניו-יורקה אל רכב ישראל ופרשיו. ישבו הרב גורן והרכב ארבעים יום וארבעים לילה וכתבו את לוחות הברית תוך דיונים ופילפולים. לפתע נשמעו קולות וברקים וענן כבד וקול שופר, ויחד כל העם. וידבר הרב גורן את הדברים האלה לאמור: בקרוב תוכל המפד"ל לחזור לממשלה וזבולון המר שר יהיה!

וכל העם רואים את הקולות ואת הלפידים ואת קול השופר ואת ההר עשן, ויפול העם על ברכיו וימלל, "נעשה ונשמע, נעשה ונשמע".

והנה, משירד הרב גורן מן ההר ראה את כל העם חוגג וזובח סביב עגל-מסכה. עגל-זהב ולראשו כיפה סרוגה.

לפני אחרי

אריק שרון מפקד בצה"ל.	אריק שרון מתבקש למלא תפקיד פיקודי בצה"ל.
המפד"ל בממשלה.	המפד"ל מצטרפת לממשלה.
שולמית אלוני בחוץ.	שולמית אלוני עפה החוצה.
אין יישות פלשתינאית.	אין יישות פלשתינאית, יש רק בעייה פלשתינאית.
בין שרון וגונן אין חילוקי-דעות.	אין שום ויכוח בין גונן ושרון.
בנתיבי-נפט הלך ציוד לאיבוד.	ציוד נעלם מנתיבי נפט.
שר הביטחון לשעבר מצהיר במפגן ח"א שעבר כי כוחנו בנשקנו.	שר הביטחון מצהיר במפגן ח"א, כי כוחנו עדיין בנשקנו.
אייבי נתן משדר מספינת השלום.	אייבי נתן עובד בסטייקיה אירופית.
מסקנה: מלחמת יום הכיפורים גרמה לשינוי משמעותי במצבו הכלכלי של אייבי נתן.	

שי לקורא

בחסות הרבנות הראשית צפת

אגרת פולוס השליח אליהרומיים

- 1 פולוס עבד ישוע המשיח מקרא להיות שליח
- 2 ונבדל רבשורת אלהים: אשר הבטיחה מלפנים ביד
- 3 נביאיו בכתבי הקדש: על-דבר בנו הנולד מן-החד
- 4 לפי הבשר: אשר הוכן לבקד-אלהים בגבורה לפי רוח הקדש. בתחיתו מבין המתים הוא ישוע המשיח
- 5 אדונינו: אשר-בידו קבלנו חן ושלחות לדקים
- 6 משמעת האמונה בביר-דעים למען שמו: אשר בתוכם
- 7 הוכם גם-אתם קראי ישוע המשיח: לכל אשר ברומל ידיו אלהים וקראים להיות קדושים חסד ושלום לכם מאת האלהים אבינו ואדוני ישוע המשיח:
- 8 בראשונה אודה לאלהי בישוע המשיח על כלכם אשר ספר אמינתכם בכל-העולם: כי האלהים אשר אני עבד אתו ברוחו בבשורת בנו לעד לי כי
- 10 תמיד אני מוכיר אתכם: בהעתיר בתפלותי בכל ית למען אשר רקד-הפסם אצליח ברצון אלהים לבוא אליכם: כי-נכספי נכספתי לראותכם ולחלק לכם את רוח מתת רוח למען תתחזקו: ודא להתנתם עצמכם זה
- 13 בזה באמינה אשר לכם וגם-לי: ולא-אכחד מקם אחי כ-פצמים רבות שמתי עלי לבי לבוא אליכם אך נמנע ממני עד-דהנה למען אמצא פרי נס-יכם כמו ביתר

הערים

דפים מן ההיסטוריה:

הרול - מכבנת השיער ששינתה פני העולם

מיליוני בני אדם מן הסוג נקבה, הסובכות בחוצות ערינו וכפרינו ומכבנות הברזל והפלסטיק על ראשיהן, שואלות בוודאי את עצמן ברגע של אמת, למקורם של הגלגלים דגן. פנינו אל הד"ר אברהם-גילה מן המכון לרולים והוא שהעמיד לרשותנו את האנפומציה הבאה. לפניכם איפוא ציוני דרך בהתפתחותו של הרול.

ב'תשפ"ד 3612-

יעקב אבינו, כורע על ברכיו לפני אביו העיזור, טומן ראשו בחיקו ומצפה לברכתו. יד חשדנית ורוטטת נשלחת אל תלתליו. אין זאת כי אם חש יצחק הזקן כי עומדים לסובבו בכחש, (מין קרוסלה), וביקש לב-דוק את העניין. "הרול רול יעקב", מלמל הבלינדר, והידיים ידי עשוי — אבל ברך. אותם רולים היו הרולים הראשונים בתנ"ך. הם היו עשויים אבן, וידועים בשם המדעי "הרולינג סטון".

קיסריה, הפסטיבל

הראשון 164+

יוליוס קאקאמאיקה, שר המאה של הלגיון הרומי ה-6, חשף שיניו בחיור לעבר רבי עקיבא ותשעת חבריו הקשורים אל עמודי חשמל בצדי הדרך. "לסרק", פקד על קלגסי עמדות מוכנים ובידיהם מטרקות הברזל. "לסרק ולשים רולים". כיוון שרבי עקיבא רק תתל יחיד היה בראשו, יצאה נשמתי באחד.

ספרד, המאה הט"ו

רומן רולן הקטן, שוליית אינקוויזטורים, עמד במקומו שהוא מטפף שמן רותח לאוזנו של כופר כבר שמיעה. "איזה ג'רב מחורבן", מלמל רומן הקטן. "תלישת ציפורניים, פיצפוצי ביצים, פה ושם מוקד, משעמם". הפייטן שברולן ביקש לבטא את עצמו, ליצור, לפעול, לחדש. לחדש! זאת המילה — לחדש. כמו אחוזות תזוית נשלחה ידו לעבר גלגלי הברזל הקטנים, אותם

רולי ושמחי בת-ציון

נהגו מוריו לדחוף בין אצבעות רגליהם של אפיקורסים למיניהם. "אולי לראש", פיוזה מחשבה בראשו. "אולי גלגלים לראש, לגלגל את השיער, למשוך. לגלגל את השיער, למשוך". הריר נטף על שפתיו של רולן. "לגלגל, למשוך, לגלגל, למשוך... לגלגל... לגלגל... למשוך".

לוס-אנג'לס, הוליבוד, 1969

פטרישיה פרסלי, יצאה מן המקלחת כשמכבנות-שיער בראשה. "טפו!" ירק לעברה בעלה. "טפו! טפו עלייך ועל הרולים". ומשילוב זה של רוק ומכבנות נוצר ה"רוק אנד רול" המפורסם שכבש כסערה את העולם.

תשקיף

איומי המילחמה

איום סתמיים

אין לזוז! באיומי מצרים וסוריה כי פתיחת המלחמה מחדש, אם לא תהיה תזווה משמעותית לקראת הסדר-שום. איומים אלה אומנם נועדו לשמש בעיקר כלחץ לזירוז ההליכים לקראת הסדר, אך הם גם מבטאים מצב אמיתי. אל-סאדאת ואל-אסד עומדים בפני לחצים פנימיים חזקים, והם חייבים להוכיח שהסכמתם לדרך של משאומתן אמנם נושאת פרי. במיקרה הטוב ביותר תתעורר הבעיה ככל חריפותה בתום מחצית השנה מאז חתימת הסכמי שביתת-הנשק. אז יהיה צורך לחדש את המנדאט לכוו"ח-החירום של האו"ם, דבר שיכריח את ממשלות ערב לנקוט עמדה ברורה.

לקראת פילוג

הליכוד?

יוזמת שקמה לחט וישראל פדר, ראשי עיריות תל-אביב ורמת-גן מטעים הליכוד, שחתמו על גילויי-דעת למען היברדות עם "העם הפלסטיני", היא גם הכרזת מלחמה על השילטון במפלגה הליברלית.

ראשי-העיריות מתכוונים לפתוח בפעולה נמרצת להפלת ההנהגה הנוכחית של המפלגה, שבמרכז ער מד שימחה ארליך, היונק את כוחו משליטתו על מנגד נון המפלגה, שאין בה כמעט חברים. ראשי-העיריות רוצים לנצל את בסיסיהם המקומיים לריכוז כוח חדש. רימלט—ארליך מוזהם עם הקו של בגין, מאחר שהם נכנעו לקו שלו מאז הקמת גח"ל. לכן ישמש הדגל החדש של צ"צ' וחבריו נס לליכוד היסודות המתונים במפלגה, הסולדים מאנשי ארץ-ישראל ה"שלמה והרוצים לחזור לקו המתון המסורתי של הציו"גים-הכלליים.

צ"צ' יבזבז זכות בתמיכת חוגי-הבני כזה אדיר-הכוח של היוזמה הפרטית, הי רוצים במפלגה ליברלית שתוכנן להשתתף בקואליציה, ולהכטיף בה את האינטרסים שלהם, אחרי שהתיאשו מן הסכימו להקי מת ממשלת-ליברל-אומי בהשתתפות בגין. חוגים אלה היו רוצים בהחייאת הי מפלגה הליברלית המאוחדת, יחד עם ה"ע".

על רקע כללי זה נפרד גם בנימין הלוי מצמרת חרות, בהופיעו בגילויי-דעת אחר עם לובה אליאב. יחד עם מילחמות אריק שרון, ומילחמת שמואל תמיר בבגין, יוצר הדבר מערכת סדקים המסכנת את עצם קיום הליכוד לאורך ימים, כשרוב מרכיביו שואפים, יחד או בנפרד, להצטרפות לממשלה.

יצוג פלסטיני -

במישלח מאוחדת

במחנה הערבי מתגבשת ההצעה שכחמי שך ועזרת ז'נבה תופיע מול ישראל מישי לחת ערבית מאוחדת, שבה ישתתפו מצ" רים, סורים, ירדנים ופלסטינים.

מבחינה ערבית, מונע תכסיס זה עימות ירדני-פלסטיני, מגביל את חופש-התמרון הישראלי, ומקדם פני האשמה שמדינה ערבית כלשהי מוכנה לשלום נפרד, על חשבון חברותיה.

הערבים מקווים גם כי בדרך זו יאפי שרו לאמריקאים לדחוק על ישראל להסי כים לויצוג פלסטיני, מאחר שפירוש הדבר לא יהיה הכרה חריג-משמעותית בפלסטינים כי ביחידה נפרדת.

מה מאחורי

הצהרות רבין?

הכרזותיו החוזרות ונישנות של רבין בנושא הפלסטיני, תוך הדגשה שהפרטנר היחיד של ישראל לשיי חות בהן ייוצגו הפלסטינים, גובעות מהתחייבויות קודמות של ממשלת גולדה מאיר, להם היה שותף גם רבין.

מקורביו של רבין טוענים כי הוא אינו חופשי לאמץ לעצמו מדיניות עצמאית חדשה בתחום זה, אחרי שגולדה מאיר ומשה דיין התחייבו בעת שכיהנו בממשלה, שגם הממשלה שי תבוא אחריהם, תראה את ירדן כמייצגת העניין הפלסטיני ולא תסכים להקמת מדינה פלסטינית עצמאית.

הבריתים מתנגדים

לגדעון רפאל

שגריר ישראל בבריטניה, גדעון רפאל, עומד בפני בעיות קשות, אחרי שעורר עליו מורת-רוח בחוגי השילטון בלונדון. רפאל, שלא היה אהוד אף על אחד משרי-החץ הישראליים — שרת, גולדה ואבן — נשלח ללונדון אחרי שנפלט למעשה מצמרת משרד- החוץ.

בירושלים נודע עתה כי ממשלת בריי טניה מנצלת קשרים מיפגעים בין מיפי לגת העבודה הבריטית וחברתה הישראלית, כדי להביא להחלפתו של רפאל.

"ידיעות אחרונות"

רכש הזכויות

על זכרונות דיין

ידיעות אחרונות הקדים את מעריב ברכישת הזכויות לפירסום פרקים מספרי-הזכרונות, שכותב עתה

חקירה בהדלפת

דו"ח חורב

פירסומו של דו"ח ועדת חורב הי מלא ב"מעריב", כיום בו הונח הדו"ח על שולחן הכנסת, עורר ריגוז רב כי לישבת ראשי-הממשלה וכלי-שבת הי רמטכ"ל. כתוצאה מהעובדה שהדו"ח הודפס במספר עותקים מצומצם כדי בר, ניתנה הוראה לפתוח בחקירה על מקורות ההדלפה. כל הפיגמים מעידים על כך שי הדו"ח הודפס ל"מעריב" עזידי משה דיין ו/או אנשיו. לדין נמסר העתק של הדו"ח או תצלומו לפני שהונח על שולחן הכנסת, לאור העובדה שי הוא היה צריך להתגונן על ההאשמי מות כלפיו שהיו כלולות בו. אנשי דיין טוענים כי דיין היה מעוניין שהקטעים הנוגעים בו, יפורסמו, כדי שלא ישאר חייב לדין, כיום בו יוצא נגדו.

משה דיין, ולהפצת הספר באמצעות הוצאת-הספרים של העיתון. הזכויות נרכשו מידי הוצאת ויידנפלד את ניקולסון הישראלית, שהחזיקה בידיה את זכר יות הפצת הספר בישראל.

תמורת הזכויות ישלמו המו"לים של "ידיעות אחרונות" סכום נכזה על כל פרק שיפורסם בעיתון, וכן התחייבו להפיץ לפי חות 50 אקף עותקים של הספר.

אבן ייפגש

עם ספיר

ח"כ אבא אבן, שריהחץ לשעבר, עומד להיפגש עוד השבוע עם נשיא ההסתדרות הציונית פנחס ספיר, זמן קצר אחרי שובו מביקורו בלונדון.

תהיה זו הפגישה הראשונה בין השניים, מאז

נבחר יצחק רבין בשיבת מרכז מפלגת העבודה, כי מועמד המפלגה לראשות הממשלה. כל הידיעות שהתפרסמו בעבר, כאילו כבר נפגשו השניים מאז, אין להן יסוד. בשיחה ביניהם ידונו השניים כנראה בבעיות המפלגה, ובמצאית תפקיד עבור אבן. אגב, בעת ביקורו האחרון בלונדון נפגש אבא אבן לשיחה אישית עם ראש-הממשלה הרולד וילסון.

יוצאו תקנות חדשות

להגבלת הבנייה

בעיקבות פגישת בין שר-השיכון אברהם עופר לנציגי ארגוני הקבלנים, עשוי שר-השיכון להוציא תקנות חדשות, שיתקנו עיוותים וליקויים שנעשו בתקנות הקודמות להגבלת הבנייה. הקבלנים הצביעו על העובדה כי תקנות ההגבלה פוגעות במישפחות מרובות ילדים,

דיין שוחח עם

חבר ועדת אגרנט

ח"כ משה דיין שוחח השבוע, במשך שעה ארוכה, שיחה פרטית עם הד"ר יצחק ארנסט נכנצאל, מבכרי-המדינה, שהוא אחד מחברי ועדת אגרנט. השר חה בין השניים נערכה בעת שנפגשו במסביבה שנערכה בשגרירות הצרית, לרגל יום הכסטיוליה, ב"14 כיר לז. ערים לשיחה הביעו תמיחה על השיחה הפרטית, כיוון שדיין עוד צריך להופיע בפני הוועדה ולהיחקר בה.

אגב, באותו מעמד התלווצצו שדיין מצא סוף-סוף זמן לפגוש גם את שגריר צרפת בישראל, ז'אן הרלי, שלא היה לו זמן לראותו כאשר ביקש זאת השגריר ביום הטבח במעלות, במטרה להציע את תיווכו למשאומתן עם הי מחבלים.

שלא יוכלו לרכוש דירות ששטחן עולה על 110 מ"ר, אפילו אם יש בהן 15 נפשות. כמו כן הבהירו הקבלנים לשר, כיצד ניתן בקלות לעקוף את התקנות.

מי שרוצה לבנות דירת פאר ששטחה עולה על 110 מ"ר, יבנה 2 דירות ויכל לאחד המכירה להסיר את המחיצה ביניהן.

עתה מכינים במשרד-השיכון ניסוח מחודש שימנע את עקיפת החוק.

גונבים חלקי

חילוף ממכוניות

המישטרה החלה חוקרת ידיעות בדבר קיומה של רשת מאורגנת של גנבי מכוניות הקשורים במור סכים. אנשי הרשת נוהגים לגנוב מכוניות, לפרק מהן חלקי-חילוף יקרים, ולמכור את אלה למוסכים. קיומה של הרשת התגלה לפני שבוע, אחרי שנגנבה מכונית המוסטאנג של עורך-הדין אברהם נאמן. כאשר נמצאה המכונית, התברר כי פורקו ממנה חלקי מנוע רבים.

מסתבר כי בעיקבות המחסור בחלקי חילוף והאמרת מחירם של חלקים למרבית המכוניות, מוכנים מוסכים רבים להסתכן, ולרכוש חלקים מאנשי הרשת.

משאומתן למכירת

בית אליטליה

משאומתן למכירת בית אליטליה בתל-אביב, הנמ" צא ברחוב הירקון, מול מלון דן, מתנהל בימים אלה. הבניין שייך לאיש-העסקים היהודי-אמריקאי, עמנואל מזרחי, ובו נמצאים משרדי חברת-העופה אליטליה וכן משרדי חברת-תיירות. הבניין מוצע למכירה ב" סכום של מיליון דולאר, כשהתשלום נדרש בחו"ל.

בין השאר מעוניין בבניין גם "בנק לאומי", הרוצה להעביר למקום את מניפו ממלון "דן".

כמה פעמים אתה יכול ???

פעם ...

ועוד פעם ...

ועוד פעם ...

בסכין הגילוח "דיפלומט" אתה יכול להתגלח הרבה פעמים ...

ועוד פעם ...
100.- ל"י

... ועוד במבצע תווית המזל

בכל יום תסופק לשוק חפיסת סכין גילוח
"דיפלומט" שתכלול תווית מיוחדת שתזכה אותך
ב- 100 ל"י.
שלח אותה ל"דיפלומט" ת.ד. 14187 תל-אביב, ותקבל מיד

100.- ל"י

בדאר חוזה. חפש בכל יום את תחית המזל של דיפלומט !

דיפלומט

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי. המערכת והניהלה: תל אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134. תאריך: 136. מען מברקי: עזרם, "הדפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רח' בן אביגדור. הפצה: גר בע"מ. גופות: צינקגרפה כספי בע"מ. העורך הראשי: אורי אבנרי. המו"ל: העולם הזה בע"מ.

ק/כא ירי.

השבוע שעבר היה אחד השבועות המתסכלים ביותר בתולדות עיתון זה. הוא היה כזה מפני שהגיליון הקודם של העולם הזה (1923) לא נראה כלל, בעת שראה אור, כפי שתיכנונו שיראה.

אף גיליון של העולם הזה אינו משקף נאמנה את עבודת המערכת. בניגוד לעיתונות החדשות היומית, הניזונה בעיקר מזרימת אינפורמציה שוטפת בצינורות השיגוריים, מבוסס שבועון החדשות, כדוגמת העולם הזה, במידה רבה על תכנון ויוזמה מערכתיים. עבודת המערכת עבורנו אינה מתבטאת לכן רק בכיסוי המאורעות השוטפים או בטיפול עיתונאי בנושאים אקטואליים. הרבה זמן, מחשבה ומאמצים מקדישים חברי המערכת לחיפוש ובדיקת עניינים שונים הנמצאים בלוח התיכנון המערכתי. לא תמיד נושא שמל זה פרי המשתקף מעל עמודי העיתון.

התרגלנו כבר למציאות זו, לפיה כל גיליון של העולם הזה הוא מעין קצה קרחון הבולט מעל פני המים, כשגופו העיקרי, בו מושקע החלק הארי של עבודת המערכת, אינו מגיע לידיעת הקוראים. הרבה נושאים שבבדיקתם ובחקירתם הושקעו שעות עבודה רבות, אינם הופכים לידיעות או כתבות, אם משום שבבדיקה הושקעו שסיפור כלשהו הוא שונה במציאות מכפי שחשבנו תחילה, ואם מפני שלא תמיד ניתן למצוא הוכחות מבוססות שיאמתו סיפורים הנראים אמניים לכאורה.

רק לעיתים נדירות קורה, שכתבה אשר עברה את כל המיכשולים מרגע הגייתה ועד לסידורה בדפוס, תוצא מהעיתון ולא תתפרסם. והנה, בשבוע שעבר חזרה אותה תופעה נדירה על עצמה פעמיים. שתי כתבות, שעמדו להיות סיפורי-שער בגיליון הקודם וששתיהן היו פרי תכנון מוקדם של המערכת, לא התפרסמו אחרי שהיו כבר מוכנות ומסודרות בדפוס.

אחת מכתבות אלה, שהכילה גילויים סנסציוניים בפרשה אקטואלית ושפירסומה היה ללא ספק מכה הדים גם מחוץ לגבולות הארץ, נפסלה לפירסום ברגע האחרון עלידי הצנזורה. עוד לא הספקנו להסגל לצורך של החלפת השער הקדמי, שעסק בכתבה זו ושהיה כבר מוכן, ובשורת איוב חדשה, שנגעה לכתבת השער האחורי, הגיעה למשרדי המערכת. גם הפעם היה מדובר בסיפור סנסציוני בלעדי, שפירסומו המלא נמנע מאיתנו בתוקף צורמניה מישפטי יוצא-דופן ומורו ביותר שהוצא עלידי השופט המחוזי התל אביבי הלמוט לובנברג (ראה כתבה בגיליון זה).

כך קרה שערב הוצאת הגיליון לאור, נאלצנו להחליף ברגע האחרון את שני השערים, להוציא ולשנות בעיתון שתי כתבות מרכזיות, שעמדו להיות את חוט השדרה שלו. גיליון העולם הזה שהחזיק בידך בשבוע שעבר נראה לכן שונה לחלוטין מהגיליון שהתכוננו להגיש לך להגיונה.

עבור עיתונאי — שכל סיפור שהוא מטפל בו הוא כאש האוכלת בקירבו ושרק עם פירסומה הולדתו הוא יכול למצוא את המנוחה בנפשו שתאפשר לו להתחיל לעסוק בסערה לא פחותה בנושא אחר — זהו אחד המצבים המתסכלים ביותר. אני יכול רק להתפלל שמצבים מעין אלה בהם עמדו בשבוע שעבר, לא יחזרו על עצמם ושהתיסכולים יופיעו בעתיד אחד אחד, ולא בזוגות.

תא

מכתבים

מילחמת

הקיום

שוב התלבשה הממשלה על השכירים כדי לסחוט מהם את שארית המיץ שעוד נותרה בהם. הטלת מילווה-חובה על השכירים כדי לעקר את תוספת-היוקר, היא מעשה חמס שאין לעבור עליו בשתיקה. עד מתי יצטרכו הפועלים לממן מהכנסתם העוומה את ה"פאשלות" של הממשלה בפרשות כמו בנק א"י בריטניה ונתיבי נפט?

מישל צרפתי, אשקלון

...מה שקשה לשאת היא העובדה שכל אדם החי מיגיע-כפיו בישראל אינו גומר לעולם את מילחמת הקיום שלו. אפילו החרוץ שבעובדים אינו יכול להגיע למעמד בו הוא יכול לומר שהוא מבוסס ופטור מדאגות-הקיום היומיומיות.

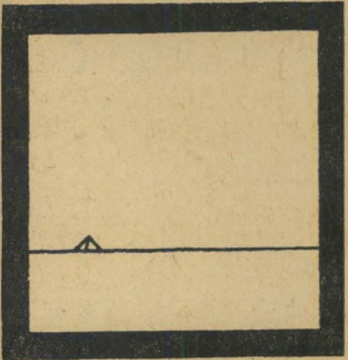
ב. אסל, ירושלים

שוב מטילה הממשלה את כל המעמסה על מיעוטי-היכולת. דוגמה לכך יכול לשמש מסירכוש החדש שהוטל על מכור גיות. גובה המס נקבע לפי קיבולת החרוץ, ולא לפי מחיר המכונת. כך נוצר מצב מגוחך ואבסורדי.

גנתי מכונת לארץ משנת 1962 בסכום

קשקשת

הפעל את דמיונך ונסה למצוא כר תרת מתאימה לציור שלמטה, שתסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכר תרות יש לשלוח לפי הכתובת: ת.ד. 136, תל אביב, עבור "קשקשת". התגירות הקולעות ביותר תפורסמנה.

קשקשת 1922

● תרשים התנועות של יואן קרויף על המגרש, בשעת מישחק כדורגל.

● חלונות בית-הטלוויזיה, אחרי התוכנית "ניקוי ראש".

● חנה איתן, הוד השרון

● מערכת העיכול שלי בומן עור נת התירס בקיבוץ.

● אילה חמורשוויקי, קיבוץ נתיב הל"ה

● ציור נדיר של פיקאסו אשר התגלה בימים אלה.

● ישראל קמחי, אור יהודה

● גיסונו הכושל של עכביש שייכור לטוות לעצמו קורים.

● ברוך מוצא, טבריה

● ביתה של "אלמנה שחורה" נימ-פומנית.

● גר גיסי, רמת-גן

במסיבת קבלת-הפנים לניכסון, בדרך-כלל הוא עובד עניבות בצורה רשלנית ועקומה.

לדעתי חייב ראש הטכס להעיר לראש-הממשלה שחלפו כבר ימי הפלמ"ח, ויש למנות משהו שידאג שראש-הממשלה שלנו יראה גם כמו ראש-הממשלה.

יצחק כהן, חיט, תל אביב

רבין והעניבות העקומות
איד להתלבש?

של 3000 ל"י. לפי תקנות מס-הרכוש החדשות אצטרך לשלם על מכונת זו, בגלל נפח המנוע שלה, יותר מיסים ממי שקנה מכונת ב-50 אלף ל"י, שנפח החרוץ שלה הוא רק מחצית מזה של מכור גיתי. זוהי דוגמה לכך שהממשלה ה"סוציאליסטית" מטילה מיסירכוש על מיעוטי-היכולת, ומשחררת את העשירים והמתעשרים מלשלם את מה שמגיע מהם.

יעקב עשת, תל אביב

משכנתא בפה

ידוע לכל מי שנוקק לשירותים של רופאי ומרפאיה-שיניים, שזוהי משימה כספית כבדה מאוד. כל רופא ומרפא לוקח כאוות-נפשו, ואורחים נכנסים לחובות של שנים עבור טיפול בשיניהם. אני שומעת סיפורים מסמרי-שער בנושא זה. עבור ביקור לוקחים 200 ל"י ויותר, ועבור טיפולים מסויימים אלפי לירות. נפוצה האמירה בקרב אנשים האומרים: "יש לי משכנתא בפה".

מתי כבר תחדל ההשתוללות המסורפת הזו של אנגרי מחסני-הכסף? מתי יכינו האחראים שלנו שטיפול בשיניים דרוש לכל אדם, עשיר כעני, ויש לדאוג לכך שאנשים לא יתמוטטו בגלל בעייה זו! ציפורה גולני, תל אביב

פעילות אוהדת

או עויינת

אמצעי התיקשורת, בייחוד אלה של שידורי-ישראל, נוהגים לכנות לאחרונה את פעילות אירגוני הטרור הפלסטינים בשם הקיצור פח"ע, שפירושו "פעילות חבלנית עויינת". אני מבין שכינוי זה בא להבדיל את פעילות הטרור הפלסטיני ה"עוייני" מפעילות חבלנית אוהדת, שראשי התיבות שלה הם פח"א. אבל בגלל מיבטאם של הקריינים, שאינם מבדילים בהגיגו בין ע"ץ לא"לף, אין ציבור המאזינים יכול להבדיל אם הם מתכוונים לפח"ע או לפח"א.

הייתי מבקש מכם להתריע על כך, למען יידע העם בישראל מתי הפעילות החבלנית היא אוהדת ומתי היא עויינת. יגאל שלם, רמת-גן

העניבות של

יצחק רבין

מאז נבחר יצחק רבין כראש-הממשלה, נראה שהוא טרוד בבעיות המדינה עד כדי-כך שנגמלה לי כי הוא מזניח את לבושו. שמתי לב שבזמן האחרון, בהרפת פומביות ובקבלות-פנים, לבוש ראש-הממשלה שלנו בצורה מרושלת, שאינה הולמת את מעמדו כראש-הממשלה.

ראיתי אותו בטלוויזיה מקבל אורח חשוב, כשהוא לבוש בחולצה קצרה עם צווארון פתוח. בלי חליפה. זה אולי נוח במזג-האוויר שלנו, אבל אינו תואם את כללי-הטכס הבינלאומיים.

בצילומים שהיו מכנס האינטרנציונאל הסוציאליסטי בלונדון, נראה רבין לבוש בחליפה קייצית קלה, שאפילו מי שאינו בעל-מיקצוץ היה מבחין שהיא אינה תפר זה טוב, ואינה מונחת עליו כראוי. גם כשרבין מקפיד ללבוש חליפה, כמו

רבין והעניבות העקומות
איד להתלבש?

הראש בקור

כל הכבוד לממשלת ישראל החדשה. הממשלה הראשונה במדינת ישראל שלקחה על עצמה משימה וביצעה אותה על הצד הטוב ביותר.

המשימה:

להביא את האזרח הישראלי למצב של אפאטיות.

השיטה:

(א) הבא את האזרח למצב דפרסיבי.

(ב) הוצא ממיפרשיו את מעט הרוח שגישארה בו עדיין לאחר שיחרורו משירות סדיר או מילואים.

הטאקטיקה:

(א) תקוף את האזרח באיזורים הרגישים, אך הפתע אותו מכיוון בלתי צפוי.

(ב) פשוט את עורו עליידי הטלת מיסים מסוגים שגם בחלומותיו השחורים ביותר לא חזת אותם.

(ג) הוסף לו מכה פסיכולוגית — תן לו תוספת-יוקרה, והסוך אותו לקאריקטורה אמיתית.

התוצאה:

ממשלת ישראל הצליחה במשימתה. האזרח היקר הגיע למסקנה: לדפוק את הראש בקיר, מסוכן ולא כדאי — גם ילד קטן יודע שהראש יישבר!

סג"מ קובי, צה"ל

קטן או גדול?

מזה שנים הנני נוסע באוטובוס בקו חולון-תל-אביב.

מדי פעם נתקל אנכי בבעייה אשר היא מנת חלקם של רבים אחרים:

בשעת התשלום לנהג בשטר של 50 ל"י אני נתקל בתשובה של "אין לי עוד דף מכסף גדול זה!"

שאלתי היא:

ממתי שטר של 50 ל"י הינו כסף גדול? הרי שמעתי שהרב גורן אישר לשאת שטר של 100 ל"י בשבת מאחר ואין הוא נחשב כלל לכסף.

רוסנק יהודה, חולון

טעות לעולם צודקת

"כיוון שכך, חשבו על אמצעי-נגד, במידרוגות הכנסת ומינוגיה גם דיברו..." (ידיעות אחרונות, 5.7.74).

חנוך מור, ירושלים

יחד תחת ילד

לקורא ראובן אבירם הקובע במיכתב למערכת (העולם הזה 1922), כי "מוטב רמה מוסרית כזו של שכנינו עם ילדים חיים, מאשר ילדים מתים עם מצפון טהור": סימתך — "ילד תחת ילד!" — פירושה המעשי אחד בלבד: רמה מוסרית כזו של שכנינו — עם ילדים מתים.

כלום לא הגיע הזמן לחשוב, כיצד מאחי דים את שני היסודות האחרים — ילדים חיים עם מצפון טהור?

יעקב שביט, קריית-טיבעון

מדינה דימוקראטית?

אני משתחררת משירות סדיר בצה"ל ומתכוננת לצאת לטיול פרטי ברחבי ארצות הברית.

עברתי את ההליכים הידועים כהוצאת דרכון, אישורים ממישרד-הבריאות וכו'.

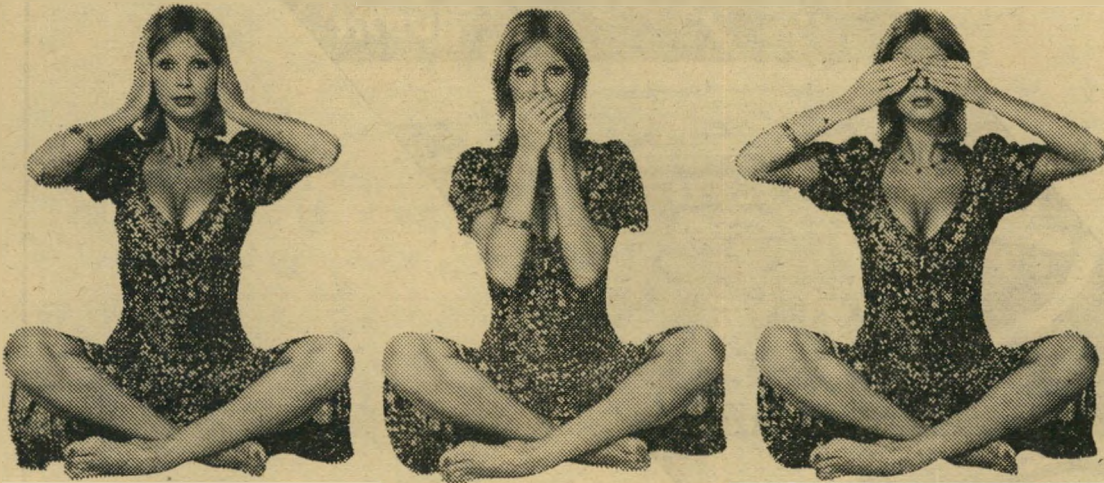
כשלב נוסף נישגתי לשגרירות ארצות הברית להחתים על דרכוני את הוויזה הי-ניכספת.

בשגרירות נתקלתי בביטול בקשתי הר מתורג בחוסר ביטחונה של ארצות-הברית לחזרת ארצה (היות ומכל הבחינות אני "תלושה" מכיוון שאני רשומה במקום עבודה מסויים מוגדר או במוסד השכלתי). מכאן יש להסיק שהשילטונות מפעילים עלי כאזרח ממוצע לחץ תהוקתי עקיף שנובע כפי הנראה מהסכם מיסחורי בין שילטונות המדינה לארצות-הברית — הסכם המגביל יציאת אזרחים טובים לחו"ל לי-מטרות תמימות כטיול קצר.

ש. מ., חולון

COSI FAN TUTTE ...

(כך עושות כולן ...)

אבל רק Marantz נותנת אחריות של 3 שנים למערכות היי פיי סטריאו !

ההישגים של מרנץ כיום, יהיו אולי, בעוד שנה או שנתיים
הביצועים של יצרנים אחרים...

לצליל הטוב ביותר

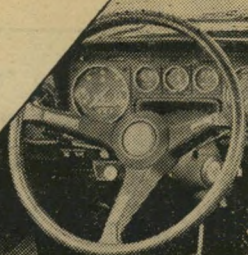
marantz.

We sound better.

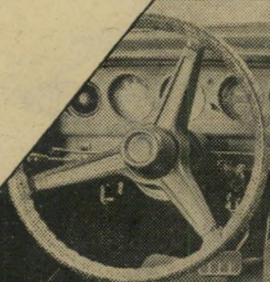

להשיג אצל: בתל-אביב: אולמרה-סטריאו — אבן-גבירול 23; וידיא-סרן — לנקו — ככר המדינה 54;
ניו סאונד — הירקון 52; סאונד אלקטרוניקס — בוגרשוב 42; סטריאו-מרקס — אבן-גבירול 188; סטריאו
סטריאו פספורט — בני-יהודה 8 • ירושלים: מקול פע"מ — בן סירה 18; גיתית — אבן ישראל 2 •
חיפה: "צלילים בכתף" — המגנים 54; רדיו זוסמן — מוריה 107; רדיו ריכר — הרצל 25; צלילטון —
החלוץ 65 • קרית-מוצקין: פלג • אילת: פיקסלר — אילת 6 • באר-שבע: סטריאו —
השרות האלקטרוני — העצמאות 49 • עפולה: כרם • רמת-השרון: סיגנל השרון — סוקולוב 60 •
רחובות: כלי-אלקטריק — הרצל 187.

מכרטיס טכניים: ח.ד. 11025 ת"א

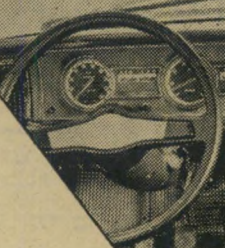
אלפטה

קרייזלר 160, 180, 2000

פונטיאק פילדברד

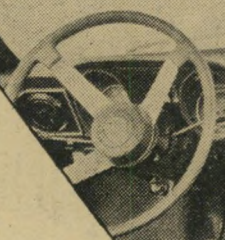
לנצ'יה

למיזוג חושלים במכוניתך סע עם "אלכס אוריגינל"

אלכס

**מבחר של למעלה מ-50*
מזגני 'אלכס אוריגינל'
בהתאם לסוגי המכוניות**

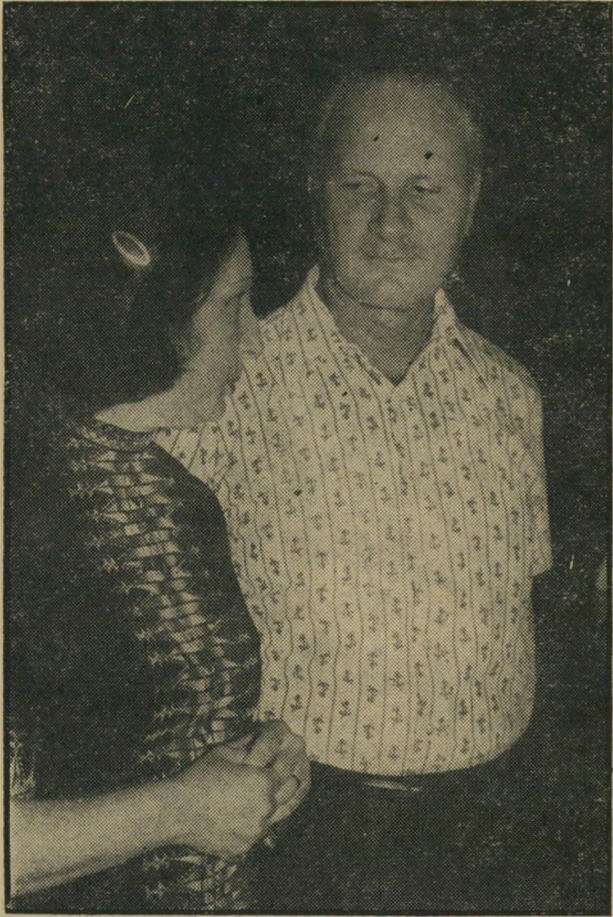
אלפא סוד

- פתוח, תכנון, ייצור, התקנה ושרות - תחת גג אחד
- "אלכס אוריגינל" הוא המזגן המקורי היחיד למכונית, שעבורה תוכנן ונבנה.
- מתקן אוריגינלי נוסף של חב' אלכס משחרר את המנוע מעומס המזגן בשניות החיוניות של זינוק, עקיפה וכיו"ב.
- רק אחד מכל שלושה מזגני "אלכס אוריגינל" מיועד לך - השניים האחרים הם ליצוא.
- *דגמים נוספים נמצאים בפתוח.

חב' אלכס בע"מ - מזגנים לרכב
רח' היצירה 18, רמת גן, טל. 723625
באיזור הדרום להשיג אצל: "קירור בני" באר שבע,
איזור התעשייה, דרך הנגרים, טל. 057-6812

יהושע רבינוביץ ויתר על דירת שרד ומחפש דירת-חדר בירושלים

אנשים

מאיר שמגד הידוע כמי שמקפיד להתלבש בחלי- פות, נראה השבוע בחולצה ספורטי- בית. אחת מעובדות משרדו קראה: "תראה, הוא התחפש!"

יהו ("שייקה") לויט. לויט לקח על עצמו את המשימה לגלות, לאן נעלם תיק בית- המישפט המחוזי בתל-אביב, בו נמצאה בקשה דחופה להיתר- נישואין לבחורה בת 16, אשר נמצאה בחודשי הריונה האחי- רונים. משך שבועיים הפך לויט את כל בית-המישפט על פיו, כיוון שחשש כי הבעל המיועד יתחרט, ולא ישא את הנערה לאישה. לבסוף גילה את התיק בסלי-האשפה שבלישכת השופט שרן בתיק, יחד עם עוד תיקים אחרים.

כתב הארץ בארצות- סקנדינביה אליהו ("בתי") זרבי, גילה סימנים טובים ביותר על ההפשרה ביחסים בין ישראל לסין. משך שנתיים ביקש זהבי מהשרירות הסינית בשבדיה להעביר לו את הביר- לטין הרישמי שלהם ונענה בסירוב. רק בימים האחרונים החל מקבל אותו מדייבוקר, כשהסינים מוותרים על דמי- המינוי והוצאות-המישלות.

עיתונאי ישראלי אחר היושב בסקנדינביה הוא הצלם עדי כהן. כהן, אשר הגיע השבוע לארץ, לחופשה. סיפר כי הוא קולט את קול ישראל במקלט-הרדיו שלו בקופנהאגן, וכי בעת שידורי הגביע העולמי, הוא היה צופה בשידורים הישיר- רים של הטלוויזיה. ובאותה עת מאזין להסבריו של נחמיה בן-אברהם ברדיו.

פסוק השבוע

• ארז (מיל). עזר ויצמן: "פעם היו בצה"ל אריות, היום יש רק גורים."

"הוא חבר-הכנסת הבידאי מזה מר אבירביץ, והשני זה אני."

מגיפת גניבת המכוניות מאנשי-מישטרה, נמשכת. לאחר שלפני מיספר שבועות נגנבה מכוניתו של המפקח-הכללי שאול רוזלי, נגנבה ביום השישי האחרון מכוניתו של ברוך לשם, עוזרו של שר- המישטרה שלמה הלל. כש- החלונן על כך לשם, נאמר לו במישטרה: "עוד מעט נצטרך לפתוח מחלקה מיוחדת לטיפול בגניבות מאנשי-מישטרה."

בכנס פעילי חר, לדיון על הבעיה הפלסטינית, סיפר המזרחן יוסי אמית, המרצה בחזון הנגב, כי "הנכד המפורסם סם ביותר במדינה", בן קיבוץ רביבים שאול רחבי, הכין עבודת-מחקר על הממשלה הר- פלסטינית שקמה בעזה בשלהי מלחמת-העצמאות. הוסיף אמית: "הסבתא שלו, גולדה מאיר, אפילו לא יודעת שקיים עם פלסטיני". קרא מפיק-הסרטים אלכס מסים: "ספר לסבתא."

מה יקרה לבית-השרד של ראש-הממשלה, אם יצחק רבין יעבור לבית-השרד של אבא אבן, מאחר שיגאל אלון רוצה להישאר בבית- השרד שלו בעיר העתיקה? הבדיחה הנפוצה היום ביר- שלם: הבית יעבור לידי הנרי קיסנינג'ר, מאחר שממילא, הוא הקובע את מדיניות ישראל.

במשימה בלשית היה מעורב השבוע עורך-הדף ישיע

תחת המכונית הישנה של ראש- הממשלה, אשר נישאה בינתיים בידי ראש-הממשלה הקודמת גולדה מאיר. לעומת מתנה זו, ויתר שר-הביטחון, שמעון פרס, על המכונית השנייה בה ישבו שומרי-הראש, שהיתה מלווה תמיד את שר-הביטחון הקודם.

המגעים שנערכו השבוע בתוך המפד"ל ביחס להצטרפות מיפלגה זו לקואליציה, נערכו לעיתים בבתי-קפה, בהם נוהגים ראשי המפד"ל לשבת. כדי שלא יבינו שאר יושבי הקפה במי מדובר, נוצרו כינויי-צופן ל- ראשי המפד"ל, כדי שלא יהיה צורך לנקוב בשמם. שר-הפנים לשעבר, יוסף בורג, כונה: "ה- קארדינאל שטוף-הזימה", זרח זרחפטיג כונה "נזיר יושע", ואילו יצחק רפאל זכה בכינוי הסתמי "הגבוה".

שר-האוצר, יהושע רבינוביץ, החליט כי מטעמי חיסכון אינו מוכן להתגורר בבית-מלון, בלילות אותם הוא מבלה בירושלים. נהגו הסיע אותו לראות מיספר דירות ממשלתיות פנויות בעיר, כדי שיבחר באיזו מהן הוא רוצה להתגורר. רק אחרי שסקרו למעלה מעשר דירות, אשר את כולן פסל רבינוביץ, התפרץ השר ואמר לנהגו: "תפסיק כבר לסחוב אותי לארמונות. מת שאני רוצה זה דירת-חדר פשוטה."

כאשר דנה השבוע ועדת החוקה-החוקי-מישפט של הכנסת בחוק אותו מגיש שר-המישפ- טי-והדתות, חיים צדוק, של- פיו יוכלו שרים להתפטר מחבי- רותם בכנסת, ולחזור אליה עם התפטרותם מהממשלה, הסביר צדוק כי לכל שר יהיה חליף.

אסתר הצילו הירושלמית הידועה פחות בשמה ח- אמיתי, אסתר מילוא, טיילה ברחוב יחד עם בנה משה בן ה-17, הלומד בפנימיה הצבאית. אחד מפרחחי ירושלים שרק לעברת, וקרא קריאות-חיוזר מגוונות. בנה של אסתר התנפל עליו בחרי-אף, והשתיק אותו במכות נאמנות.

ליור הקואליציה, משה ורטמן, ברור בהחלט כי הר- מפד"ל תיכנס לקואליציה. ורטי- מן, העורך בחודש הבא את חתונת בתו דינה, שלח הזמ- נות, בין היתר, לאנשי המפד"ל. כאשר פגש את ח"כ זבולון המר, שאל אותו ורטמן אם הוא קיבל כבר את ההזמנה. כשנענה בחיוב, אמר ורטמן להמר: "אתה כבר תגיע לחתר- נה שלנו עם מכונית גדולה ונהג, כיאה לשר."

מנהל שמורות הטבע, אברהם יוסף, איש ארץ- ישראל השלמה וח"כ מטעם הליכוד, סובל משיעמום בלתי- נסבל בכנסת. אחד מידיו נתן לו עצה איך להעביר את הזמן: "תסתכל בכל אחד מ- חברי הכנסת לחוד", אמר לו, "ותאר לך לאיזו חיה בטבע הוא דומה."

יופה עצמו טען השבוע, כי יש שני חברי-כנסת שאינם יודעים מה הם עושים שם. בבית, "האחד", אמר יוסף,

אוחו ח"כ שייכנס במקומו, שישע את דבריו ח"כ יוסי שריי, ואמר: "אם החליף יהיה חבר-כנסת מעדות המזרח נוכל לקרוא לו החליף מבגדאד."

באותה ישיבה הרצתה ח"כ אסתר הרליץ, מי- שהיתה שגרירת ישראל בנוברג- יה, על דרכי הפעלת חוק דומה לזה בארצות סקנדינביה. יוסי שריד וח"כ מנחם הכהן, אשר השתעממו מהרצאתה של הרליץ, הכינו "פטיצה" שמח- תה כנגד הפצת טיפוח-תועבה סקנדינבית בכנסת. על-ידי ח"כ הרליץ, המיסך היה מנומק היטב והישווה את הרצאתה של הרליץ לחומר פורנוגרפי. כל חברי הוועדה שקיבלו את המיסמך, חייכו כשקראו את תוכנו, וחתמו עליו. לבסוף הגיע אל שר-התינוק, אהרון ירליץ, אשר תרגו וקרע אותו לגורים.

מתנה יוצאת-דופן קיבל השבוע ראש-הממשלה ושר- התיקשורת יצחק רבין: מכור- נית דודג' חדישה ומפוארת,

גירודא רוזן מי שהיה עוזר מזכ"ל-ההסתדרות יצחק בן-אהרון, עומד בפני שתי משימות חשובות. הוא עומד לשאת את אפרת גלעד ולצאת בשליחות לגרמניה.

תמרורים

נולד. לעיתונאי ישיקה ("שיקה")
בן-פורת ולרעייתו, מי שהיה דוגמנית

אימה ושיקה בן-פורת
בן ראשון

הצמרת של ישראל אלמה, בן בשם
אריאל. לשניים בת בכורה, איילה.

זכתה. בהגרת הוועד למען החייל,
בדירה בת ארבעה חדרים, מזכירות קיבוץ
דורות שבנגב.

קיבל. שווייץ יקר, במקום השעון
שנלקח ממנו בשבי הסורי, אישה-שריון
סרן אמנון שרון. את השעון נתנו לו
במתנה חבריו מיחידתו, לאחר שהוא גילה
להם כי מאז שהסורים לקחו ממנו את
השעון אין לו אחר.

נבחר. כיו"ר התאחדות עולי ברית
המועצות הסופר יצחק מרס (40). לאחר
שהתמודד על התפקיד עם גרישה מייגין
והביס אותו. פייגין נבחר רק לסגנו של
מרס. תפקיד יו"ר התאחדות אויש לאחר
שנה שלא היה מי שישא בו. לאחר התפטר
רותו של יונה כסה.

מונה. כיו"ר מועצת המנהלים של
החברה לשיקום העיר העתיקה, מי שהיה
אחד מחברי ועדת חורב. עו"ד ארוון
שימרון. המינוי נעשה על-ידי ראש
הממשלה ושר-התיק שרת יצחק רבין,
בעקבות המלצת שר-המישפטים יהודה
היים צדוק.

מונה. לעמוד בראש צוות-המומחים
לבדיקת כריטיס מפעל הפייס, פרופסור
יוסף גיליס, פרופסור למתמטיקה במכון
וויצמן ברחובות. גיליס מונה על-ידי יו"ר
הדירקטוריון של מפעל הפייס יצחק
אירן, והסכים לקבל את המינוי רק בתנאי
שהוא עצמו יחליט על הרכב חברי-הצוות
האחרים.

מונה. לתפקיד המפקח-הארצי של
התעבורה במשרד-התחבורה יעקב מוכא
(33). הידוע כמומחה לבעיות-התחבורה
של עירי-מולדתו, טבריה. מוכא בן-33
הוא בוגר זאוניברסיטה העברית במדעי-
המדינה.

נבחר. כיו"ר המרכז הישראלי לניהול,
רב-אלוף (מיל) מרדכי ("מוטקה") מלקה,
מי שהיה הרמטכ"ל השלישי של צה"ל,
מנכ"ל המועצה לשיווק פרייהדר וכיום
מנכ"ל כימיקלים לישראל.

נפטר. בגיל 83, מי שהיה נשיא-בית
המישפטים-העליון של ארה"ב השופט ארל
וורן, אשר נודע בעיקר בהגנתו על זכויות
האזרח. וורן נודע בזכות אימרתו: "אדם,
בין שהוא קומוניסט, פאשיסט או חבר
הקו-קלוקס-קלאן, זכאי להגנה על זכויותיו
באולם בית-המישפט." וורן היה מושל
קליפורניה, ואחר-כך מועמד הרפובליקנים
למשרת סגן הנשיא.

נפטר. בגיל 79, מייסד הגימנסיה
הריאלית בראשון-לציון, אליעזר קררי.
קררי היה ממייסדי הפועל הצעיר, ממייסדי
הגימנסיה העברית בביאליסטוק וממייסדי
קבוצת שילר.

TIME 100

עדינה לכל האוור
אחת היצירות
המעולות של דובק

TIME 100
100
SUPER KING SIZE FILTER

יום-הכיפורים 1973 - בוטל רישמית על-פי החלטת ממשלת ישראל

לדרישה הפסולה, שאישים האחראיים למישגים ולמחדלים ישאו באחריות אישית על כך. הדיעה הכללית בכנסת היא שגישה זו פוגעת בביטחון המדינה, מערערת את תקינות המשק, ופוגעת בקואליציה ובאופוזיציה כאחת. על רקע זה נתקיימו מגעים בלתי-רשמיים בין סיעות הקואליציה והאופוזיציה. אין ספק שהחלטת הממשלה לבטל את יום-הכיפורים 1973 תתקבל בהסכמה כללית, מקיראל-קיר. הוויכוח על הודעת הממשלה יצטמצם, על כן, בענייני כתיב ודיקדוק, ויש לצפות להחלטה פה-אחד של הכנסת לרשום לפניה הודעה זו. המשמעות המעשית של החלטה זו היא, שמעטת יחזור המצב שהיה קיים לפני יום-הכיפורים, כלומר — שר, מפקד, פקיד ופוליטיקאי לא יהיה עוד אחראי לשגיאותיו, מחדליו, מעשיו ושחיתותיו. עד כאן.

מזכיר הממשלה מודיע: "הבוקר התכנסה הממשלה לשיבה שלא-מן-המניין. בישיבה זו הציע ראש-הממשלה לבטל את יום-הכיפורים 1973. ההצעה לא נתקלה בכל התנגדות. איש מן השרים לא ביקש את רשות-הדיבור. "לפיכך הוחלט, על דעת הממשלה כולה, שיום-הכיפורים 1973 לא היה. "ביצוע החלטה הוטל על כל משרדי-הממשלה, ועל השרים-ללא-תיקים. "ראש-הממשלה ימסור הודעה על כך בכנסת. "סופרנו הפרלמנטרי מוסיף: הודעת הממשלה על ביטול יום-הכיפורים 1973 לא נתקבלה על-ידי הסיעות בכנסת באפתעה מיוחדת. זה-מכבר נתגבשה אצל רבים מחברי-הכנסת הדיעה שדרושה החלטה כזאת, כדי לשים קץ לאנדרלמוסיה שהשתררה במערכות המינהל והשילטון. הכוונה היא

חייל מוביל פצועה במעלות

קולית. "לא הושם לב לדיווחם (של האנשים במקום) אשר לא היה רלוונטי לגבי שר-הביטחון. "שר-הביטחון הציע מלכתחילה פריצה לבניין. וכן הלאה. באיזו זכות צינורה הממשלה קטעים אלה? באיזו חוצפה היא ניסתה להעלים עובדות כאלה מן הציבור? איזו שיקוף הדרך אותה, מיהדר השיקוף האינטרסנטי?

כאן מתחיל שלב ג' של הטישטוש — הדיון בכנסת. מסופקים אם ראתה כנסת ישראל הרבה דיונים נדונים כמו "דיון" זה.

"הדו"ח הונח על שולחן המליאה כמה דקות לפני המועד שנקבע לדיון. רק אחרי שכמה ח"כים עוררו סקנדל, נדחתה הישיבה לשעה קלה — זמן שהספיק בקושי לקריאת 50 העמודים של הדו"ח המצונזר, ובוודאי לא לניתוח ולשקילת הדברים.

הדיון הוכיח שגם זמן זה היה מיותר. כי כמעט כל הח"כים בירברו על דברים של מה בכך — מבלי לגנוע אף במילה אחת בנושא המרכזי שהיה צריך לעמוד לנגד עיני בית-הנבחרים: אחריותה של ממשלת-ישראל ל-מאורעות.

מעולם לא הצטערת על העדרי מן הכנסת השמינית כמו באותו יום. אילו הייתי שם, לא הייתי יושב בשקט. בנימוס מנומנם, כאשר משה דיין עלה על הדוכן כדי להשלים את מלאכת-הרמייה. כי אכן זה מה שקרה: אחרי שובה דחי פוי במסקנות הוועדה, בממשלה ובדבריהם של מרבית הנאומים בכנסת, היתה לו החוצה פה העיוניות לעיות עז הדוכן והפוך את עצמו מנאשם למאשים.

איש כמו משה דיין אינו מצטדק. גם כשזה נוגע לדם ילדים. הוא יודע שההתקפה היא ההגנה הטובה ביותר. הוא התקף.

חיישחק הפוקר

ההסתערו. היא הומצאה בישיבת הממשלה — ולא ברור אם דיין היה קשור בהמצאה זו. לעומת זאת הודיעו הפיראיון בפירוש, בעד פה, בשעה 12.25, שהם ישחררו את כל הילדים, אם יביא השגריר הצרפתי את מילת-הצופן המאשרת שהתמלאו תנאיהם.

זוהי תמונה ברורה לגמרי. אילו קיבלה הממשלה בבוקר את המיכתבים, שהכילו את התנאים החד-משמיעים, היא יכלה להחליט אם לקבלם או לדחותם. במיקרה הראשון, יכלה לנקוט בצעדים הדרושים לביר צוע העיסקה (ריכוז האסירים שהוחלט לשחררם, הבאתם ללוד, הכנת מטוס להטסתם, והטסתם לדמשק). לדברי הוועדה, אפשר היה להספיק לבצע את הדברים עוד בצהריים.

על-ידי גניית המידע החיוני, העזמתו מעיני הממשלה ומניעת הצעדים שהיו דרושים, יצר דיין מצב שלא הותיר עוד לממשלה כל אפי שרות זולת אחת: לאשר את ההימור הנורא שהוא החליט עליו עוד בבוקר. כך נחרץ גוי רגם שני הילדים.

כך זה נובע בבירור מדו"ח הוועדה. אולם מכאן והלאה החלה מלאכת הטישטוש. הוועדה עצמה נמנעה מלהסיק את המסקנה הנובעת מממצאיה. היא פטרה את עצמה מלקבוע אחריות או אשמה.

כמו ועדת-אגנטט דפניה, היא פשוט ער-קה מתפקידה העיקרי. היא השתמשה בן-החוזה הפוליטי-עממי לזהות אישי-ממשלה כן אחראיים לאסון.

נדמה כאילו רובצת קללה על ועדות-חקירה בישראל. מארה זו נובעת מן האופי המימסדי של חברי הוועדות. איש כמו משה אונא, שהיה כל חייו משרת נאמן של השליטון, גם בעניינים הבזויים ביותר (למשל: חוק לשון הרע, הזכור לדיראון), פשוט אינו יכול להעלות על דעתו להצביע באצבע חשופה על מישוהו מבעלי השררה ולומר: יש לך חלק בשפיכת הדם הזה. הוא הובש כיפה, אך אין הוא יורשו שיד אדיהו הנביא.

כך הגיע הדו"ח לממשלה — מימצאים ברורים, אך בלא המסקנה הנוקבת המתבקשת מהם.

כאן התחיל שלב ב' של מלאכת הטישטוש. ממשלת יצחק רבין תלויה עדיין בחסדי משה דיין. הוא יכול להפילה. אין לרבין כל חשק להרגיז את הזאב שתום-העין, השוחר לטרף. האינטרס הפוליטי הגס הונח על כך אחת של המאננים, הצו המוסרי של גילוי האמת הונח על הכף השנייה. האינטרס ניצח.

תחילה עוכב הדו"ח במשך שבועות ארוכים. ללא שום סיבה סבירה. הממשלה התפתלה והתלבטה. לבסוף הונח על שולחן הכנסת — כשקטעים מהותיים נמחקו ממנו "מטעמי ביטחון". איזו קטעים נמחקו? עדידי הממשלה? כולם מתחילים לנושא אחת, בלתי-ביטחוני? ני בחינת: חלקו של משה דיין באחריות. הנה כמה מן הקטעים שנמחקו, לדוגמה: "מר דיין היה משוכנע שהדרך העדיפה לטיפול בבעייה היא פעולה צבאית של פריצה... בגישה זו נשאר עקבי עד הסוף". "לא זו בלבד שלמיכתבי המחבלים לא ניתנה כל תשומת-לב במעלות, אלא הם אף לא הועברו לעיונה של הממשלה. שלא ידעה על קיומם, ועל כן לא יכלו לשמש גורם בשר

ב מעלות בוצעו מעשה-הוועה ומעשה-הפקרות. מעשה-הוועה בוצע על-ידי הפיראיון. אין צורך לחוסף מילה על דברי הגינוי והסלידה שכבר נאמרו על-ידי כל המוסף — גורע.

מעשה-ההפקרות בוצע על-ידי שר-הביטחון דאן, משה דיין.

חומרת אשמתו של משה דיין בפרשת מעלות, היתה ברורה כבר בסופו של אותו יום. פירטנו אותה בעיתון זה כבר למחרתו. כל מה שנחקר ונקבע מאז, מהווה אי-שור לכתב-אישום זה.

בצורה פשוטה וברוטאלית, יש להגדיר אשמה זו כך: ערב מעלות, לא היה דיין אלא פוליטיקאי שעולמו חרב עליו. הכאריזמה המפורסמת נעלמה בגיהנום של יום-הכיפורים. בציבור ובמימסד התגבשה ההחלטה הסר-פית לסלקו.

בבואר למעלות, בשעה 7.00 בבוקר, ידע דיין שזוהי ההזדמנות האחרונה שלו להחזיר לעצמו את הערצת ההמונים, ואולי אף את מקומו בשילטון. זה היה סיכוי אחרון — והוא היה מוכן לשלם עבורו מחיר גבוה. הוא דמה לשחקן-פוקר מיואש שהגיע לסוף הדרך, והזורק לקופת-המישחק את האסימון האחרון, את תפקיד האסימון מילדו הילדים של מעלות.

כדי לאפשר לעצמו להמשיך בהימור נורא זה עד הסוף, הפעיל דיין את כל השיטות שצינו אותו לכל אורך דרכו ב-21 השנים האחרונות. הוא רימה את הממשלה, העלים ממנה את המידע החיוני, התעלם מהחלטותיה, וניצל את תמימתה (ואת פחדנותה) כדי להכריח אותה אחרי הצהריים לאשר להקו שהוא נקט בו משעות הבוקר המוקדמות.

ההימור נכשף, והילדים שילמו את המחיר. כך נגמר פרק אחד, והתחיל הפרק השני: הסקת המסקנות. פרק זה נסתיים השבוע — בצורה בזוויה ומבישה.

תחילה מונתה ועדת-החקירה של חורבא-אונא-שימרון. הוועדה עשתה עבודה נאמנה. היא בדקה את העובדות וסיכמה אותן. מי שקורא את הדו"ח בעיון, מוצא בו את כל פרטי-האישום של משה דיין. הוועדה קבעה שהפיראיון פירט את תנאיהם לשיח-רוח הילדים בצורה חד-משמעית, במיכתבים שמסרו ב-5.30 בבוקר בידי שני בני-הערובה ששיחררו. מיכתבים אלה הגיעו מייד לידי הקצינים במקום. כשהור פיע דיין במקום, בשעה 7.00, נמסר לו על קבלת המיכתבים. לדברי הוועדה, לא ביקש דיין לקרוא את המיכתבים, ופשוט תעלם מקיומם. הוא, "לא ייחס להם ערך". דמה לא ייחס? מפני שהיה מנוי וגמור עימו, למן הרגע הראשון, לא לעשות דבר לשיחרור הילדים בדרך של משא-ומתן, אלא לנצח עד מיבצע-שיחרור צבאי.

בשיחה טלפונית עם גולדה מאיר ב-7.30 לא הזכיר דיין את המיכתבים ואת התנאים המפורשים שפורטו בהם. הוא הבטיח לבוא לישיבת-הממשלה ב-9.00, אך לא עשה כן. תחת זאת שלח לישיבת הממשלה את ראש-לישכתו של הרמטכ"ל, סא"ל אבנר שלו, שלא הביא עימו את המיכתבים. הוא מסר תמונה מעורפלת על תנאי הפיראיון.

כתוצאה מכך התחילו בממשלה — בישיבה זו — בשעה 9.45 בבוקר — לדבר על "הטסת הילדים" לארץ ערבית — ולשלוש אותה. זוהי הפעם הראשונה שהור כרה אפשרות זו, שנוצלה לאחר-מכן כאלבני לפעולת

לפייסו. הוא נאם נאום מחוכם בכנסת, וזה שודר בהרבה בטלוויזיה. בלא מענה. המאזין התמים. שלא ידע במה מדובר, נפל בפח והצדיק את דיין. אליהו הנביא היה אומר על כך: **הרצחת, גם ירשת?**

דם הילדים ממשיך לזעוק מן האדמה. אולם התיק נסגר. האחריות האישית למחדל מעלות לא נקבעה. האישית לא בוררה. שוב נשאר מחדל גורא כאילו מרחף באוויר, ללא בעלים. **יום הכיפורים 1973 כאילו לא היה ולא נברא.**

טוריסטים להכתיב תנאים. אבל יש מצבים שבהם תרבעת ההגיונות האנושית הפשוטה להציל חיים. אך לא זהו נושא הוויכוח. אילו העביר דיין את המידע הנכון לידיעת הממשלה, ואילו החליטה הממשלה בניגוד לדעתו להציל את הילדים תמורת שחרור אסירים — יכול היה דיין להופיע לאחר מכן בכנסת, או בכל מקום אחר, ולעצור על ההחלטה. הנקודה המכרעת היא שדיין לא עשה זאת, אלא כפה על הממשלה החלטה הרת-אסון בניגוד למצפונה, בדרכי מירמה וכחש. אולם דיין לא דיבר על כך, ואיש בכנסת לא שיסע את דבריו כדי לתבוע ממנו תשובה על האשמה גוראה זו. הוא יצא להתקפה. הוא מסר לפירסום במעריב את הדו"ח המלא, ובו הקטעים שנמחקו עלידי רבין כדי

היתה זאת מזאכת-מחשבת של המעיה והסוואה. הנושא האמיתי, התובע הבהרה ומסקנה: הוא: האם רימה משה דיין את הממשלה, וכפה עליה החלטה שהיא לא רצתה בו? אך דיין התעלם מכך, והעביר את הוויר כוח לנושא אחר: האם מותר היה להיענות לדרישות המחבלים? צריך להיות ברור שזהו נושא שונה לגמרי. יכולות להיות עליו דיעות לכאן ולכאן. לדעתו, רק פסיכופאט יכול לקבוע, באופן פסקני, שבשום פנים ואופן אין לעשות עסקה עם רוצחים המחזיקים בבני-ערובה. ולראייה: אפילו בממשלת גולדה מאיר לא היה כמעט אף שר אחד שדגל בדיעה קיצונית זו. יש לעשות את הכל כדי למנוע מצב שבו יכולים

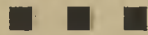
השופט אגרנט: לתוך הערפל הגובר

עכשיו הכריח שריהביטחון את גורודיש לכמול את האישום. בויימה "התפייסות" אנוסה, כאילו היה זה עניין פרטי.

מרבית ההאשמות של גונן מתייחסות לתקופה ש- מחוץ לתחום חקירתה של ועדת אגרנט. משמע: הדברים לא יחקרו לעולם עלידי מוסד רשמי מוסמך. תחקירי צה"ל, הכפופים לשאיפת שריהביטחון והרמטכ"ל לשמור על שלום-בית, בוודאי לא ימלאו את החסר. כך נקבר העניין — בצד קבריהם של מאות החיילים שנחרגו באותן פעולות, אשר לגביהן הועלו ההאשמות. איש אינו אחראי. איש אינו אשם. יום-הכיפורים 1973 — יוק.

מסע האגרואטים

החייבים להישאר כמוסים. איש אינו מעוניין למסור לי- אויב פוטנציאלי את סודות צה"ל על מגש של נייר. אולם בצד פרטים סודיים אלה, יש בדו"ח הרבה עשרות עמודים שאין בהם שום סודיות. הם כוללים את כל הפרטים שהובטחו לנו, כתבהרה וכחוכה למסקנות הדו"ח הראשון. להעלמה טוטאלית זו, יכולות להיות רק שתי סיבות: הוועדה החליטה לפרוש את צעיף הי סודיות על הדו"ח, ביודעה שהלק ממימצאיה הקודמים היו תלולים על בלימה, נסתרו והופרכו. כלומר: זוהי הגנה עצמית. פירסום הדו"ח יעורר מחדש את הי וויכוח על האחריות והאשמה למחדל הנורא של יום-הכיפורים. ויכוח זה יכול להביך מאוד את הממשלה, שבסיוסה רופף. כלומר: זוהי הגנה על המימסר. אני סבור ששני ההסברים נכונים.

ב אותה שעה עסק שריהביטחון החדש במיבצע משלים של העלמה. למחרת מילחמת יום-הכיפורים העלה האלוף שמואל גונן (גורודיש) תמישה סעיפי-אישום חמורים ביותר נגד האלוף אריאל שרון, ותבע רשמית להעמידו לדין צבאי. אריק לא הגיש תלונה רשמית נגד גורודיש, אך השמיע בפומבי טענות כבדות משלו. החוקר שנתמנה, כחוק, עלידי הרמטכ"ל הקודם, כלל לא פתח בחקירה. הוא פשוט לא מילא את התפקיד שהוטל עליו.

ב ינתיים ממשיכה ספינת האגרואטים בהפלגתה, לתוך הערפל הסמיך. דו"ח-הביניים הראשון היה שערורייה. הציבור הגיב עליו באחת מהתקפות-הזעם הנדירות שלו (הנדירות מדי!). בעיקבות התקוממות זו סולקו גולדה מאיר ומשה דיין, שהועדה העניקה להם טיהור מוחלט. כמו רוכבי-אופניים, כופפה הוועדה את ראשה בפני המימסר הפוליטי, בעוד רגזיה דורכות בעוז על הקצינים. בין יודע-דבר שררה הסכמה כללית שמימצאי דו"ח- הביניים הראשון היו בחלקם בלתי-הוגנים, בחלקם בלתי- מדויקים. בחלקם מבוססים על תעודות מזויפות ועדויות כוזבות. בניגוד לכללי החוק והצדק, לא ניתנה לנאשמים הזכות להגן על עצמם. כאשר גברו הסענות נגד דו"ח זה, באה תשובה מרגיעה. "חכו", אמרו דוברי הוועדה, וגם ביה-המישפט העליון, "סבלנות. עומד להופיע דו"ח-ביניים שני. הוא יסביר את הדו"ח הראשון, יפרט את ההוכחות ויבסס את המימצאים."

ע כשיו הגישה הוועדה את דו"ח-הביניים השני שלה, שבא להוכיח את צידקת הדו"ח הראשון. הוא גדול, הוא שמן. הוא מלא פרטים כריזמו. יש לו רק חיסרון קטן אחד: הוא לא נמסר לפירסום. קשה להעלות על הדעת חוצפה גדולה יותר. אין ספק שיש בדו"ח זה הרבה מאוד פרטים ופרקים

הנגיד זנבר: ליד שולחן הרולטה

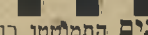
עוד יותר. הוא הפקיד את יתרות-מטבע-החץ הועמות שלנו בבנק זה דווקא. כלומר: הוא השתמש בכספנו, הכסף השייך לכל אחד מאיתנו, כדי לספסר. לא זה בליכר שלא עזר בעד הספסרים הי פרטיים, שאנחנו נדרשים להלואים הספסריים. הוא התיישב לצידם ליד שולחן הרולטה, וי שיחק בכסף שלנו. ולפני כן קרא לנו להדק את הגורנתו לטובת המולדת.

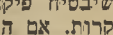
מה קרה למר זנבר? שום דבר. מה הוא לא התפטר. הוא לא פוטר. הוא לא התפטר. אין צורך. הממשלה לא הטילה עליו אחריות אישית, ולא תבעה ממנו להסיק מסקנות אישיות. ואכן, למה תעשה כזאת? עם ישראל מוכן להדק את החגורה. ולממן גם להבא את הספסרים בשם הביטחון. עם ישראל יעבור לדום וישיר את התקווה. והספסרים ירוקנו בינתיים את כיסיו. יום הכיפורים 1973 לא היה ולא נברא.

קפיטל-סוציאליזם

ב ברטניה שייך הכל להוד מלכותה, חלל ב, אונות הוד מלכותה" וכלה ב, דואר הוד מלכותה". רק דבר אחד אינו שייך לה: החוב הממלכתי. זה שייך לאומה כולה. בארץ יש לנו מישטר מסובך עוד יותר. אין כדוגמתו בעולם כולו. בדרך דיאלקטית מופלאה הגענו מן התיזה (קפיטליזם) דרך האנטי-תיזה (סוציאליזם) לסינתזה מושלמת. הנה נקרא לה "קפיטל-סוציאליזם". הקפיטליזם מבוסס על הכוש פרטי ורווחים פרטיים. הסוציאליזם תובע הלאמה. הקפיטל-סוציאליזם שלנו מאחד את שניהם: הרווחים שייכים לפרט, ההפסדים שייכים לי- אומה כולה. זה מצלצל כבדיחה שנונה. ואכן, זוהי בדיחה. בדיחה על חשבוננו.

לפני שמונה שנים התמלטו בנק פויכטוונגר ובנק יפת. הממשלה כיסתה על חשבוננו הפסדים של הרבה עשרות מיליונים. המנהלים נשלחו לכלא. אך איש מפקידי הממשלה, שהיו אחראים לפיקוח על הבנקים, לא נענש. הוועדה הוליד אז קריאה נרגשת לחוקק חוק חדש, שיבטיח פיקוח אמיתי על הבנקים וימנע ספסרות והפי- קרות. אם הציבור צריך לכסות את ההפסדים, כך נאמר אז, הוא נכאי לפחות לפיקוח יעיל. אבל השערורייה נשכחה, והחוק החדש לא נחקק.

האם מושהו אחראי לשערורייה זו? אין צורך במינוי ועדת-חקירה חדשה כדי לאתר את האחריות המדויקת. נגיד בנק ישראל אחראי לפיקוח על הבנקים. זהו, כימעט, תפקידו היחיד. כבוד הנגיד. מר משה זנבר, נושא באשמה לחוסר- היעילות של הפיקוח. אם חסרו לו הכלים, הוא נושא באשמה לאי-קיומם. הוא היה צריך לדרוש את יצירתם. אבל אחריותו של זנבר היא מעשית ובלתי-אמצעית

בוועדת-הכספים של הכנסת יושבים נציגי המערך, הי ליכוד והמפד"ל. למערך יש בנקים. הליכוד מייצג בנקים. למפד"ל יש בנקים. איש מהם לא היה מעוניין בהגבלת הספסרות. הכך נשאר על מקומו. הבנקים צברו רווחים

באיהחופשות נערך ניסוי אכזרי

בשביל האזרח הישראלי, "חופץ-לארץ" מתחיל בקפריסין — השכונה היחידה שבה אפשר לבקר ולבלות.

השבוע נדמה היה שאי-החופשות יהפוך לשדה-קרב כפול, כשמילחמת-אחים יוונית-יוונית-תורכית.

מיבחן כפול. הנעשה באי השכן היה מרחק גם מבחינה אחרת: הוא משמש גם כשדה-ניסוי פוליטי.

קפריסין היא, רשמית, מדינה דו-לאומית — מדינה בה חיים יחד שני עמים, כשכל אחד מהם מחזיק במסודותיו הנפרדים, במיסגרת חוקה המעניקה לכל עם זכויות מגודרות. הקפריסאים העדיפו פיתרון זה על האלטרנטיבה שנתקבלה בארץ-ישראל: חלוקה בין מדינה קפריסאית-יוונית ומדינה קפריסאית-תורכית.

ניסיון זה לא הצליח מלכתחילה. אך אישיותו של מייסד המדינה, הארכיבישוף מאקאריוס, החזיקה את החבילה יחד, בי-תנאים של שלום רופף.

במצב זה היו טמונות פצצות-זמן רבות. אחת מהן היתה נוכחותם של מאות קצינים של צבא יוון, המפקדים על הכוחות הממויינים המקומיים. אלה שאפו וזרזו מכלי להפיל את שלטון הבישוף ולספח את האי ליוון. הם קיבלו את תמיכתם של הקולורלים הפאשיסטיים השולטים באזונה.

מאורעות השבוע היוו על כן מיבחן כפול: מיבחן לכוחה של מנהיגות מתונה לעמוד מול הפיכה צבאית לאומנית, ומיבחן לכוחה של מישטר דו-לאומי להחזיק מעמד.

מיפלגות

מכא" משקמת הריסותיה

המיפלגה הגדולה נבחרה

מאובדן כוחה — והחליטה

להתארגן והחזיר לתקופת

חזרה

"למיפלגה שלנו אין יותר ראשי-משלה. וזה מצב חמור ביותר," הצהרה מפתיעה זו השמיע ביום הראשון שעבר פינחס ספיר, בכנס-היסוד של חטיבת מפא"י המחודשת, אשר נערך בחווילה של שרה-שיכון, אברהם עופר, באפקה.

הישיבה, שנערכה בחדר האורחים של עופר, הוכיחה למשתתפיה, את הישיבות המפורסמות של הגוש, אשר נערכו בביתו של יהושע רבינוביץ, לפני שנבחר כשר-האוצר. ואמנם, הרכב המשתתפים הית' זהה, אמיכי רבינוביץ, ששהה באותה עת במלון מוריה בירושלים, כשהוא טרוד בבעיות בנק ישראל-בריטניה, לא נכח בה.

הפגישה באפקה באה ביוזמה של שלושה אנשים: פינחס ספיר, אברהם עופר ודויד קלדרון, מנכ"ל הבנק להקלאות. באותה פגישה הוחלט להרוג את הגוש המפורסם של מפא"י, אשר לדעת משתתפיה סובל מדימוי ציבורי גרוע, ולתקן מחדש את חטיבת מפא"י-הגוש, במיסגרות רחבות יותר.

הדחיפה לכך באה כתוצאה מכמה אירועים מדיניים-פנימיים, אשר הדליקו אור אדום בקרב ראשי המפלגה. הסכנה הראשונה היתה זהותה או נכון יותר אי-זהותה לחטיבתית של ראשי-המשלה יצחק רבין. מפא"י היתה רגילה כי ראשי-המשלה, בין אם היתה זו גולדה מאיר, או לוי אשכול המנוח, יהיו תמיד ראשי התנועה. למרות שיצחק רבין, משך השבועות הספורים ש-הוא מכהן בתפקידו, לא עשה כל צעד שיכול היה להדאיג חוששים ראשי המפלגה מעצם עובדת היות רבין טען זה.

מפא"י לא כדאי. אחרי פרשת אלון-אבן, הבינו לפתע ראשי מפא"י, כי אין להם כל יציג בפורום המיניסטריאלי-ה-לחם בענייני מדינה וביטחון. ראשי-המשלה אינו שייך להם, סגנו, יגאל אלון איש אחדות-העבודה נושא אף בתפקיד שר-החץ, ואילו תיקי-הביטחון הינו נחלת רפ"י.

לפתע התברר גם לראשי מפא"י כי הם היחידים המאפשרים לראשי-המשלה לבחור שריו מתוכם, בעוד ששאר החטיבות והמיפלגות, הן המכתיבות לראשי-המשלה את מי יכניס לממשלה. מזכירות רפ"י (הנשן בעמוד 14)

צ"צ' נגד בגין - ג'בריל נגד עראפאת

הסכר נפרץ!

צה להידבר רק עם ירדן, ועל ירדן לפתור את הבעיה הפלסטינית. ייתכן שלשונן התחלקה בעת הדיבור. אך הרמז הדק עורר לד בינלאומי עצום.

למחרת היום בא יצחק רבין, ו"תיקן" את הרושם. הוא שלל באופן מוחלט את האפשרות של הקמת מדינה פלסטינית, התקש לראות בירדן את האפוסטרפוס הבילעדי על העניין הפלסטיני.

אבל גם הוא צעד צעד גדוד קדימה, לעומת גולדה: הוא הכיר לפחות כעצם קיומה של "בעיה פלסטינית", אם כי הוריד אותה לתחתית סולם הי קדימוניות של ההסדר.

אנשי הליכוד מצטרפים

ת זוהי קטנה אך משמעותית זו בצמרת המיסוד לא באה במקרה. היו לה גורמים חיצוניים ופנימיים.

בפגישת ניכסון-ברנצ'יב הוזכרו לראשונה האינטרסים של הפלסטינים. ארצות-הברית הגיעה למסקנה שהדרך היחידה להציל את ממלכת-ירדן היא להכיר בפלסטינים, ולשכנעם להסכים להקמת מדינת-חסות פלסטינית במיסגרת "הממלכה הערבית המאוחדת" של חוסיין. אנוואר אל-סאדאת הבהיר שאם לא תהיה תזווה, תפרוץ המילחמה מחדש — ושלא תיתכן תזווה ללא התקדמות כלשהי במיגור הירדני והפלסטיני.

התפתחות זו השפיעה גם על חוגים רציניים בישראל. קומץ האישים המטיפים מזה שנים לניצול האופציה כמפתח לשלום יזמו את הקמתה של "מועצה ישראלית למען דורקים בשלום ישראל-פלסטיני". תוך כדי ההכנות לכך גודע להם כי אישים מיסודיים, מן המרכז והימין, מוכנים להשיע את קולם.

למען סיכוי זה, עוכבה הקמת המועצה. בביתו של הפרופסור יוסי ירב מאוניברסיטת תל-אביב התכנסה קבוצה שבה בלטו, בצד אנשי המערך, שניים מראשי הליכוד: שלמה (צ"צ) להט וישראל פלד, ראשי עיריות תל-אביב ורמת-גן.

הם חתמו במשותף על גיווי-דעת, שכלל שני עיקרים חדשים לגביהם: הכרה בקיומו של "עם פלסטיני", וקריאה ל"היכרות" עימו. (התנאי היחיד לחתימתם — שגילוי-הדעת לא יישא את חתימותיהם של האנשי שים, שהטיפו לרעיון זה קודם לכן, כגון אורי אבנרי, עמוס קינן ואנשי מוקד.)

עם גילוי-הדעת זה, פרץ רעיון השלום הישראלי-פלסטיני למרחב הווה הפוליטי הישראלי. כשהוא מוצא לו תומכים בכל המפלגות העיקריות.

סוף חארטום הישראלי

כ די לנצל את האופציה הפלסטינית, יש לעשות ארבעה צעדים מוקדמים, והם:

- הכרה בקיומה של הבעיה הפלסטינית.
- הכרה בקיומו של עם פלסטיני.
- הכרה בצורך להיכרר עימו ישירות.

• הכרה בזכותו להגדרה עצמית, ובכך זה זכותו למדינה לאומית משלו בגדה המערבית וברצון עת-עזה, תוך הסדר ושיום עם ישראל — אם יבחר בדרך זו, תוך הינתקות מירדן או תוך הסדר עימה.

בשבוע אחד הושגה התקדמות לאורך כל התווית. יצחק רבין צעד את הצעד הראשון, ואולי גם את השני. יגאל אלון צעד גם את הצעד השני. אהרון יריב צעד שני צעדים, והתקרב לצעד השלישי. צ"צ' וחבריו צעדו שלושה צעדים בבתי-אחת. ואילו האישים שצעדו מזהמן גם את הצעד הרביעי, התכוננו לפעולה נמרצת לזירוז ההליך.

הם יכלו להצביע על תופעה אחת, שהיתה אולי החשובה ביותר בהתפתחויות השבוע. כאשר הגיעו לארצות-ערב הידיעות על התזווה בישראל, נפתחה מייד התנצחות חריפה בין אירגוני הפיראיון.

אירגוני הקיצוני של ג'בריל ("המיפקדה הכדלית") האשימו את אירגון פתח בהצטרפות מזוימה ציונית אמריקאית, ורמזו שיאסר עראפאת מפנים להסדר עם ישראל והקמת מדינה "מיני-פלסטינית".

קייטוב זה בין המחנה הקיצוני ובין המחנה המרכזי באירגון לשיחור פלסטיני הוא סימן ראשון לנכונות הטענה של מחייבי "האופציה הפלסטינית": שמדיניות ישראלית חיונית תביא לפיר לוג במחנה הפלסטיני, תבואד את הקיצוניים, ותגבש הנהגה מתונה שאפשר יהיה לשאת ולתת עימה.

• מילבד אנשי העולם הזה ומרי הטיפו לכך בעבר האלופ (מ"י) מתי פלד, הסופר עמוס קינן, העיתונאי דויד שחם, מפקד לח"י לשעבר נתן ילין-מור, ואחרים.

ה סכר נפרץ. נחשולי המים, שנעצרו זמן רב מדי, פרו צו קדימה.

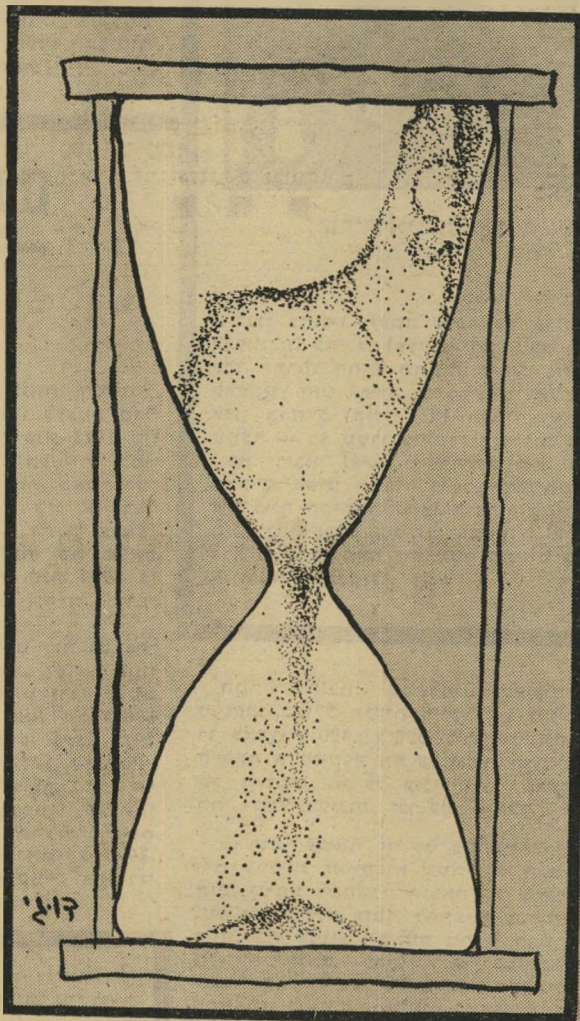
במשך חמש שנים עמד ה"ניאט" המוחלט של גולדה מאיר כסכר ענק מול הנחשול ההיסטורי, התובע את הטיפול בבעיה הפלסטינית. בעקשנות של ברזל קבעה גולדה: אין פלסטינים, אין עם פלסטיני, אין בעיה פלסטינית.

היו אלה שדושת הזאווים שז הארטום הישראלי: לית: לא הכרה בעם הפלסטיני, לא משאיומתן עימו ולא שלום שיאפשר לו להקים מדינה לאומית משלו בגדה וברצועה.

אצבע בתוך החור

מ ישרד-החץ דמה במשך שנים לילד הקטן באגדה, שסתם באצבעו את החור בסכר. ביודעו שאם יתחילו המים לזרום בו תתרחב הפירצה והסכר יישטף. במיבטא בריטי מעודן חזר אבא אבן על הניאט הרוסי של גבירותו.

השבוע הדליף משרד-החץ של יגאל אלון לעיתון הארץ

שעתה של ארץ-ישראל השלמה

שהוא יזום דיון על הבעיה הפלסטינית בממשלה. אלון עומד לנסוע בעוד שבועיים לושינגטון. הוא יודע ששם יידרש לגלות גישה חדשה לבעיה זו. הוא ביקש מן הממשלה לתת לו חופש תימרון גדול יותר.

זה היה רחש ראשון. אחריו באה התפוצצות של פצצה: שרה-הסכרה, אהרון יריב, הדויע שישראל לא תשא-ותתן עם האירגון לשיחור פלסטיני, אלא אם כן יבטל את "האמנה הלאר מית הפלסטינית" (השוללת את קיום מדינת-ישראל). כיכר ביש-ראל כמדינה יהודית ויפסיק את מילחמת-הטרור בה.

מן הזא, נובע החן. בפעם הראשונה העדה שר ישראלי עז דז שפתיו את האפשרות שישראל תנהד משאיומתן עם מח שמכונה כסדאנג הרישמי "אירגון חגג של המהבבים".

דבריו של יריב נאמרו בהקשר אקטואלי שיגרתי: ישראל רר

בשר מקולקל נמכר למאכל

מי שקיבתו הורעלה לאחרונה, רצוי שיבדוק מה היה צבע הבשר שאכל. קרוב לוודאי שהיה שחור, שכן יותר מ-1000 טון בשר שחור, על סף קילקול, הוצאו עכשיו למכירה עלידי משרד המיסחר והתעשייה. לא עזרו השביות והמחאות של הסייטונאים, שסירבו לקחת את הבשר. הממשלה הודיעה כי תשווק רק בשר זה, ולא אחר.

1000 טון אלה הובאו ארצה בימי מילחמת יום הכיפורים, ונחו יומיים בשמש, ללא כל קירור. גם האחסנה לאחר מכן היתה בתנאים גרועים. הבשר שכב מאז ועד עתה במחסני הקירור, כיוון שהציבור הפחית את צריכת הבשר במחצית. הסיבה לכך היא העלאת מחירי הבשר הקפוא עלידי הממשלה.

הממשלה מוכרת עכשיו בשר קפוא לפי מחיר של 1800 דולר הטון, למרות שניתן כיום להשיג בשר משוכה בנחות מ-1000 דולר הטון. אולם הממשלה מילאה את מחסניה ב-12 אלף טון בשר שקנתה ביוקר, הוסיפה למחיר מיסים כבדים, מכס ורווח, וכך הגיעה למחיר בו אין הציבור יכול עוד לקנות בשר.

כאשר הבשר שוכב במחסנים משך כשנה, הוא מתקלקל. וכך, כאשר הוציאו עכשיו לשוק את 1000 הטון שנותרו מימי המלחמה, נוכחו כי הבשר השחיר כולו. למרות זאת כופים פקדי הממשלה את הבשר השחור על הציבור, כיוון שהעיקר הוא לשמור על רווח מדומה בספרים: בשר שניקנה ביוקר, יימכר יותר ביוקר, גם אם הוא מקולקל.

כך מובילים כסף!

נא להתבונן היטב בתמונה. בעגלה זו אין ירקות או פירות. יש בה כסף. מאות אלפי לירות, המובלות כך עלידי מוס"ש שלם. לכן למי זה איכפת?

הכסף בדרך
הזמנה לשוד

קונים ומוכרים

קונצרו "כלל" החליט סופית על מכירת מלון "פאר-אמריקן" לחברת המלונות ההסתדרותית. המחיר הסופי: 40 מיליון לירות, כולל 15 מיליון הלוואה ממשלתית שתעבור עתה לקונה.

"כלל" החליטה לקחת לעצמה גם כמה קומות בבית המישרדים, מיגדל

עיסקת חלם

גרעינית

פעם נחשבו היהודים כנאוני המיסחר. אך דומה, כי מאז הקימו לעצמם מדינה, לקחה בינתם. בסוף שנת 1973 קנו ראשי משרד המיסחר והתעשייה כמויות ענקיות של מצרכי מזון, כאשר המ"חירים היו בשיאם. כך קנו אז בשר קפוא, שמנים, והכל — לשנה מראש, במחירי שיא. זמן קצר לאחר שחיבו את המדינה לקנות משך כל שנת 1974 ב-מחירי השיא של 1973, החלה ירידת מחירים גדולה.

כעת מתגלה מעשה-חלם כזה גם בתחום הגרעיני. המיספוא, ישראל התייבה לקנות השנה מיליון ורבע טונות גרעיני-מיספוא במחירי שיא של כ-130 דולר הטון. המחיר הממוצע בשנת 1973 היה 100 דולר, בשנת 1972 50 דולר, וכיום — בין 70 ל-90 דולר.

ראשי האוצר ידעו במפורש כי המ"חירים צפויים לירידה, ותהליך הירידה הצפוי החל מסתמן כבר באוגוסט 1973. למרות זאת חתמו חווי קנייה במחירי שיא.

החברה המרכזית ליד כיכר דיזנגוף. ה"חברה תמשיך להחזיק בבית מישרדיה שברחוב יהודה הלוי.

התייקרות בקאונטרי-קלאב

חברי ה"קאונטרי-קלאב" אשר בין תל-אביב להרצליה, קיבלו בימים אלה הודעות על ייקור נוסף של דמי-החברות במקום. משפחה עם שני ילדים תשלם מעתה לחודש 147 לירות, לעומת 103 לירות עד כה. מחיר זה, של 103 לירות לחודש, הונח באחד באפריל, וקודם-לכן היה פחות מ-90 לירות לחודש.

הוא אומר, תוך חצי שנה — עליית-מחירים של 100% כימעת! קשה להניח כי העלאה זו מוצדקת. מחירי המים לא השתנו בתקופה זו, ושכר-העבודה ודאי שלא עלה בשיעור כזה. המועדון כבר בנוי ועומד על תילו, כך שהעלאות המחירים החדשות נועדו פשוט להגדיל את ריווחי בעלי המקום.

אותם בעלים מפעילים גם מלון, בצמוד למועדון. המלון מפסיד סכומים גדולים בגלל התפוסה הנמוכה שלו. מכאן שחברי המועדון נדרשים לממן את הפסדי ה"תקת המלון.

תפקיד

חדש

לחתן

השר

הולך לו, לחתנו של שר-התיירות, אברהם פרנקל. קודם שהתחתן ב"משפחת השר, היה פקיד נמוך במשרד-התיירות. אולם אחרי החתונה התגלו במפתיע כישוריו המעולים שהיו מוצגים קודם, והוא טיפס חישקל והפך לממונה על שירותי המלונאות בארץ. בתפקידו זה עורר עליו רוגז רב מצד המלונאים, שסבלו מחוסר הידע שלו.

שר-התיירות קוד
נסיעה לחתן

לפני כחודש חשקה נפשו של פרנקל לבלות גם בחו"ל, ושר-התיירות מצא גם לכך פתרון. החתן התמנה בימים אלה לתפקיד ראש יחידת מינהל-התיירות ב"צפון ארצה" וקנדה. זהו תפקיד חדש, שנוצר — כך מסרו במשרד-התיירות — נוכח ריבוי נציגי מישרד-התיירות ב"ארצה". פשוט התברר כי לארבעה-חמישה נציגי המישרד יש צורך דחוף בקצין מינהל שיתאם ביניהם, ובמקרה התברר מייד כי חתנו של השר מתאים מ"אי-כמותו לתפקיד.

המחיר הגבוה שמשלמים לגרעיני-מיספוא בחו"ל הכריח לייקר את מחירי ור בארץ מ-400, ל-600 לירות לטונה. העלאה זו מייקרת את כל מוצרי-הלוואי של מיספוא — כל ענפי גידול הבשר החי, כולל חפופות, וכן ענפי החלב.

למעשה, שגיאה זו של פקידים בכירים בקניית המיספוא במחירים הגבוהים, גורמת לממשלה הוצאה של כחצי מיליארד לירות נוסף לתקציב סובסידיות, כדי למנוע התאמת מחירי הבשר, החלב והחלב לתחייקורות במספוא. דוגמה קטנה: כדי למנוע מן החקלאים להשתמש בחיטה המקומית במקום מיספוא, נאלצת הממשלה לשלם עבורה מחיר של 680 לירות לטונה, במקום 460 קודם לכן. אם לא ישלמו מחיר הגבוה ממחיר המיספוא, ישתמשו בה כמיספוא.

הממונה על הסובסידיות באוצר, יש"ר אל ארקין, קובע כי "אפשר לראות בייקור המיספוא והשניונים המתחייבים מייקור, מעין טרום-אירוע לייקור ה"מיצרכים לצרכן שצועו לאחר מכן."

מכאן שלמרות חירידה הגדולה במ"חירי המיספוא, יצטרך המשק הישראלי לשלם עבורו את מחירי-השיא של ה"עבר הקרוב, ומשום כך מתייקרים כל מוצרי גידול החי. לכן, למשל, לא ייתכן לייצא עוד מוצרי בשר והודו, כיוון ש"התייקרות המיספוא בארץ אינה מאפשרת התחרות עם מחירי המיספוא ה"נמוכים בחו"ל.

במדינה

(המשך מעמוד 13)

החליטה, והודיעה לרבינו על שמעון פרס וגד יעקובי, כמועמדיה; הקיבוץ המאוחד שלח את יגאל אלון וישראל גלילי; מפ"ם, הליברלים העצמאיים ור"צ, הם שהתכינו לראש-הממשלה מי יהיו שריו מטעמם.

אפילו המפד"ל, אשר אינה חברה בקר אליציה, כבר פירסמה מי יהיו שריה, ב"מדה שהיא אכן תצטרף לממשלה. אולם מה שהחריד ביותר את ספיר, היו תגובות מהעסקנה הנמוכה והבינונית של מפא"י, בכל רחבי הארץ. לפתע הסתבר ל"עסקנים בשכונות, בעיירות-הפיתוח וב"ערים, כי להיות חבר רפ"י או אחדות-העבודה, כדאי יותר מאשר להיות שייך למפא"י, מאחר שכך זוכים לגיבוי רב יותר. הללו החלו מפעילים לחץ על העסקנים ש"בצמרת, לשנות מצב זה.

אורחים חדשים במיטבה. בשיבת היסוד המחודש של מפא"י, השתתפו ה"דמויות הרגילות, שהיו אורחות קבועות במיטבה של רבינוביץ, כגון ספיר, עופר, קלדרון, אהרון ידלין, משה ברעם, ה"ח"כים עדי אמוראי, צבי גרשוני ואברהם זילברברג, אך מלבדן השתתפו הפעם אף דמויות חדשות, אשר שמותיהן לא הודלפו לעיתונות. ההמערות על מגמת ההתרחבות של הגוש לשעבר: מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל; צבי אלדורטי, ראש מועצת מיגדל העמק ומנחם אריאב, מזכיר מועצת פועלי נצרת-עילית.

הוחלט על יצירת שלושה מוסדות, אשר כוננו בשיבה בשם "מעגלים", אשר הם שיהיו את המיסגרות האירגוניות של מפא"י. במעגל המצומצם יהיו חברי מפא"י ב"סיעת המערך בכנסת, חברי מפא"י ב"לישכת מיסלגת-העבודה וחברי החטיבה בוועדה-המרכזת של ההסתדרות, סה"כ כ-40 איש. למעגל הרחב יותר יצטרפו חברי מפא"י במזכירות מיסלגת-העבודה.

השר ברעם

לא ינום ולא יישן —

חיו"ר ספיר

— שומר מפא"י

שאינם חברים במעגל המצומצם, ואלו אם יצטרפו למיסגרת הרחבה יותר, יזמנו את המעגל השלישי: כל חברי מפא"י במרכז מיסלגת-העבודה.

באותה ישיבה גם ניונה השאלה, מי יהיה המארגן של מפא"י החדשה, מי יהיה הכלי-כול, השראג נצר של ההתארגנות המחודשת. או, כפי שכונה התפקיד באותה ישיבה: "מי יהיה החצרן."

העולו שלוש הצעות. האחת: תאיש ש"ייבחר כמזכ"ל מיסלגת-העבודה, אשר מר-

אדוף אלי זעיר
פיוצי זעיר

הביניים השני שלה, העוסק גם הוא, בהרחבה, בניתוח המחדל המודיעיני, ובהוצאת מסקנות לגבי אחריותו של זעירא למחדל המודיעיני.

צה"ל אינו מעניק לימודים בחו"ל על חשבוננו. אלא לקצינים שהוא מעוניין בקידום. איזה תפקיד בכיר יוכל זעירא למלא, בתום לימודיו בעוד שנתיים, בצה"ל, אחרי כן קורת כה קטלנית מצד ועדת אגרנט? זעירא בן ה-47 היא קצין בסוף הקריירה הצבאית שלו. איזו סיבה יש לצה"ל להשקיע בחייל, יהיו כישוריו האישיים כאשר יהיו, העומד על סף פרישתו מצה"ל? אולם יש גם היבט נוסף לבעיית. זהו ההיבט הכספי. אפשר להבין את דיון, שרצה להעניק לנאמנו פיצויימה על עוגמת הנפש שנגרמה לו, ולאפשר לו לסיים את הקריירה הצבאית שלו בכבוד. אולם שליחתו של אלי זעירא ללימודים בארצות הברית אינה עניין של מה בכך. היא תעלה למדינה סכום של כרבע מיליון ל"י מתקציב הביטחון. שיהיו דרושים לאחזקת האלוף זעירא ומישפחתו בארה"ב ולמימון לימודיו במשך שנתיים. בתקופה בה בולע תקציב הביטחון את כל משאבי המדינה והעם היהודי, בימים בהם מטילים על כל אורחי המדינה מיסים נוספים, כדי לממן את תקציב הביטחון, רבע מיליון לירות אינו סכום הולך ברגל. זהו החלק ה-25, למשל, מהתקציב שקבעה הממשלה השבוע למימון כל צרכי המישר האזרחי ברחבי הארץ. להשקיע סכום כזה בקצין העומד על סף הפרישה, זה יותר מביזבז. זוהי חוצפה.

לחי לרעיון המיפלגה המאוחדת. אולם ברור כי לכל אחד מהם היה מניע פרטי משלו להתנגדותו לשיקום הריסות מפא"י. ברעם, אשר מיניו כשר היה התגשמות כל חלומותיו, מעוניין כי ממשלת רבין תכהן עוד שלוש וחצי שנים, מאחר שאיש אינו יכול להבטיח לו את השרות בכל ממשלה אחרת. הוא מנסה ליצור לעצמו דימוי של עסקן עליטיבתי, וזוכה בכך לתמיכת רפ"י בירושלים. יצחק גבון וטדי קולק, שניהם אנשי רפ"י, היו אלה ש-אירגנו את הדרישה למנות אותו כשר מטעם ירושלים. ואומנם, ברעם גמל להם. כאשר עמד בראש תומכי בחירתו של גבון כיו"ר ועדת החוק והביטחון של הכנסת ברעם, המהמר אף על ירידתו האפשרית של ספיר מעל הבמה המיפלגית, מסה לרכז סביבו את כל ממורמרי ספיר ו-מתנגדיו.

ספיר הבולדווז. ידלן המסכה עדיין כמזכיר המפלגה, ממשיך לנסות, ללא הצלחה גדולה, להיות עליטיבתי, ונושא דגל הרעיון של איחוד החטיבות. ידלן אף יודע כי כוחו שאוב מאיחוד הקבוצות והקיבוצים, שם עמדתה של רפ"י חזקה הרבה יותר מאשר כוחה הריאלי במפלגה — וגם הוא הפך למתנגדי התחזקותה של מפא"י.

אך קשה להאמין שהתנגדות זו תעמוד אל מול הבולדווז ששמו ספיר, שמאחוריו עומדים מרבית ראשי המיפלגה ועסקניה. אין ספק כי המפה הפוליטית של ישראל עומדת בפני תמורה, אשר תזכיר את ימי הזהור של מפא"י.

הפרס למחדל:

רבע מיליון

מתקציב הביטחון

ערב פרישתו ממישרד הביטחון, דאג שר הביטחון הקודם, משה דיין, "לנקות את השולחן". הוא סגר עניינים, החליט תח"טות ואישר מינויים, כדי להשאיר שולחן נקי ליוורשו במישרד. אחת מהחלטותיו האחרונות של משה דיין, היתה מציאת פיתרון לבעיית השעסיקה את צה"ל ושמה היה: אלי זעירא. האלוף אלי זעירא היה ראש אמ"ן (אגף מודיעין במטה הכללי של צה"ל), כאשר פרצה מלחמת יום הכיפורים. הוא כיהן בתפקיד זה שנה בדיוק לפני שפרצה המלחמה. זעירא, שהגיע לתפקיד הבכיר במטכ"ל אחרי שכיחן שנתיים כניספח הצבאי של צה"ל בשגרירות ישראל בושינגטון, נחשב באותם ימים כגנרל מצליח, שמינויו כראש אמ"ן לא יהיה סוף פסוק בקריירה הצבאית שלו. היו אף שראו בו את אחד המועמדים לתפקיד הרמטכ"ל הבא של צה"ל, כאשר תגיע שעתו של הרמטכ"ל רב"אלוף דוד אלעזר לפרוש מהכהונה.

המחדל המודיעיני החמור שקדם למלחמת יום הכיפורים ניפץ את כל התחזיות. הוא הציב גם סימן-שאלה לגבי עתיד הקריירה הבכיר של האלוף זעירא. חובש הכומתה האדומה של הצניחנים, בצה"ל, דו"ח הביניים הראשון שפרסמה ועדת אגרנט באחד באפריל השנה, מצא את האלוף זעירא כאחד האחראים העיקריים למחדל המלחמה, וכאחראי הישיר להערכה המודיעינית המוט"עית, שהניח אגף המודיעין במטכ"ל בפני הרמטכ"ל והממשלה, על-פיה היתה רק, "סכירות נמוכה" שהמצרים והסורים אומנם יפתחו במלחמה.

ועדת אגרנט אף המליצה על הצעדים שיש לנקוט כלפי האלוף הקרה. קרהמזג ובעל החזות הפרוסית. על סמך מימצאי דו"ח הביניים בלבד, קבעה הוועדה, לא יוכל האלוף זעירא להמ" שיך לשרת בצה"ל בחילה המודיעיני, ולכן יש להעבירו לתפקיד אחר.

קביעת הוועדה לא היתה בבחינת מהלומה רק לגבי האלוף זעירא עצמו. היא היתה מהלומה גם לגבי שר הביטחון דאז, משה דיין, שעדיין לא חשב כי יאלץ לפרוש מתפקידו בביקורת מימאית הוועדה. אלי זעירא היה אחד מאנשי דיון המובהקים במטכ"ל, מאז כיהן כראש לישכתו, בתקופה בה שימש דיון כרמטכ"ל, וקשרו קישורי ידידות עמוקים בין השניים. מאז מונה דיון לתפקיד שר הביטחון, התקבל בצה"ל שזעירא הוא בן-טיפוחו של משה דיין.

דיון לא נזח את זעירא גם בשעותיו הקשות. במשך שבועות מיספר, אחרי שזעירא נאלץ לנטוש את תפקידו כראש אמ"ן, לא נמצא לו תפקיד אחר בצה"ל. רק אחרי פרישתו של דיון מהממשלה פורסם ברבים, כי האלוף זעירא לא יקבל תפקיד חדש בצה"ל. תחת זאת הוא יישלח ללמוד באוניברסיטת הארווארד בארצות הברית, לתקופה של שנתיים ימים. היתה זו החלטה מוזרה מאוד, משני טעמים. ההחלטה על יציאתו של האלוף זעירא ללימודים על חשבון צה"ל, נפלה עוד לפני שוועדת אגרנט מסרה לממשלה את דו"ח-

מנהיג עיריית נרקיס
מישפחה גדולה

חילוקי דעות. בעוד שאחדים מהשליחים סבורים כי הוא השליח המצטיין ביותר בארצות הברית, יש אחרים החולקים על הערכה זו. בבחירתו כרכז השליחים, שבר עוזי נרקיס כמה מוסכמות: שאין בוחרים את רכז השליחים מקרב השליחים, ושאינם ממנים שליח לתקופת כהונה נוספת אחרי שהשלים שלוש שנות שליחות, כדי שה שליחות לא תהפוך לירידה מהארץ.

אבל לא רק העיקרון שנשבר הוא זה שעורר את זעם השליחים. בכך היה

בית הנוכחים מוכנים להישבע כי יהיה זה מועמדו של ספיר, איש טירת צבי, מאיר זרמי, ההצעה השנייה היתה לבחור סגן שלישי למוכ"ל העבודה, מטעם מפא"י, אשר יצטרף לסגנים מטעם רפ"י ואחדות העבודה, והוא שיהיה לחצרן. ההצעה השלישית, אשר התקבלה, אולם הוחלט שלא לפרסמה ברבים, כדי לא להפריע לרצון חוגי ספיר בבחירת זרמי כמוכ"ל העבודה, היתה כי דויד קלדרון יהיה האיש.

רבין לא התנגד. ואומנם, תכונותיו של קלדרון, המוכירות את אלו של שרגא נצר, והוסר האספירציות הפוליטיות שלו, הם שהביאו לכך שהוא יוכתר כחצרן. ההתנגדות שהיתה צפויה להתארגנות המחדשת, מצד ראשי הממשלה יצחק רבין, התגלתה כבלתי-יקימת. בשיחות אישיות שערכו מארגני החטיבה המחודשת עם רבין, נשבעו בפניו המארגנים כי ההת-ארגנות אינה מכוונת כנגדו, כפי שפורסם בעיתונים, אלא היא כוונה-השעה, לאור החטיבותיות המאורגנת של רפ"י ואחדות העבודה.

רבין נתן את ברכתו המסויגת להתחדש שות מפא"י, בהבינו כי הגיבוי היחיד, אותו יוכל לקבל בעתיד בתוך מיפלגתו, יבוא רק ממפא"י. אולם התנגדות חריפה נשמעה מצידו של שר הביטחון משה ברעם, וחריפה פחות מצידו של שר החינוך, אהרון ידלן. הנימוק של שני המתנגדים היה רעיוני פורמאלי: בעת שנשמעת הקריאה לביטול החטיבות בעבודה, מהווה צעד זה סטירת-

נרקיס

מלך הביצה

לא היה חסר תרבה כדי שהעלייה מארצות הברית לישראל תעמוד ב-

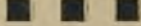
סכנה חמורה. הסכנה: שביה כוללת של כ-40 שליחי מחלקת העלייה של הסוכנות היהודית ברחבי ארצות הברית וקנדה.

זה מיספר שבועות הרוחות סוערות בי קרב שליחי מחלקת העלייה, המופקדים על שיכנוע יהדות צפון-אמריקה לעלות לישראל, כמה מהשליחים אף התארגנו, בי ניסיון לשכנע את חבריהם לשלוח מכתבי מחאה להנהלת ההסתדרות הציונית, ואם זה לא יעזור — אפילו לנקוט בצעדים חרי-פים יותר, כמו שביתת-האספה או התפטרות מהתפקיד. רק משום שלא הצליחו לשכנע את כל השליחים להתלכד לפעולה משותפת, נמנעו צעדים דראסטיים שהיו עלולים לגרום לשערורייה. אבל הסערה טרם שככה. יצא על המנכ"ל של מחלקתם, אלוף (מיל.) עוזי נרקיס (50), נרקיס, המתחרה עד עצם היום הזה עם רב"אלוף מוטס גור על התואר, "כובש ירושלים", עשה לפני שבועות אחדים מעשה שקומם נגדו את מרבית שליחי מחלקת העלייה. הוא מינה, על דעת עצמו, רכז חדש בצפון-אמריקה. איש אינו חולק על זכותו של מנכ"ל מחלקת העלייה למנות את רכז שליחי העלייה. מינוי זה הוא בתוקף סמכותו, אולם האיש בו בחר עוזי נרקיס לתפקיד זה, והצורה בה מינה אותו, הם שכימעט הולידו משבר בסוכנות היהודית.

לפני יותר משנתיים מינה עוזי נרקיס לתפקיד רכז השליחים את אלוף-מישנה ירוחם אמיתי, שהושאל לתפקיד זה מצה"ל. כאשר הגיע זמנו של אמיתי לסיים את תקופת כהונתו ולחזור לארץ, היה ברור כי נרקיס יבחר, כיוורשו, מועמד בדרגה דומה. אבל עוזי נרקיס לא גילה לשליחים בארצות הברית את מי הוא עומד למנות כרכום. גם כשיביק בארצות הברית, במיט-גרת סיבובי העולם שהוא עורך מאז מונה לתפקיד זה, נפגש שם עם השליחים, שמר את המינוי הצפוי בסוד.

רק דקות מיספר לפני ששוב את ארצות הברית הודיע נרקיס, בטלפון, על מי נפלה בחירתו: על יהושע ("שוקה") ידלן, כאשר נודעה הבחירה לשליחים, היכה אותם הדבר בהלם. עצם המינוי היה בניגוד לכל ה-מקובל עד כה. שוקה ידלן היה אחד ה-שליחים מהשורה, שימש במשך שלוש השנים האחרונות כשליח ברובע קווינס בניו-יורק. על מידת הצלחתו בתפקיד יש

חלק גם לאיש שנבחר. כי שוקה ידלן, מי שהיה כבר שליח בארצות הברית בשנות ה-50, כיהן אחר-כך כסמנכ"ל במישרד החינוך, אינו רק "מקורב למלכות", בזכות היותו אחיו של שר החינוך הנוכחי, אהרון ידלן. שוקה הוא גם קרוב-מישפחה של עוזי נרקיס עצמו. עוזי נרקיס ואהרון ידלן הם גיסים. שניהם נשואים לבנותיו של אחד מראשי מפא"י לשעבר, דויד הכהן. שוקה ידלן הוא אחייגיסו של עוזי נרקיס.

הצורה בה מינה נרקיס את קרוב-מיש-פתחו למישרה הבכירה, העניק לו שלוש שנות שהות נוספות מחוץ לגבולות המדינה, העדיה שמצפוננו אינו נקי במינוי זה. גם כשהתבקש להיפגש עם כתב העולם הזה, שביקש לשמוע מפיו על נימוקיו ל-בחירה שעוררה סערה, דחה נרקיס את ההצעה. הנימוק שניתן: "נרקיס אינו אוהב את העולם הזה". ודאי יש לו סיבות טר-בות לכך.

בסופו של דבר שככה הסערה, אחרי שניסיונו של נציג הליכוד בהנהלת הסוכ-נות, אריה דולצין, לעורר את הפרשה בי-וועדת השליחים של הסוכנות, נכשל. ה-שליחים, רובם-ככולם כאלה שהתנדבו בי-יוזמתם לתפקיד כדי לזכות בשלוש שנות חופשה מחוץ לגבולות המדינה. הגיעו למסקנה שלא כדאי להם לקלקל את יחסיהם עם האיש שבידו להפסיק את שליחותם ולהחזירם לארץ.

בתקופה מסוימת היו כ-40% מהשליחים בארצות הברית עורכ"ידי, וכ-30% מהם עיתונאים.

כך נראה עובד בן-עמי כאשר

היה חייב לשלם את המיסים וכך

הוא נראה כיום, כשהוא נדרש לשלם

מס-ההכנסה נותן

מתנה שני חיילונים

ישראל — אלא אפילו במושגים של מדינה כמו שווייץ, למשל.

והנה מסתבר כי איש עתיר-נכסים זה, שקשה להעריך את היקף רכושו העצום, שילם לקופת האוצר של מדינת-ישראל את תשלומי מס-ההכנסה שחוייב בהם עבור הכנסותיו בשנת-המס, 1955, רק לפני שנה. בעצם ימים אלה משלם המיליונר עובד בן-עמי את תשלומי-המס המגיעים ממנו לקופת המדינה עבור שנת-המס 1963. כל זה — ללא הצמדה, ללא ריבית, ללא כל קשר לשינויים המוניטאריים שחלו במדינה במרוצת 15 השנים האחרונות, ומבלי שהפחותים שהיו בשנים אלה, וירידת ערך הכסף, ישפיעו על גודל תשלומיו כמלוא הנימה.

מס-ההכנסה

אוהב מיליונרים

ת הסכומים המגיעים מהמיליונר בן-עמי עבור הכנסותיו, מלפני 19 שנים, הוא משלם ב"הסדר-תשלומים" נוח, בתשלומים של 5000 ל"ל לחודש, אותם הוא אמור לשלם במשך שש שנים.

כל נישום קטן במדינת-ישראל, הלוחם את מלחמת-הקיום שלו, חוייב או אוטר מטית בקנס בשיעור של 9% ריבית על כל סכום, ויהיה הזעיר ביותר, בו הוא מפגר בתשלומי מס-ההכנסה שלו. שילטונות מס-ההכנסה אינם יודעים רחם כאשר שכיר, או עצמאי קטן, מאחר במיליון ההצהרה על הכנסותיו. במקרים כאלה הם יודעים למצוא נגד העבריינים הקטנים את כל האמצעים שהחוק העמיד לרשותם לצורך זה. רק בימים אלה פורסם ברבים, כי כל מי שיפגר במיליון טופס-השומה שלו, ייקנס אוטומטית בקנס בשיעור של שלושה אחוז לחודש, מתשלומי מס-ההכנסה המגיעים ממנו.

ירושלים מ"ד באייר תשכ"ח 14 במאי 1968

אל פקיד הסוכה נתניה

נכתב נציבות מס הכנסה וכתב רכוש

הנדון: הפדר חסלום חוב - פר ע. בן עמי

מכתבך: 314820 מ-8.5.68

לאור מכלול הבעיות שקדמו לסיום הטיפול בתיק זה, אנו מאשרים בפדר חסלום החוב למסך שש שנים - כמובע על ידך.

לראשונים, לא סכאנו כל אפשרות לאשר הטלה ריבית, כל הסדר התשלום - בטיקוד נכון בהסדר ההזקיק.

במחנה

א. דובנוב

טנן נציב מס הכנסה

העתק: פר י. יולוס - נייגר

המיסמך

מיכתב זה שני סגן נציב מסי-ההכנסה אביטל דובנוב, נכתב במאי 1968 אז פקיד-השימושה בנתניה, בתשובה לבקשתו לאפשר לעובד בן-עמי לשלם ריבית בשיעור מוקטן מהשיעור החוקי על החוב שהוא חייב למס-ההכנסה. מיסמך זה מעיד גם שמסי-ההכנסה איפשר למיליונר מנתניה לשלם חובותיו בתשלומים במשך 6 שנים.

הזו סיפור שלא יאמן. הוא נוגע לכל שכיר המסתכל בתדהמה על תלושי-המשכורת שהוא מקבל מדי חודש, ועל הנגישה הגסה שנוגסת נציבות מס-ההכנסה במשכורתו. הוא נוגע לכל עצמאי מהמעמד הבינוני, החייב לשלם מיקדמות למס-ההכנסה על חשבון הכנסתו השוטפת, ואינו יודע כיצד יאזן את תקציבו המשי פחתי עד סוף החודש. הוא נוגע לאלפי מיפעלים וחברות קטנות, שסכנת פשיטת רגל מרחפת עליהם בשל האינפלציה הדור הרת, ובשל המיסים והמילות המוטלים עליהם חדשים לבקרים.

זהו סיפור המוכיח לראשונה, שהטענה

מאח

יגאל לביב

המופגית מזה שנים כלפי ממשלת הסוציאליסטית של ישראל כי היא הגורמת לכך שהעניים בישראל יהיו עניים יותר והעשירים יהיו עשירים יותר, אינה סיסמה דמגוגית, אלא עובדה מציאותית.

זהו סיפור החייב לזעזע כל אזרח בישראל — סיפור שערוריית מס-ההכנסה שמשלם, בהסכמת האוצר ונציבות מס-ההכנסה, המיליונר הישראלי עובד בן-עמי.

עובד בן-עמי, 69, חדל כבר מזמן להיות שם בלבד. הוא הפך למושג המושג "מולטימיליונר" הפך שם נרדף לבן משפחת הביל"ויים מפתח-תיקוה (משפחת דנקנר), שעמד במשך שנים רבות בראש עיריית נתניה. בן-עמי, שעשה את עיקר עושרו בעסקי-קרקעות, יחלומים, בנקאות ועיתונות חוץ, לדעת ידע-ידבר, עשיר מופלג לא רק במושגים של מדינת

כשנה, ב־10 במאי 1971, נתן בית־המשפט העליון סוף־סוף פסק־דין בקשר לבקשתו של בן־עמי. בפסק־הדין קבע בית־המשפט העליון, כי, "הפשרה אינה משחררת את העותר (בן־עמי) מחובת תשלום ריבית מיום אישור הפשרה. משתמעת ממנה הסכמתם של בעלי־הדין שהעותר ישלם ריבית, אבל מבלי שנקבע שער הריבית... לכן, הסכמת־הפשרה שנעשה טעון השלמה, כיון שהוא בלתי־שלם". בית־המשפט העליון החזיר את הגלגל לבית־המשפט המחוזי, כדי שזה יקבע איזו ריבית צריך בן־עמי לשלם על חובו למס־ההכנסה, מיום שהושגה הפשרה — ולא מיום השומה.

שלח פקיד־השומה של נתניה לעובד בן־עמי דרישה לשלם את הריבית המגיעה ממנו, לא עבור פיגור תשלומיו למס־ההכנסה, אלא עבור דחיית התשלומים מיום שנעשתה הפשרה. גם סכומים אלה הצטברו כבר ב־1969 לסך של 94,500 ל"י, שלא היה מויק לקופת המדינה.

עצם העלאת הדרישה הזו נראתה לבן־עמי כחוצפה. הוא חיכה חצי שנה, וב־22 ביוני 1970 פנה אל בית־המשפט העליון בבקשה שיוציא צו על תנאי נגד פקיד השומה ונגד נציבות מס־ההכנסה כדי שאלה יפסיקו להתרידו בדרישות המורדות ל־תשלום ריבית.

טחנות הצדק טוחנות אומנם לאט, אבל בסופו של דבר יוצא מהן משהו. כעבור

אולם לא כך נהגו שילטונות מס־ההכנסה כאשר דובר במולטימיליונר כמו עובד בן־עמי. כאשר הסתבר להם, כי למרות שבן־עמי הכיר בכך שהוא חייב מס־ההכנסה בשיעור של 350 אלף ל"י על הכנסותיו עשר שנים וחמש שנים קודם למועד השגת ההסכם, הם איפשרו לו לפרוע את החוב באמצעות "הסדרת־שלומים". בצורה חסרת־תקדים, שספק אם נהנה ממנה משהו קודם־לכן בישראל: בתשלומים לשיעורין של 5000 ל"י לחודש. במילים אחרות: מס־ההכנסה איפשר לבן־עמי לפרוע את החוב שלו, בתשלומים שיתמשכו על פני 70 חודש, או חמש שנים ועשרה חודשים.

זהו אחד ההסדרים המוזרים ביותר שנעשו אי־פעם על־ידי נציבות מס־ההכנסה. אילו היה עובד בן־עמי לוקח בסוף שנת 1968 את 350 אלף הלירות שהיה חייב למס־ההכנסה, ומלווה אותן בריבית, הרי בעזרת ריבית מינימאלית של 18% לשנה, שהיתה כבר אז פחות משיעורי הריבית בשוק החופשי, היה יכול לפרוע את חובו תוך למס־ההכנסה מדי חודש. ובתום שש שנים היה הסכום של 350 אלף ל"י כולו נשאר בידו. ואם היה מצמיד עוד את הקרן למדד, היו נשארים בידי ג'ם רווחים נאים, פטור־ממס כמובן.

במילים אחרות: נציבות מס־ההכנסה הסכימה, למעשה, להעניק למר בן־עמי 350 אלף ל"י במתנה, תמורת הסכמתו לשלם את הריבית החודשית המתקבלת מקרן זו למס־ההכנסה. אולם חשבון מעין זה הוא מוטעה ומטעה, למעשה, באמצעות הסכם הפשרה ששילטונות מס־ההכנסה עוברים עליו.

בו, ניתנו לעובד בן־עמי במתנה סכומים של הרבה־הרבה מיליונים.

ויתור נדיב

אלה למשק, היה עובד בן־עמי חייב לשלם למס־ההכנסה ב־1955 סכום של 50 אלף לירות, הרי כאשר הסכים סוף־סוף לשלם סכום זה, אחרי 13 שנה, ללא ריבית וללא הצמדה, היה בכך משום לעג לרש. הערך הריאלי של 50 אלף לירות של שנת 1955 היה בשנת 1968 לפחות פי־ארבעה. אילו היה צריך לשלם גם את הריבית בשיעור בו חייב כל אורח על 13 שנים אלה, הרי לפי חישוב של ריבית דריבית שנתית, היה סכום הריבית בלבד שאותו היה בן־עמי צריך לשלם על חוב זה, מסתכם ב־206.55%, שהם 103,270 ל"י. הריבית על חובותיו עבור כל השנים בהן לא שילם מס־ההכנסה, היתה מסתכמת ב־סכומים של מאות אלפי ל"י.

ואומנם, עוד במהלך המשא־ומתן בין בן־עמי לבין נציבות מס־ההכנסה על הסדר־התשלומים לפרעון החוב שלו, צפה ועלתה בעיניו זו. בן־עמי לא רצה כלל לשלם ריבית. פקיד־השומה של נתניה ניסה לשכנע את נציבות מס־ההכנסה להגיע עם בן־עמי לידי הסכם, לפיו ישלם על החוב שלו ריבית בשיעור מוקטן.

אבל ב־14 במאי 1968, חצי שנה לפני שהושג ההסכם, כתב סגן נציב מס־ההכנסה, אביטל דובנוב, לפקיד־השומה נתניה: "לאור מיכלול הבעיות שקדמו לסיום הטי" פול בתיק זה, אנחנו מאשרים הסדר תשלום חוב למשך שש שנים, כמוצע על־ידיך. לדאבוננו, לא מצאנו אפשרות לאשר תשלום ריבית על הסדר־התשלום — בשיעור נמוך מהשיעור החוקי".

והנה, ראה זה פלא. למרות התנגדות נציבות מס־ההכנסה, הושג בסוף שנת 1968 הסכם־הפשרה עם עובד בן־עמי, בו לא מצויין כלל עניין הריבית שעליו לשלם. ולא זו בלבד. בטיוטה של הסכם שהגיש בן־עמי עצמו, באמצעות עורכת־הדין רות וולפסון, ממישרד עורכי־הדין צליוק וולף־סון, צויין כי בן־עמי מביע נכונות לשלם את החוב בסך 350 אלף ל"י למס־ההכנסה, בתוספת הסכום, שייקבע כי עליו לשלם עבור שנות שומה אלה למילוה־קליטה ומילוה־היסכון.

תרגילי־לוליינות

עם החוק

יתכן כי הפרשה לא היתה נודעת לעולם ברבים, והיתה נשארת בגדר קנוניה שעשו שילטונות מס־ההכנסה כדי להקל את מצוקתו הכספית של המיליונר בן־עמי, לולא נזכרו לפתע שילטונות מס־ההכנסה, שנה אחרי חתימת ההסכם, כי עובד בן־עמי חייב להם בעצם גם ריבית על התשלומים לשיעורין של חובו. ב־29 בדצמבר 1969, 13 חודש אחרי שהושג הסכם־הפשרה, ואחרי שבן־עמי החל לפרוע את חובותיו הישנים למס־ההכנסה בסכומים של 5000 ל"י לחודש,

והנה, מסתבר שכאשר מגיעים שילטונות מס־ההכנסה לטפל בחובותיו של לוויתן כמו עובד בן־עמי, הם יודעים לגלות רוח־לב נדיר. הגירעון בתקציב המדינה וצרכי הרכש הבטחוני שלה, אינם מעניינים אותם ביותר, והם נוטים להתחשב במצבו הכספי הדחוק של האיש, הנחשב על־ידי רבים כאדם העשיר ביותר במדינה.

הדיון בחוב — אחרי 10 שנים

היבט המדהים ביותר בשערוריית מס־ההכנסה של עובד בן־עמי היא העובדה שבן־עמי איננו, חלילה, עברייני־מס. הוא איננו מעלים הכנסות, כמובן, ואינו מתחמק מתשלומי מס־ההכנסה. הוא בסך־הכל מנצל את הזכויות המגיעות לו מאת המישטר הסוציאליסטי בישראל, ויודע איך להשתמש, בעזרת פרקליט־טים ממולחים, בפרצות שבחוקי מס־ההכנסה ובחולשותיהם של הממונים על גביית מס־ההכנסה. סיפור השערורייה הזו גדולה הוא כתב־אישום חמור ביותר לא נגד עובד בן־עמי, אלא נגד משרד־האוצר ושילטונות מס־ההכנסה.

וזהו סיפור המעשה. לפני שמונה שנים, בשנת 1966, היו לעובד בן־עמי השבות על שומת־המס שנקבעו לו בגין הכנסותיו בשנות־המס 1955, 1958, 1961, 1962 ו־1963. מה היו הכנסותיו בשנים אלה, ומה היו סכומי מס־ההכנסה בהם חוייב עבור אותן שנים, זהו סוד חסוי. תיקי מס־ההכנסה בישראל הם סודיים וחסויים, ואינם מעניינים של הציבור. הם עניין שבין הנישום לפקיד־השומה שלו בלבד.

גם השאלה מדוע הגיע המיליונר בן־עמי רק בשנת 1966 להתדיינות עם שילטונות מס־ההכנסה על גובה סכום המס שעליו לשלם, עבור הכנסותיו מלפני אחת־עשרה ותשע שנים, היא בבחינת תעלומה, שהתשובה עליה ידועה רק לאנשי האוצר. על־כל־פנים, מה שברור הוא שבאותן שנים, שהיו שנות השיא בפעילותו הכלכלית הנמרצת והמסועפת של עובד בן־עמי, הוא לא נימנה עם שיכבת הפטורים־ממס בשל הכנסותיהם הנמוכות.

באותן שנים היו לעובד בן־עמי הכנסות מכמה־הכמה מקורות.

על־פי הנתונים שניתן היה לבררם מבלי לחטט בתיקי מס־ההכנסה החסויים שלו, היה בן־עמי חייב מס־ההכנסה באופן אישי וכן עבור חלקו ורווחיו בכמה חברות: חברת בתיא; חברת עובד בן־עמי בע"מ; חברת ק. ב. ע. (קבוצת בוני ערים), שהיא בעלת הקרקעות עליהן הוקמה העיר אשדוד, וחלקו בחברת מודיעין, שהיא המוציאה לאור של העיתון מעריב. שבן־עמי מחזיק ב־45% ממניותיה.

כאמור, השומות שנקבעו לו לאותן שנים על־ידי פקיד־השומה של מס־ההכנסה ב־נתניה, מקום מגוריו, לא מצאו חן בעיני עובד בן־עמי והוא נקט צעד בו רשאי כל נישום לנקוט במקרה דומה: הוא הגיש לבית־המשפט המחוזי בתל־אביב עירעורים על שומות מס־ההכנסה שנקבעו לו, אישית, ולחברות הקשורות בו. מאחר שגם תיקי מס־ההכנסה המוגשים לדיון בבתי־המשפט הם חסויים, כמו תיקי מס־ההכנסה עצמם, אי־אפשר לדעת כמה דרשו שילטונות מס־ההכנסה מבן־עמי לשלם, וכמה רצה הוא לשלם.

רק בארבעה בחודש נובמבר 1968, בעיקר בות משא־ומתן ממושך שהתנהל מחוץ לכתלי בית־המשפט — בין בן־עמי, פרק־ליטו ואנשי מס־ההכנסה — הגיע סוף־סוף הדיון המישפטי הזה לסיומו בדרך של הסכם־פשרה, שקיבל תוקף של פסק־דין. לצורך רישום ההסכם אוחדו כל התיקים שבן־עמי עירער בהם על שומות מס־ההכנסה שנקבעו לו, והוא התחייב לפרוע את חובו למס־ההכנסה, שהסתכם באותה שנה, על־פי ההסכם, בסכום של 351,500 ל"י (שלוש־מאות וחמשים ואחת אלף וחמש־מאות ל"י).

הסדר־תשלומים

חסר־תקדים

לגבי כל אורח אחר, החייב כמה אלפי לירות בודדות למס־ההכנסה, קיים נוהג מקובל, אם אותו נישום טוען שאין ביכולתו לפרוע את סכום המס המגיע ממנו, מסדיר לו פקיד השומה הלוואה באחד הבנקים בישראל, לתקופה שאינה עולה על שנה אחת, ואותו אורח מתחייב לפרוע את סכום הלוואה, בתוספת ריבוי הבנק וריבית כחוק, בתשלומים לשיעורין.

הפצצה שאיימו מין ש

הביקשתי שיתנו לי את התפקיד של מסדרת השולחנות בחדר האוכל. כשהייתי מסדרת את השולחנות, היו תמיד הטבחים, וכל עובדי המיטבה, שהם בעצם הגברים ה"יחידים בכל בסיס הטירונוט, עומדים מ"סביב ומסתכלים בי."

כ שנגמרה סוף־סוף הטירונוט יכולתי לפתור לעצמי את אחת הבעיות, בעיית

במדים ובלא־מדים: פנינה השוראית וכנינה הדוגמנית

כ שהייתי מסתובבת בבסיס, היו כולם כולם מסתכלים עלי. זה אומנם היה מעלה את המוראל של צה"ל, אבל החיילים היו מפסיקים לעבוד, מספרת מי שהייתה עד השבוע טוראית 2584872 פנינה רוזנבלום, אשר השתחררה מצה"ל שיחרור מוקדם, לאחר שיבעה חודשי שרות בלבד. השיחרור המוקדם של פנינה, אחת מ־דוגמניות־הצמרת של ישראל וללא ספק פצצת־המין שביניהן, בא לאחר ניסיונות מספר, בהם ניסתה פנינה את צה"ל וצה"ל ניסה את פנינה — ניסיונות אשר לא עלו יפה. בהסכמה הדדית, החליט צה"ל לשחרר את פנינה, ופנינה החליטה להשתחרר מ־צה"ל. חודשים רבים לפני תאריך השיחרור המיועד, כשהיא בת 19 בלבד.

סיפרה השבוע פנינה לכתב העולם הזה: כשהתגייסתי כבר ידעתי שאני אהיה בלהקה צבאית. קודם עברתי בחינות בהווי ובידור של צה"ל, אבל את הטירונוט הייתי

הייתי יוחר מדי סכסית בשביל מפקד חיל־האוויר

צריכה לעבור כמו כל חיילת. היה לי קשה בטירונוט. לא היו לנו מסעות או אימונים קשים, לא זה היה הקושי. הקושי העיקרי היו המדים, והביקורת שהעבירו עלי כל הבנות שם.

המדים זה דבר נורא. אני לא רגילה ללכת עם בגדים שאינם צמודים אלי לגוף, ובטירונוט, המדים היו ממש כמו שק. אני דוגמנית מפורסמת, ואני לא יכולה להרשות לעצמי ללכת כמו שלומפריה.

עוד דבר שהרגיו אותי היו העיניים של החיילות האחרות שהיו איתי בטירונוט. הן היו מסתכלות על כל מה שאני עושה בעיניים ביקורתיות. שנבעו מקינאה, והיו מתלחשות כל פעם שהייתי עוברת לידן. בעיקר הרגיו אותן שהייתי טירונית טובה, וגם זכיתי בסוף הטירונוט לציון טוב.

הדבר הכי גרוע היה ביום ביקור הורים. הן בקושי היו מדברות עם ההורים והחברים שהיו באים לבקר אותן, וכולם היו עוסי קים רק בלהלחש: "הנה פנינה רוזנבלום, תראה איך שהיא נראית." מה שהכי אהבתי בטירונוט היה המיטבה.

על צה"ל פורקה בעוד מועד! יחרור שכזה

צד ליום שיחורורי ובטה יצטרכו לבטל אותן עכשיו. אחרי הטירונות העבירו אותי ללהקת חיל-האוויר. הייתי הכי טובה בלהקה, ור במשך חודש שלם של עבודה הצלחנו לעמד שני שירים, שאני הייתי הכוכב ש' להם. השירים היו ממש בנויים עלי. אחרי חודש של עבודה, בא מפקד הלהקה והודיע לנו, שעל-פי הוראה של אלוף בני פלד, מפקד חיל-האוויר, מפרקים את הלהקה.

הייתי מוכנה להיות הפקידה של דוד, אבל לא של הרמטכ"ל החדש

אחר-כך נודע לי שהפירוק היה בגללי. מפקד חיל-האוויר שמע שאני סנסצית. הוא ידוע כאדם סגור ולא אוהב דברים מיוחדים, ואני הייתי יותר מדי סנסצית בשבילו. הוא אומנם אף פעם לא ראה את העבודה של הלהקה שלנו, אבל מה שסיפרו לו היה מספיק כדי להבהיל אותו, והוא החליט לסגור את הלהקה.

לא היה לצבא כל-כך מה לעשות איתי אחרי זה. פקידה סתם אני לא יכולה להיות. אני למדתי אומנם פקידות, וגם הייתי פקידה משך שלושה חודשים בבנק לאומי, לפני שהתגייסתי לצבא, אבל זה היה יותר מדי בשבילי.

אני באה ממיקצוע ומרקע שלא מאפשר לי להיות פקידה, אני באה ממסגרת של דוגמנית-צמרת. לשים אותי סתם פקידה באיזה מקום, אני לא הייתי מוכנה, כיוון שאני יכולה לעשות רק דברים שמעמידים בפני אתגר.

אם לא היו מקבלים אותי לפני הצבא ללהקה צבאית, לא הייתי מתגייסת

ס. את החולצה והחצאית של המדים הצרתי, שיהיו צמודים לגוף שלי, ואילו בשק"ס קניתי גתתי לתופרת שלי להכין לי מכנסיים מיוחדים, שהיו אומנם מהבד הנהוג למדי צה"ל, אבל ים-צמודים ובגזורה אחרת.

יו לי עם זה בעיות. כמה פעמים תפסו אותי צדיקים שרצו להראות לכל מי שהיה בסביבה יכולים להרים את פגינה רוזנבלום הגדולה, צו לי תלונות. התלונות האלה לא הגיעו למישפט

פרופיל 97 דוגמנית-הצמרת פנינה רוזנבלום השתחררה שיחרור מוקדם מצה"ל, בפרופיל הגבוה ביותר (90-60-90), כי היתה סנסצית מדי לטעמם של מפקדיה. אס"ר, לדבריה, היתה מעלה את המוראל של החיילים, אשר היו מפקדים את עבודתם כדי להתכונן בה כשהיתה עוברת, במדיה הצמודים לגוף, בבסיס.

או אחרי כמה שבועות של עבודה בלהקת חיל-התובלה, ראיתי שמדכאים אותי. המישמעת היתה יותר מדי חזקה, ואני לא יכולה עם מישמעת כזו. חיו צוער קים עלי, לא נתנו לי חופשות כמה ש' רציתי, פשוט נחנקתי.

או גם הגיעו לצבא השמועות על החזה שלי. אנשים רעים הפיצו עלי שמועות שקיבלתי זריקות של הורמונים בשביל לי הגדיל לי את החזה. זה שקר מלוכלך. (המשך בעמוד 20)

בכלל. הייתי מוכנה להיות פקידה של הרמטכ"ל, אבל רק של הרמטכ"ל דוד, ולא של הרמטכ"ל החדש, כך שכבר לא היה לי מה לעשות בצבא.

הפיתרון שלי בא מחיל-התובלה. החליטו להקים שם להקה, ומישחו גם דאג לספר לי שמקמים אותה במיוחד בשבילי. כולם יודעים שאני כישלונית נורא. לפי שבועיים הופעתי בטלוויזיה, בתוכנית ניקוי ראש, והיה לי טכסט קשה של מילים שבכלל לא הבנתי אותן, אבל עשיתי אותו מצויין.

הרמטכ"ל לשעבר רב-אלוף חיים ברלב ליד הטוראית פנינה רוזנבלום במסיבה חברתית. משמאל, פנינה, חוגגת במסיבה אורחות, "אלה שאומרים שלקחתי זריקות-הורמונים בשביל להגדיל את החזה שלי — שקרנים."

ח"כ עקיבא נוף הכריז

כי בדר

אמר, "ההיפך מהאמת" —

ובגין הבטיח לטפל

בו אישית

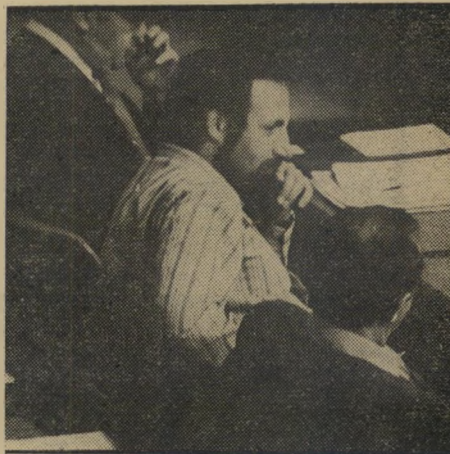
הפרלמנטר הקשיש, ח"כ הליכוד ד"ר יוחנן בדר, נדהם. הוא היה בדרכו אל מחוץ לאולם המליאה, יחד עם מרבית חברי הכנסת, כשלתע שמע, מבעד למכשיר השמיעה שלו, את שמו נקרא מדוכ הגואל מים. הוא העיף מבט, וראה את חברי סיעתו הצעיר, איש המרכז ההופשי ח"כ עקיבא (הזמר) נוף, עומד על הדוכן ומוסר הודעה אישית.

מרבית חברי הכנסת והעיתונאים, עזבו כבר את האולם. היה זה לאחר נאום הנזעם של משה דיין בעניין דו"ח ועדת חובר, ולכולם היה ברור, כי מאחר ש' הוכרו קודם-לכן כי דיין היה הנזעם האחרון, שהשיבה הסתיימה.

אולם הי"ר הכריז כי ח"כ עקיבא נוף לוצה למסור הודעה אישית. נוף, חבר בוועדת הכנסת לביקורת המדינה, אשר יושב-הראש שלה הוא בדר, בישר לבית כי למרות שיום קודם-לכן הודיע בדר לכנסת כי חוק מבקרי המדינה עבר בוועדה ללא הסתייגות, הרי הוא עצמו העלה הס' תייגות, בלתי-חשובה אומנם, בוועדה.

בדר ריתח מזעם. ההודעה יכולה הייתה להיות הודעת-תיקון רגילה, לולא הוסיף נוף: "יור הודעה, ח"כ יוחנן בדר, אמר במזיד בהודעתו בכנסת, את ההיפך מהאמת, ואני עומד לדרוש דיון על כך בוועדת-הכנסת."

בדר, שלא יכול היה באותה הודמות להשיב לנוף מעל הבימה, מיהר אל מנהיג מיפלגתו וראש הליכוד מנחם בגין, כשהוא

ח"כ נוף בכנסת

הודעה מוחצת

רנתח מכעס. בגין, אשר לא נכח במליאה בעת הודעתו של נוף, נדהם אף הוא. ו' הבטיח לבדר כי הוא יטפל אישית, בשחצן הקטן הזה.

מישפט

השופט לא פסל את עצמו

לאחר ש"העולם הזה" הגיש

תלונה נגד השופט

לובנברג — לא פסל זה

את עצמו מדרון

בעתירה נגד העיתון

זה היה לפני חודש וחצי. שופט בית המישפט המחוזי בתל-אביב, שלמה לובנ' ברג תקף את צלמת העולם הזה, אילנה בן-ארי, כאשר באה אל בית-המישפט ה' מחוץ בתל-אביב, בליוויית כתב העיתון מרסל זוהר, לצורך איסוף מידע על האופן בו מקיימים שופטי בית-המישפט את תק' נותיו של שריהמישפטים חיים צדוק (העולם הזה 1918).

סיפור התקופה סופר כבר בהרחבה, אלא

השופט לובנברג

החלטה פוטלה

שבכך רק החל מתגלגלת שורה של אירוי עים.

התנהגות בלתי-הולמת. בעיקבות תקיפה זו הגיש העולם הזה תלונה לשר המישפטים חיים צדוק. בתלונה לכתב: "לאחר שצילמה גב' בן-ארי מיספר שפי טים, מבלי שאיש מהם הביע התנגדות כלשהי, הגיע למקום, בשעה 8:40 תשופט לובנברג, מלווה בשלושה שוטרים, "משהבחין כי צולם על-ידי גב' בן-ארי, פעל בוריונות, וינק על הצלמת, אחו כי רצועת מצלמתה הכרוכה לצווארה, והחל מושך בחווקה, כשאגב-כך גרם לחניקתה של הצלמת ברצועה."

בהמשך התלונה פורט, כי לאחר דרישתו התקופה של השופט, נמסר סרט-הצילום לדידי. כן תחרים את פניקס-רשימותיו של הכתב, והודיע לשניים כי הוא עוצר אותם בשל ביוון בית-המישפט. מושיקש וזהר לגלות את סיבת המעצר וחוקיותו, נענה על-ידי השופט: "תשתוק, פרוח!" על כך נכתב בתלונה: "מר זוהר הינו עיתונאי ותק, שנעוריו חלפו כבר לפני שנים מיספר, כך שאין התואר, פרוח' הולמ, כשם שהשמעו אינה הולמת שופט בית-המישפט."

התלונה מסתיימת בדברים: "סבור אני כי אין הדעת סובלת כי אדם אשר הצדק והמישפט הם מלאכתו וחובתו, יבצע ללא עילה חוקית או עובדתית סידרת-פעולות, העולות לכאורה לידי תקיפה, מעצרי-שווא, שלילת רכוש שלא כדין."

כתוצאה טיבעית מתלונה זו, הפך הר שופט לובנברג לבעל-דריב של העולם הזה. אולם לא היה בכך כדי למנוע אותו מ' להעמיד עצמו פוסק בעתירות שהוגשו לבית-המישפט נגד העולם הזה, זמן קצר לאחר-מכן.

השופט נשא פנים. ב-8 ביולי הוציא השופט שלמה לובנברג צו-מניעה, האוסר על העולם הזה לפרסם פרשה בין בני-יוג, המתבררת כעת בבית-המישפט. מייד לאחר הוצאת צו זה, הוגשה תלונה נוספת של העולם הזה נגד השופט לובנברג, לשר המישפטים חיים צדוק.

"הבקשה", נאמר בתלונה, "הובאה בפני השופט לובנברג, וזה החליט לקבל את הבקשה ונתן את הצו מבוקש. מסכת היחסים בין העולם הזה לבין השופט לובנ' ברג בעיקבות התלונה הקודמת, ידועה. "האופן בו פעלה התלונה על הלך נפשו של השופט אף הוא ידוע, וזאת בעיקבות פירסומים בעיתונות, ובעיקר בכתבה ש' נתפרסמה בעל המישמר (בה פורטו פרשות הקשורות בשמו של השופט לובנברג, ו' ביניהן אחת בה ביקש מכתב עתיים להצניע פירסום תלונתו של העולם הזה נגד הר שופט, ואחרת גרמה לאישפוז של פקידת בית-המישפט). מן הכתבה הזו עולה, כי תלונת העולם הזה הביאה את השופט לובנ' ברג לפריצת-גדר תמונה, ולגישותיו ל' השפיע על עיתונאים ועל סוכנות-ידועות להצניע את התלונה, וזאת תוך כדי שימוש פזיו מאוד בטרימולוגיה שיפוטית של ביוון בית-המישפט."

נדמה כי די בעובדות אלה כדי ללמד, שנישטש הגבול בתודעתו של השופט לובנברג בין תפקידו השיפוט לבין מערכת טינותיו, היבנותיו וסלידותיו הפרטיות. "מן הראוי היה, איפוא, כי השופט הר נתון בהלך-נפש כזה יפסול עצמו מלדון בבקשה הנוגעת להעולם הזה, והדברים אמורים ביתר חומרה כלפי השופט לובנברג, אשר על קור-רוחו ושיקול-דעתו האטל צל כבר במכתב-התלונה הקודם."

מכאן, סיכמה התלונה, שהחלטתו של השופט לובנברג מרמזת על הלך-רוחו של ניצול הודמות לגבי העולם הזה, לא-ר דווקא על-פי הדין המישפטי.

לפיכך, נאמר בפנייה לשרהמישפטים, מתבקש השר להפעיל את סמכותו לגבי החוק, האומר כי: "שרהמישפטים רשאי להגיש לבית-הדין קובלנה על שופט על יסוד אחד מאלה: (1) שופט נהג שלא כהלכה במילוי תפקידו. (2) השופט התנהג באופן שאינו הולם מעמדו של שופט בישראל."

שירותים

הפלות מלאכותיות

בעזרת החוק

הוויאידולורוזיה של

נערות שנכנסו להריון

תמה — בעזרת

מישרד-הסעד

עד לפני כחמש שנים הייתה נערה בלתי-נשואה שנכנסה להריון בלתי-צווי נאלצת לעבור דרך ייסורים רבת-הוצאות, שנסוה בהפלה — לא תמיד בידי אדם המוכשר לכך. נוסף לכך אלה היה במעשיהן משום עבירה על החוק, ולא פעם אף סכנת חיים.

אלא שהעובדות הסוציאליות לקחו את העניין לידיהן, והיוזמה והאיכפתיות ש' הפעילו עשו את שלהן. פאבלת הילד קובערת. אס-אט, מבלי להרגיש כמעט, השתנה היחס כלפי נשוא זה, מצד מישרד-הסעד, מן הקצה אל הקצה. כל מה שצריכה נערה כזו לעשות היום, הוא לפנות אל השירותים הסוציאליים הר מוכרים, ואלה יפנו אותה אל ועדה, ש' כמותה מצויה בכל עיר בישראל.

וזהי ועדה הכפופה לבתי-האולים, ואשר מתפקדה קבעו הפסקת-הריון. בוועדה יושבים גינקולוג, פסיכיאטר, רופא למחלות פנימיות, רופא כללי ועובדת סוציאלית, הר דינים בכל מיקרה לגופו.

עד לפני כחמש שנים קבעו ועדות אלו הפסקות הריון במיקרים של נשים בלתי-נשואות רק מטעמים של מחלות נפש או סכנה לבריאות. אלא שכיום, הר נטייה היא להפסיק כל הריון בלתי-רצוני. בדרך-כלל מופנות הבחורות אל הוועדה דרך השירות שהקים מישרד-הסעד, הוא השירות למען הילד. טובת הילד, היא העומדת לנגד עיניו של שירות זה, כאשר מגיעה נערה שהריונה עדיין לא עבר את החדש השלישי, מתייחסת לעובדת הס' ציאלית לאפשרויות הבאות: הפסקת הריון במידה שהבחורה רוצה בכך, המשך הריון ותוכנית לגידול הילד, או מסירת הילד לאימוץ.

אם אכן החליטה הבחורה ללדת את הילד ולגדל אותו, מספקת לה היחידה לטיפול באימהות לא-נשואות, המורכבת מעובדות סוציאליות ורופאים, את כל השירותים לטיפול בעת ההריון ולשיקום לאחר הלידה. במעון הארצי של השירות למען הילד נמצאות כיום כעשרים נערות המעוניינות להסתיר את הריונן, מטעמים אישיים. הן מקבלות שם טיפול רפואי, וכן הדרכת ב' מלאכת-יד, הרצאות וכמובן גם עזרה ס' ציאלית. לנערות אחרות דואג השירות למישפחות-אומנות, המאמצות את הבחורות עד ללידה.

מין שיחרור

(המשך מעמוד 19)

החזה שלי, כמו המידות האחרות המושל' מות של הגוף שלי, הוא מתנה מאלוהים. המישטר בלחקה שהוקמה בשבילי היה כל-כך חריף עד שכימעט לא יכולתי לע' שות עבודות דוגמנות בחוק. זה די הפריע לי, מפני שאין לי אבא ואני המפרנסת היחידה של אמא שלי.

באותה תקופה היו גם תקריות עם חיילים, בבסיס שבו היינו עושים את החזרות של הלהקה. הם היו מפסיקים לע' בוד, כשראו אותי עוברת, וזה היה מר' גיו את המפקדים שלהם.

באותו זמן רמו לי ידיד שלי, קצין בצבא, שאם אני אגיש בקשה לשיח' רור מוקדם, צה"ל ייענה לה בחיוב. הגשתי בקשה ונימקתי אותה בעובדה שאני המפר' גסט היחידה של אמא וביקשתי להשתחרר. קצינת-החן של פיקוד מרכז קראה לי לשיחה, ואמרה לי להמתין בבית להודעה. כעבור כמה ימים קיבלתי הודעה שאני מוזמנת לפגישה אצל קצינת-החן הראשית של צה"ל. לא יכולתי ללכת באותו יום שהומנתי אליה, הלכתי רק שבוע אחר' כך. קצינת-החן הראשית לא הייתה באותו זמן במישרד, והסגנית שלה קיבלה אותי. היא אמרה לי שהחליטו לשחרר אותי.

אני השתחררתי מצה"ל בפרופיל הגבוה ביותר, פרופיל 97. אני יודעת שיהיו כל מיני אנשים שיספרו שהשתחררתי בפר' פיל נמוך, אבל האמת היא שצה"ל החליט לשחרר אותי בגלל שתי סיבות: האמא שלי, והעובדה שהייתי יותר מדי כססית בשביל הצבא.

אני לא יודעת מי הפסיד יותר מהשיח' רור המוקדם שלי. צה"ל, שאת המוראל

פנינה רוזנבלום

נקי ראש

של החיילים שלו הייתי מעלה כל פעם שהייתי עוברת לידם, או אני. אני חושבת שדווקא צה"ל הפסיד יותר.

עכשיו, אחרי השיחרור, יש לי שני דברים חשובים בחיים: הקאריירה שלי ו' הדירה שלי. אני רוצה להמשיך בדוגמנות, אבל מה שחשוב עוד יותר זה המישחק. אני בטוחה שעוד כמה שנים אני אהיה אחת השחקניות הטובות בארץ. אני גם כותבת שירים, ונתתי למשוררים רציניים לקרוא אותם והם אמרו לי שאני כישרון גדול.

דבר השני החשוב זה הדירה שלי. יש לי דירה מקסימה, שכל אחד שבא אליה, תיכף רוצה לגור בה. בסלון יש לי פסנתר. כל יום אני לוקחת שיעורי פסנתר, אחרי שיעורי-הנהיגה. יש לי בר גדול, פטיפון סטריאו-פוני, ועל הקירות המון תמונות שלי. המיטבה שלי זה המיטבח הכי משובלל בתל-אביב. לפעמים אני ר' חצת בעצמי את הכלים, כשהעזרת חולה. חדר-השינה הוא ממש מיקדש קטן. יש לי בחדר טלפון עתיק, שולחן-איפור גדול, ותמונות-עירום שלי על הקיר. מי שכבר זוכה להיכנס לחדר-השינה שלי, יכול לר' אות גם את תמונות העירום שלי. אני רק בת 19, וכל החיים שלי לפני. אני בטוחה שמהר מאוד אני אפתיע את כולם, שלא יראו אותי רק כמלכת-הסכס אלא כשחקנית מוכשרת ומשוררת גדולה.

האם עומד אני בפני פרשת שדה-בוקר מחודשת? צילה של גולדה רודף אחרי כסיוט למרות פרישתה

יום א', 7.7.1974

2

שעת-לילה מאוחרת חזרתי מירושלים לדירתי שברמת-אביב. לאה ניעורה משנתה. היא נכנסה למיטבה ועמדה לשפות את הקומקום כדי להכין לי כוס תה. מזגתי לעצמי כוס מלאה ויסקי, אך גם החריף-החריף הזה לא היה בו כדי לעודד את רוחי ולהרגיעני מהחזיון המפליץ שהייתי עד לו היום. מה שקרה היום בישיבת הממשלה הישרה עלי רוח-נכאים. הצתתי סיגריה בזנב הסיגריה שזה עתה סימתי לעשנה. לאה העירה לי, כדרכה, ששוב אני מושך ביד שמאלי את אצבעות יד ימין. טוב שרק היא מבינה, שמינהג זה שתפס בי מעיד על מבוכת נפשי. רציתי לטבול את גופי באמבט חם כדי להרגיע את רוחי הנסער. אבל לאה אינה מניחה לי לעשן בחדר-האמבטיה ואילו אני מבכר לשאוף אל קרבי את עשן הסיגריה כל עוד לא הועלו המחירים.

לא חלפו אלא חמישה שבועות מאז התמנתי כראש-הממשלה ואשר יגורתי בא לי. למרות ש-עשיתי את מירב המאמצים כדי שלא לקנמם נגדי את הזקנה [גולדה מאיר, ראש-הממשלה שקדמה ליצחק רבין], נראה לי שעוררתי את כעסה כלפי.

הכל התחיל עוד בשבוע שעבר. נפגשתי עם שם-עון [פרס, שר-הביטחון] בלישכתי בבניין ראש-הממשלה, ונועצנו בבעיות הביטחון העומדות על הפרק. דנו במשמעות של ציחצוח החרבות המחודש המשתמע מהכרזותיהם של נשיא מצרים ושרי ממשלתו, ובנוסף התקפני בו החלו לנקוט שופרות-התעמולה של המישטר במצרים. שמעון, אשר השתנה באורח חיובי מאז היכרותו במישטר-הביטחון לפני 15 שנה, הסכים עימי שלאור הסכנות ה-מפליגות של חידוש המלחמה ומצבו של צה"ל, יש לזרז את תהליך בנייתו מחדש.

אין בוררין בשעת סכנה

ביום הרביעי בלילה טילפן אלי שמעון מדירתו, הנמצאת בשכנות למקום מגורי, ובפיו בשורה שה-ר-נינה את ליבי. הוא פגש את אריק [ח"כ הליכוד אריאל שרון] ואת גורודיש [האלוף שמואל גוגן] ודיבר עימם דברים בוטים. הפציר בהם לחדול מ-מעשי התככנות ההדדיים, שרק מבאישים ריחו של צה"ל ברבים ומוציאים דיבתו רעה. נראה כי דבריו לא נפלו על אזניים ריקות. אף המשיך וסיפר לי כי לקח דברים עם אריק בדבר האפשרות להחזירו לת-קופה מוגדרת לשירות פעיל בצה"ל, בתנאי, כמובן, שיוותר על מושבו בכנסת ויפרוש מפעילות פוליטית.

— הייתי ער ומודע לסכנה הטמונה ב-מהלך זה ולסערת-הרוחות שתתעורר בין חברי המפלגה, כאשר תיוודע להם כוונתי. ראיתי כבר בעיני רוחי את הסופה האיומה של הרעמים והבר-קים, שתתחולל בישיבת-המרכז הבאה, וידעתי גם שלא אמלט מזעמו הקוצף של אותו חרון [הכוונה לחיים חפר, המלבי"ד], הרואה בחלומותיו סכנת מהפיכה פאשיסטית בישראל והמאמין שאריק הוא הסכנה החמורה המאיימת על מדינת-ישראל.

ידעתי גם שצעד זה לא יהיה לרוחם של כמה מחבריו בממשלה, ולכן ביקשתי משמעון לשמור בשלב זה את דבר ההצעה בסוד. כמוס. שמעון אף גילה את אוזני כי הודיע לאריק שיוותר לו מינוי-החירום שלו במילואים, אשר בוטל בשעתו בידי משה [דיין] ודודו [רב-אלוף דוד אלעזר]. עוד אז תמהתי על ביטול המינוי ועשיתי את כל מה שביכולתי באמצעות פנייה לדודו ולאחרון [ידלין, שר-החינוך ומזכ"ל מפלגת העבודה] כדי להעביר

העולם הזה מביע בזאת את התנצלותו בפני עיתון-הערב מעריב, על שהוא מקדים אותו ומפרסם בזה פרק אחד מתוך זיכרונותיו של ראש-הממשלה יצחק רבין, שיתפרסמו בוודאי במעריב בחודש יולי 1994. בפרק זה מתייחס מי שהיה ראש-הממשלה החמישי של ישראל ושר-התיקשורת, לפרשה המוזרה שאיר-עה בחודש יולי 1974, כשנאלץ להורות לבטל את מינוי-החירום לשירות מילואים, שניתן שבוע קודם-לכן לאלוף (מיל.) אריאל ("אריק") שרון. שלושה קווים מפרדים — מסמנים השמטה לצורך-קיצור, המתחייב אך-ורק מפרסום קיטעיונות נב-חרים בעיתון. בספר יובא היום במלואו. בסוגריים מרובעים — הבהרות המלביה-ד-דליה רבין.

© כל הזכויות שמורות

את רוע הגזירה ולעשות ככל הניתן כדי להשאיר את אריק בצבא ואף לחזור ולמנותו כמפקד חזית הדרום. נתקלתי אז בסירוב מוחלט.

שמחתי ועלצתי כאשר טילפן אלי שמעון למח-רת היום והביא לידיעתי את תשובתו החיובית ה-עקרונית של אריק על ההצעה ששטח בפניו. אני מאמין כי יעלה בידי אלאף סייח-פרא זה ולרתום אותו ליצול העגלה של צה"ל, המתקשה למשור במעלה ההר. עם כל חסרונותיו והשלילה שבו, אסור לי לשכוח שאריק נמנה עם מפקדי-השדה המצויי-נים שהיו לצה"ל.

למחרת השיחה הטלפונית של שמעון הונחו על

שולחני עיתוני-הערב. בני מעי חמרמרו כאשר הו-פיעה לנגד עיני הכותרת בה נמסר כי שרון וגוגן יחזרו למלא תפקידים פעילים בצה"ל. מישו היה מעוניין לתקוע מוט בגלגל העגלה עוד לפני שזו החלה לזוז. עוד לא נעשתה לי כתובת הזאת: הדלפה מכוונת שנועדה לחבל במאמצי. כימעט שהתפלצתי מעצם המחשבה שמוטה היה עלול "לטרפד" את המינוי מחשש פן יפגע מינויו של אריק במעמדו.

ידעתי שבכך נסתם הגולל על התוכנית שהגינו שמעון ואנוכי. נשארתי יושב בכסאי כשמוחי פה פעור. ידעתי שהדברים הגיעו לידיעתם של חברי הממשלה ויכולתי רק לנחש את הצפוי לי בישיבת הממשלה הקרובה. — — —

— הישיבה נפתחה בסקירה משעממת של שר-המיטרה [שלמה הילל] על הבעיות הכרו-כות בהקמת המישטר האזרחי. תמיד תמהתי בזכות מה הגיע למישטר שר. אולם רק כילה הילל את דבריו והישיבה הפכה סוערת. כאשר יראתי, היה זה ויקטור [שם-טוב, שר-הבריאות המפ"מ], שב-זעף ובחוסר-סובלנות ביקש לדעת מה האמת בידיעה שהופיעה בעיתוני-הערב.

נלאיתי מלהסביר לו שאין השעה כשרה כעת לחקירות מעין זו, ושבתחקירים שעשה צה"ל הסת-בר כי אין בעצם מה לחקור. אך הוא בשלו, ואילו עוד מצטרפים בשצף-קצף גלילי, בר-לב ואחרים. אילולא תמיכתו הבלתי-מסוייגת של שמעון, איני יודע עד היכן הייתי מגיע.

שמן למדורה

ניסיתי להסביר דברים כהווייתם. חזרתי והב-רתי שחובה היא להתעלות מעל שיקולים מפלג-תיים קטנוניים, נוכח חומרת השעה. למרות הת-אפקותי ועל אף שניסיתי לכבוש את יצרי, נדמה לי כי לא שלטתי ברוחי. לא היססתי להטיח בפני-הם דברים כדורבנות. לפעמים נדמה לי כי לכמה מהחברים לא איכפת מה יהיה גורל המדינה ובילבד שתישמר יוקרתם האישית. — — —

יום ב', 8.7.1974

הגעתי ללישכה כשקורי-השינה עדיין על עיני. הוצאתי ממגירת שולחני את בקבוק הוויסקי המוס-תר שם כדי ללגום לגימה שתעודדני. נדמה היה לי כי הצלחתי איכשהו להיחלץ מהצרה שנפלה על ראשי כאשר ביקשה לו [קידר, מי שהיתה מזכירתה ואם-הבית של גולדה מאיר ושנשארה גם מזכירת לישכתי של רבין] לראות את פני.

הבחנתי מייד על פניה, כשרק נכנסה לחדר, כי בשורת-איוב עימה. ואכן, לא התבדיתי. היא ביקרה את הזקנה בביתה הבודד שברמת-אביב כדי לעזור לה בשיקום מישכנה. כל מה שיש לה לומר היא משיחה בפני לו. הפוקדת תכופות את ביתה. וזו מגלה את אוזני מה מתרחש בליבה של הזקנה. לו דיברה וסיפרה לי על תגובתה של הזקנה כשהגיע לאוזניה דבר התפקיד שהוצע לאריק. רא-תה בכך התנכלות מכוונת לה. וכאילו לא די בזה ביקרו אצלה גם דודו ובר-לב, הגרים בשכנות, והו-סיפו שמן על המדורה. כמעט שיצאה מעורה. ידעתי כי כלה ונחרצה היא מפניה שהמינוי לא יעבור.

ממה נפשך? האם עומד אני בפני פרשת שדה-בוקר במהדורה מחודשת? האם פינה שדה-בוקר את מקומו לדירה המבודדת ברמת-אביב? צילה של גולדה רודף אחרי בכל אשר אלך. ידעתי גם הפעם אצטרך לבטל רצוני מפני רצונה. — — —

הוריתי לשמעון להודיע על ביטול המינוי ועל הפסקת המגעים עם אריק. למרות זאת ידעתי ש-הזקנה לא תסלח לי על כך. בבזיון שגרמתי לי אריק רכשתי לעצמי אויב חדש. נשארתי קרח מכאן ומכאן. — — —

כנועט שהתפלצתי כשהתברר לי שמוטה "מטרפד" את מינויו של אריק

הציירת

הביולוגית

החיילת

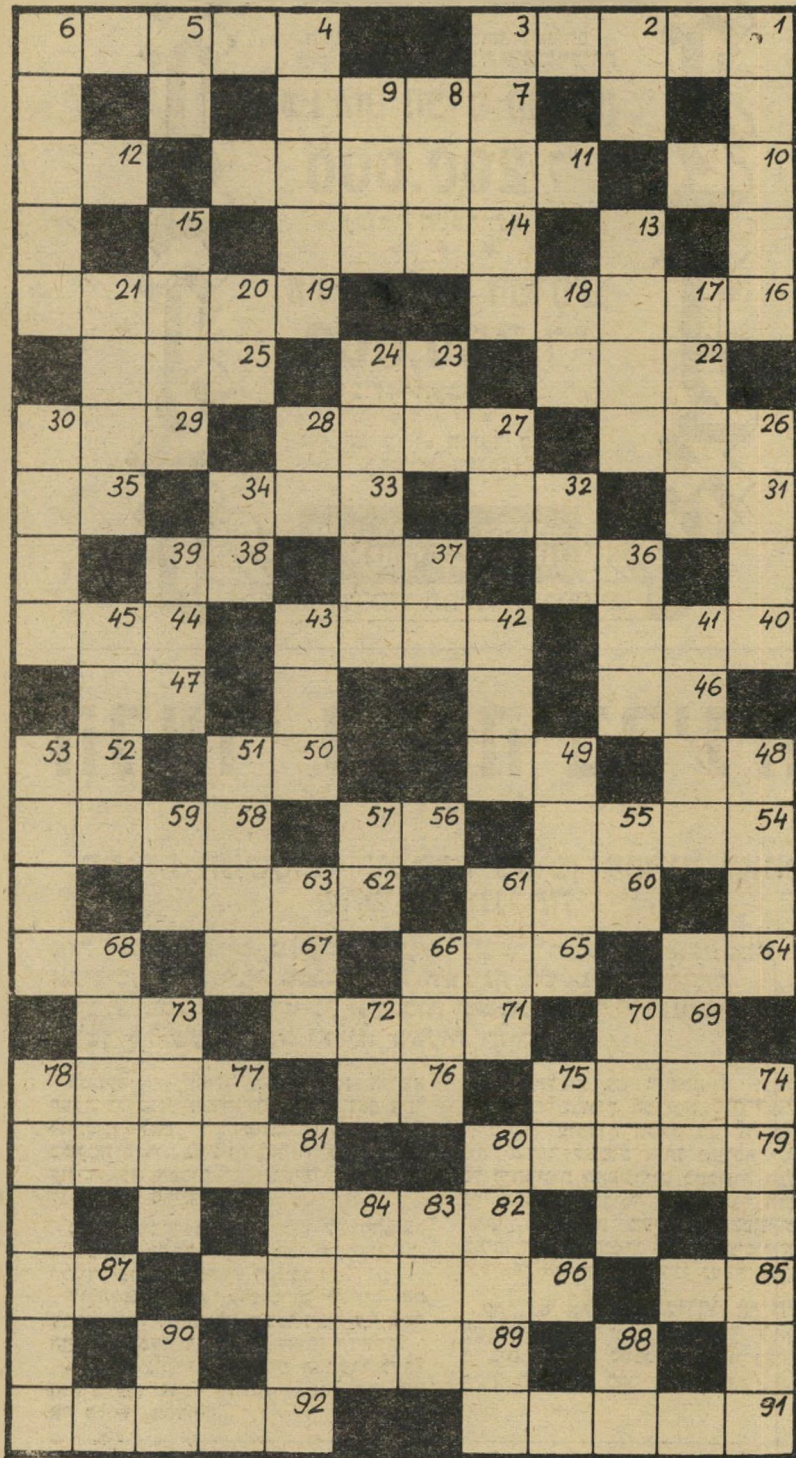
ניצה בורוכוב

עליזה לוי

רותי עזריה

מבט אל השמש שולחות ניצה (מימין), רותי ועליזה (משמאל), הלבושות בבגדיים ביקיני של חברת גוטקס, המעצבת את בגדיהם שלה בקו הבינלאומי החדש ביותר. בשלוש התמונות למעלה נראות הנערות כשהן מאופרות על פי מיטב הידע של חברת הלנה רובינשטיין.

מאונך: (1) מחזאי נורבגי נודע (ש"מ); (2) שטעמך כלענה; (3) התייחסות ביראת-כבוד; (4) המקום בו אני מאחסן את הי תבואה; (5) מסמך; (6) השתאות; (8) אוסר אני; (9) הוא ישמח לבב אנוש; (13) קמטר; (15) מלך תיאטרלי נודע; (17) ישות; (18) היה נשיא דרום-קוריאה; (20) האות החמישית בא"ב העברי; (21) שעות; (23) בתוכה; (24) שחיקה לגרגרים ועירים; (26) בן מנשה, מלך-יהודה; (27) בלוטת-הנקה; (28) רחמנא ליצלן (ר"ת); (30) מידה לנוזלים; (32) מטבע יפנית; (34) בית הציפור; (36) תעודה, מיסמך רישמי; (37) בת-קול; (39) מיוצר מגיות הכבשים; (41) בכל שיוכן יש כאלה; (42) משתוקק; (43) גזן; (45) אבן יקרה; (48) כאב; (49) ריצת-סירוף; (51) בעל יד פתוחה; (53) בו מצויים מיתרי-הקול; (55) קיים, הווה; (57) מונח בתורת החשמל; (59) קידומת הור' לנדיה; (61) עדין לא; (63) זמן קצר בלתי מוגדר; (64) ברור; (66) כינויו של הרמטכ"ל לשעבר; (68) אליל שהוקרבו לו קורבנות אדם; (70) כאלו יש תרי"ג בתורה; (72) קריאת-כב; (73) הפיכת גוי ליהודי; (74) קיבוץ בארץ; (75) בן-כבש הניצב על ראשו; (77) אס-הפנינה; (78) היא נולדה בנהלל; (80) הוצאה בכוח מרשותו של אחר; (81) מחבריה-הכנסת (ש"מ); (83) עצם; (84) אמר עוד פעם, אבל הפוך; (88) דורון; (90) מאור קטן.

מאונך: (1) בירת אריתריאה; (4) ירושה, נחלה; (7) ספאמה; (10) מבין; (11) מלחלת; (12) רב; (14) קריר; (16) זרימת המונים; (19) נחלתו של שבט יהודה; (22) ערוץ; (23) מנת אוכל; (25) אב, בערבות; (26) עוף-טרף; (27) צורר; (29) שם-פרטי סיני נפוץ; (31) מלתי-שאלה; (32) אנדרטת זיכרון; (33) הדרגה הראשונה בגלגולי ה-ארבה; (35) תנועה במים; (36) עצם בפנה; (37) דום; (38) עוף-טרף; (40) צמח בראשית צמחתו; (42) עץ הנזכר במקרא; (44) כופר; (46) מסייר; (47) אביון; (48) מלתי-שאלה; (49) מחודשי השנה; (50) קידומת המסמלת איחוד כללי; (52) תינוק שנוול קודם-זמנו; (54) ממון; (56) מתווי הנגינה; (58) פעולתו של הסוס הרץ; (60) בלכתך אל האשה, קח את זה אתך; (62) מגש; (64) מלתי-חיוב; (65) קירצף בחוקה; (67) אחרי הגוף; (68) אותו אכלו בני-ישראל במידבר; (69) גוף שלישי רבים; (71) למה? (73) גוף; (74) האם היא קדמה לתרגומה? (76) קריאת-ניגון; (77) זמר-עם נודע (ש"מ); (79) רכוש שאדם מקבל לאחר מות הוריו; (81) מזור; (82) דבר טמא; (85) גבבה; (86) דורשת מחיר גבוה; (87) חברת-נפט עולמית; (89) מי שהיה שרי-הצבא במקום יואב; (91) גור-מלית; (92) סבון.

מעט צל

ביום חמסין לחש ח'פשו רותי (תימין) הבאר-שבעית וניצה הירושלמית, אשר היו לבושות בשמלות של בוטיק ביבה התל-אביב, בעיצובה של רחל ברזין. על שערן שמרו הנערות מפני החום והאבק בעזרת מוצריה המיוחדים של חברת וולה להכשירי-שער.

אלו הן שלושי יפהפיות נוספות אשר תתחרנה בחודשים הקרובים על תואר מלכת-המים לשנת 1974. נציגת הנגב, תושבת באר-שבע, היא רותי עזריה התמירה (1.72 מ') בת ה-22, שחיה חזרת, בעלת עיניים שחורות עמוקות, בור גרם בית-ספר תיכון במגמה הביולוגית ב-באר-שבע. רותי בילתה את ילדותה בקיבוץ עין-חרוד, אך כאשר חזרה העירה — הת' אקלמה במהירות בחיי-הכרך הסואנים. את שירותה הצבאי בילתה בחיל-החימוש, שם גם מצאה את החבר הקבוע שלה.

סידרה שניה של מועמדות

לכתר מלכת-המים 1974

השגרירות הירושלמית לתחרות-היופי של העולם הזה היא ניצה בורוכוב, בת ה-17, שגובהה 1.63 מ', והיא בעלת שיער שחור גולש ועיניים כחולות משגעויות. נייצה אותבת מאוד את ירושלים, על אוויר רתה המיוחדת, ואת ריגשותיה היא מעלה על הבר, בציר.

אך אין זה עיסוקה היחיד. היא עוסקת גם בפסול, ולפני כשנה למדה גם פיתוח קול, והשתתפה בתחרות לכישרונות צעירי רים. אך מיכלול הכישרונות אינו מעורר בה לבטים. יש לה פנאי להחליט, והוריה מעודדים אותה לעסוק בכל, כרצונה.

המלווה אותה עד עצם היום הזה, היא עובדת בינתיים כפקידה, אך מתכוונת ללמוד ביולוגיה באוניברסיטה. עבודתה גוזלת ממנה זמן רב, אך כשהיא מת' פנה — היא מקדישה את זמנה לרכיבה על סוסים, שהם אהבתה הגדולה, ולמור-סיקה קלאסית, אותה היא שומעת מעל מערכת-הסטריאו המשוכללת שלה.

הבלונדית שבהבורה היא הפעם עליזה לוי בת ה-19, שגובהה 1.65 מ' גט. עליזה היא חיילת חמודה המועמדת לקורס-קצי'נות, אשר עורה השחום מבלוט כהלכה את שצרה הבהיר ואת עיניה הירוקות-חומות.

ספורט טוטו

השבוע מחזור משחקים מעורב
משחקי מבחן והליגות האופטריות

מינימום הפרס הראשון

200.000 ₪

(כולל העברות)

מינימום כלל הפרסים

350.000 ₪

(כולל העברות)

יום חמישי — המועד האחרון
למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע —
חלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

הליידי עבדה בלילות

מאת ל. בנימין

חקירת המשטרה הופסקה באופן מפתיע לאחר שהליידי נתגלתה

מזה ימים אחדים מגיעות ידיעות למוקד המשטרה על שכונות תלי אביבים, על הליידי שכבשה את השכונה השקטת והזדונית. ידיעות נוספות אמרו כי אין בית בשכונה שבו לא עובדת הליידי במשך כל שעות היום ואפילו בשעות הלילה.

כעת יודעים גם המפקח ד. וגם חבר עוורו כי מכונות הכביסה ליידי ולורד קריסמ? עובדות בשקט רב עד כדי כך שאי אפשר לשמוע אותן ובנוסף יש להן כל היתרונות האפשריים במכונות הכביסה: כל תכניות הכביסה לכל סוגי הכביסה, חרתחה עד 100 מעלות, חסכון מירבי במים, חשמל וחומרי כביסה, ציפוי אמאיל ובקיצור אין יתרון שאינו נמצא בהן.

קחי גם את את הליידי או הלורד לשבועיים נסיון חנים בביתך — ללא התחייבות. תגי לה לעבוד ביום או בלילה — אליך המשטרה כבר לא תבוא...

(מ.)

מסזיסטים לספורטאים

קורס השתלמות מיוחד למסזיסטים ספורטיבי

15.9.74 — 15.8.74 — 3 פעמים בשבוע אהח"צ

הרצאות רופאים בנושא:

פגיעות ספורטיביות ושיקום:

בית ספר למסזיסטים (יות) "גולדמן"

תל אביב, שד' קק"ל 35, טל. 225229, 237682.

למכירה דירה

ברמת גן

בת חדר וחצי

ברחוב הרימון 10 (ליד קולנוע "רמה")

לפנות למשפחת חן בין השעות 20.00—12.00

(המשך מעמוד 17)

בכך לא נגמר העניין. בתי המישפט המחוזי פסק כי בן-עמי מנוע מלטעון, שלא היה בינו לבין נציבות מסי הכנסה הסכם שלא לשלם ריבית. בן-עמי שוב לא השלים עם קביעה זו, הגיש עליה ערעור לבית המישפט העליון, וכך, בינואר 1974, כשש שנים אחרי שהושג הסכם הפשרה, ואחרי שבן-עמי לא שילם למסי הכנסה אפילו אגורה שחוקה אחת על חשבון הריבית המגיעה ממנו, ניתנה החלטה נוספת של בית המישפט העליון בפרשה זו. בית המישפט העליון קבע, שהחלטת בית המישפט המחוזי, "אין לה על מה לסמוך", וכי, כל צד בתיק המרצה זה יהיה חופשי להגיש את טענותיו ואת הוכחותיו בעניין פירושו של הסכם הפשרה ובקשר לקביעת שיעור הריבית.

הפרשה הותרה לבית המישפט המחוזי, להמשיך הדיון בה. יעברו ודאי עוד שנים מיספר, עד שבית המישפט המחוזי יכריע אם וכמה ריבית צריך בן-עמי לשלם עבור חובותיו למסי הכנסה מלפני כ-20 שנה. הדבר יכול היה להישמע כבדיחה מאקא-ברית, לולא היה מדובר כאן בתיק מסי הכנסה של אחד מגדולי עשירי המדינה. יש להניח ששכר הטיטרה ששילם עובד בן-עמי בשמונה השנים האחרונות לעורכי הדין שטיפלו בענייני מסי הכנסה שלו, עלה על הסכום שדרש ממנו מסי הכנסה, ובודאי על סך כל הריבית שגורשה ממנו. אבל התשלומים ששילם בן-עמי לעורכי הדין מוכרים עליידי האוצר כהוצאה מוכרת, והוא ראוי לנכות מהכנסותיו. במילים אחרות: המדינה מימנה את המע"ר המשפטי שמנהל עובד בן-עמי במשך שמונה שנים, כדי לא לשלם מה שמסי הכנסה תובע ממנו עבור קופת האוצר.

האדם העשיר

ביותר במדינה

אם חשב מישהו שבכך תמה השע"ר וררייה, טעות בידו. כי במהלך הדיון גים המישפטיים שנערכו בין עובד בן-עמי לבין נציבות מסי הכנסה בשמונה השנים האחרונות, נחשפו כמה פרטים מההסכם החסוי שערך בן-עמי עם מסי הכנסה. עלי פי פרטים אלה מסתבר, כי עניין הוויתור על הריבית, ועל סכומים אחרים שנכללו בהסכם הסודי, אינו אלא פרט שולי, המת"נות בסכומים של מיליוני לירות רבים, שניתנו לעובד בן-עמי בהסכם.

בן-עמי, איש הליכוד ומתומכיה העיקריים של התנועה למען ארץ ישראל השלימה, הוא בעל ניכסיו לא-ניידי רבים, ברשותו מיגרשים רבים בנתניה, שהוא היה יוזמה ומייסדה.

אחרי קום המדינה היה עובד בן-עמי היום של הקמת העיר אשדוד. הוא וקבוצת בעלייהוון שייצג, קיבלו ממדינת ישראל את מרבית קרקעות העיר אשדוד, במתנה כמעט. בן-עמי, אישית, חזיק בחלק ה-13 של כל קרקעות אשדוד. עד היום הוא יושב ראש חברת אשדוד.

על כל העיסוקים שעשה במרוצת השנים בסחר הקרקעות שלו, חייב היה בן-עמי לשלם מיסים, והנה, באורח מוזר, פוטר אותו ההסכם שערך בשנת 1968 עם מסי הכנסה מכמה וכמה תשלומים לקופת המדינה.

סעיף 8 בהסכם, למשל, קובע כי אם יתן עובד בן-עמי 11 דונם שקנה בשנת 1964, במתנה לבני משפחתו, הוא לא יהיה חייב לשלם מסי הכנסה רגיל על מסירת מיגרשים אלה, בניגוד מפורש לסעיף 85 בפקודת מסי הכנסה, שבאה כדי למנוע העלמת מס על ידי מסירת מיגרשים במתנה. סעיף 6 בהסכם, למשל, קובע כי על מכירת מגוריו בחברת אשדוד לאחרים, לא ישלם בן-עמי מסי הכנסה רגיל על הסכומים שיקבל, אלא מס ריווחייהוון בלבד, בשיעור של 25%. גם סעיף זה הוא בניגוד מפורש לחוק, שכן על חברת אשדוד, שהיא חברת אחזקה ואינה בונה בעצמה, היה מוטל תשלום מסי הכנסה, בשיעור של 50% מערך המכירה.

חשבון פשוט מוכיח, כי בהסכמה זו בלבד נתנו שלטונות מסי הכנסה לעובד בן-עמי מתנה בשווי של 75 מיליון ל"י, לבן-עמי יש באשדוד כ-1500 דונם, ש-שוויים בשוק מגיע ל-300 מיליון ל"י (על-פי ההערכה הנמוכה ביותר). אילו מכר אותם במחיר זה, היה חייב על-פי החוק לשלם מסי הכנסה בשיעור של 50% — כלומר 150 מיליון ל"י. כיוון שההסכם

עם מסי הכנסה פוטר אותו ממחצית הי תשלום, זהו רווח נקי, מתנחליהם, בשווי של 75 מיליון ל"י, שמדינת ישראל נתנה ברוב נדיבותה לנצרך עובד בן-עמי.

מתנות של

עשרות מיליונים

סעיפים אחרים בהסכם הסודי עם מסי הכנסה, קובעים כי למרות שבן-עמי קונה ומוכר קרקעות, הוא לא יחשב בגין עסקות אלו כסוחר מקרקעין רגיל. זהו סעיף בעל משמעות עצומה, שכן, מי שעושה עסקת קנייה או מכירה של קרקע באופן חד-פעמי, משלם רק מס מפורש מקרקעין בשיעור של 20% מהפרשי מחיר הקרקע בין הקנייה למכירה. אולם מי שעוסק באופן קבוע במכירת מקרקעין, רואים אותו כסוחר מקרקעין, שיעסקו בו, והוא חייב לשלם מסי הכנסה בשיעור של 50% מכל רווחיו. אבל למרות שבן-עמי עוסק בקביעות בקניות ומכירת מקרקעין, רואה אותו ההסכם עם מסי הכנסה כאוחר רגיל, והוא חייב אותו במס בשיעור של 20% בלבד — שוב רווח נקי של 30% ממה שהיה צריך לשלם במתנה.

נראה ששילטונות מסי הכנסה הרגישו בעצמם כי הם עושים קנוניה עם בן-עמי ומרמים בכך את קופת המדינה, שכן, ערב חתימת הסכם הפשרה המוזר הזה, שכלל בתוכו מתנות בשווי של עשרות מיליוני ל"י תמורת הסכמתו של בן-עמי לשלם חוב של 350 אלף ל"י בתשלומים לשיעורין במשך שש שנים, שלח סגן היועץ המישפטי של מסי הכנסה, דב ניגר, מיכתב אל פקידה השומה של נתניה, יוסף אביבי, בו סיכם את עמדת נציבות מסי הכנסה בפרשה תמוהה זו.

במכתב ששלח דב ניגר נאמר, כי הסכום עליו הוסכם בפשרה, בסך של 350 אלף ל"י, יהיה נוסף לחובותיו של עובד בן-עמי עבור מלווה קליטה וחסכון חובה.

באותו מכתב כתב ניגר: "לא תחול ריבית על סכום המס הנ"ל עד לתאריך הפרשה, אולם תוטל ריבית כמקובל על הסכם התשלומים. אנו מוכנים שלא לראות בפשרה זו תקדים לעתיד, לא בהטחנו בזמנו, ואנו לא מבטיחים גם לעתיד, לקבוע כל עמדה לגבי עסקות נוספות שיעשו עליידי מר בן-עמי או החברות הקשורות אליו בשנותיהם האחרות."

מיכתב זה מהווה מעין אישור, שבדיעבד ניתנו לבן-עמי בהסכם הפשרה מתנות מפליגות שערך מסתכם בעשרות מיליוני ל"י. מה הן הקלות שיקבל בן-עמי מאז שנת 1963, שלגביה עדיין נערכת ההתדיינות המישפטית עם מסי הכנסה, זהו סוד חסוי שולי יתגלה יום אחד, כאשר יסתבר גם איוו הסכמים עשה, או לא עשה, עובד בן-עמי עם שילטונות מסי הכנסה בין השנים 1964-1974. אבל כדי לגלות זאת יש, כנראה, לחתתן עשרים שנים נוספות.

עשירי ישראל

חיים בעולם אחר

עד כאן סיפור השערוריה. העובדה שדווקא פרשה זו נחשפה, אינה אלא מיקרה עיוור. בתיקי מסי הכנסה יש בו ודאי עשרות ומאות תיקים המכילים הסכמים דומים.

אבל עצם חשיפתה של פרשה זו, יש בה כדי לפענח את אחת התעלומות המיסתוריות ביותר של החברה הישראלית: העובדה שבישראל קיימת שיכבה רחבה, המונה אלפי אנשים, הבונים לעצמם וילות מפוארות, קונים לעצמם מכונות יקרות (בן-עמי עצמו נוסע במכונית היוקרה לינקולן קונטיננטל, שרק בודדות כמותה מצויות בארץ), נוסעים לחופשות בחו"ל תריסר פעמים בשנה ואוכלים יומיים במס' עדות פאר — וזאת בשעה שמסי הכנסה והמילואות השונים הנלווים אליו מגיע, אחרי סכום מוגדר, לשיעור של 87%.

פרשת בן-עמי אינה אלא מיקרה בודד המסביר איך, בעזרתם האדיבה ובסיועם של שילטונות מסי הכנסה, יכולה שיכבה שלימה של מתעשרים בישראל, לגרוף מיליונים, לבזבז מיליונים, לחיות חיי מותרות ולא לשלם מסי הכנסה. והנה ההוכחה המוחשית ביותר, שאינה דורשת שום הסבר נוסף, מדוע נאלצים השכירים ומעוטי היכולת להמשיך ולממן במה שנלקח ממשכורותיהם הדלות, את התעשרותם של אלה שהשילטון רוצה ביקרם, והחיים בישראל של מדיניות הריסון כאילו הם שייכים לעולם אחר.

ל"בנק המיזרחי" שהסתבך בשערוריית "בנק א"י-בריטניה"

וההונאה — כיוון שהמפקח-על-הבנקים, מאיר חת, בשיחה טלפונית מלונדון לישראל אל עורכי-הדין אליהו מירון, וכן במסיבת עיתונאים שקיים עם שובו מלונדון השבוע, אישר כי היה מוכן להעביר תמורת ה-70 נכסים הללו 70 מיליון דולר לבנק האנגלי, למניעת נפילתו! נגד אותם נכסים שהגיד אמר כי אינם שווים, היה המפקח שלו מוכן לתת 70 מיליון דולר!

הטעות הראשונה

של הממשלה

המישחק הציני של הנגיד בכספי האומה לקידום שאיפותיו הפרטיות, מתגלה בעוד נקודה: בפחדו כי יתגלה שהפקיד 30 מיליון מרקים בבנק הבריטי, הציג בנק ישראל לבנק בריטניה לא את הסכום החסר לו, של 13.5 מיליון דולר, אלא 25 מיליון דולר, כדי שיעביר את ההפרש ללונדון וישתחרר את הפיקדון של 30 מיליון המרקים של בנק ישראל שם, הצעה זו לבנקאי, למעול בתפקידו, ולהפוך פיקדון לארבע שנים לפיקדון רגיל, באה

בכיר במסדות הכלכליים של המפד"ל, הר הודעה שהוציא בנק ישראל לפירסום כללה קטע, שהודיע כי המכירה מנעה את תפיסת בנק בריטניה על ידי בנק ישראל. תוספת זו היתה בניגוד למוסכם, ולמזה כל כוונתו של הנגיד לפוצץ בכל מחיר את המכירה לבנק הפועלים.

ביום שני נמסרה לזנבר הרשימה המלאה של התחייבויות בנק בריטניה הצפויות, שכללה 13.5 מיליון דולר אותם יש לשלם במשך השבוע, ועוד תשלום של 4.5 מיליון דולר שעמד להיעשות באותו יום, ואשר הכספים עברו נמצאו בבנק. כיוון שהכספים לביצוע תשלום זה של 4.5 מיליון דולר היו בידי הבנק, הם לא נכללו ברשימה קודמת שנמסרה לנגיד ביום שני, ואשר כללה רק חובות שאין לבנק כיסוי עבורם.

זנבר שאל למשמעות התשלום בן 4.5 מיליון הדולר, קיבל הסברים, והמשא-ומתן למכירה נמשך. בשעה 11 בלילה של יום שני התפורו הצדדים, ועורכי-הדין עמלו לנסח סופית את הסכם-המכר. לפתע התקשרו עם ח"כ אברהם מלמד, והודיעו לו על ביטול המכר ותפיסת הבנק.

גילויים חדשים

בלתי-ידועים

בתנית הבספ' לבנק המיזרחי ללא אישור כמות כפעולה האחרת של הנגיד: הפקדת כספי יתרות-המטבע של ישראל בנק בריטניה בלונדון. גם זאת הסתיר מידיעת הממשלה, ורק אחרי שעורכי-הדין אליהו מירון גילה זאת לשרי האוצר וה' מישפטים (ביום ראשון ה'7 ביולי, כי צהריים) סיפר זאת זנבר לממשלה כולה באותו ערב. אולם זנבר גילה רק כי הפקיד 30 מיליון מרקים גרמנים בבנק בריטניה, ומסתיר עד היום פיקדון נוסף שלו באותו בנק — 10 מיליון פרנקים צרפתיים. פיקדון זה כבר הוחזר לבנק ישראל, בעוד 30 מיליון המרקים נמצאים עדיין בבנק הבריטי, וצפויים לאבדון. הפקדה זו של הנגיד תמוזה במיוחד, על רקע חוסר-אימונו של זנבר בבנק בריטניה. בנובמבר 1972 הצביע המפקח על-הבנקים על ליקויים חמורים בהרכב עסקי הבנק ובדרך ניהולו. זנבר דרש את

כאשר החליטה ממשלת ישראל, כי בנקים ישראלים שהפקידו כספים בנק בריטניה, לא יקבלו את פיקדונותיהם חזרה מממשלת ישראל, שאינה מוכנה להיות ערבה לפיקדונות אלה, ופירסמה זאת בציבור לא ידעה כלל כי כמה ימים קודם-לכן הוזר נגיד בנק ישראל, לבנק המיזרחי, על דעת עצמו, את מחצית ה' הפיקדון שלו בבנק בריטניה.

ביום שני, החמישה בחודש זה, נכנס מנכ"ל בנק המיזרחי, אהרון מאיר אל נגיד בנק ישראל משה זנבר, בפנים חיוורות. השעה היתה קרוב לצהריים. שעות אחדות קודם-לכן הודיע מאיר לזנבר, כי בנק המיזרחי לבדו לא יוכל לרכוש את בנק ארץ-ישראל—בריטניה, והשניים סיכמו כי בנק לאומי הוא שיהיה הקונה. כמה שעות קודם-לכן הודיע מנכ"ל בנק לאומי, ארנסט יפת, כי הוא מוכן לרכישה. בתנאי שמדינת ישראל תתן ערבות מלאה לכל חובות הבנק והפסדיו. הנגיד הסכים לכך.

עתה נכנס שוב מאיר אל זנבר ובשורת-איוב בפיו: באותו יום היה על בנק המיזרחי לקבל חזרה מבנק א"י-בריטניה 3 מיליון דולר, מתוך פיקדון של 6.5 מיליון דולר

מדינת בנקים

עו"ד מירון ומנכ"ל בנקיזון ככניסה לוועדת-הכספים

כסף משוחרר — לא יחזר!

מפי הנגיד, האמור להיות מופקד על שמירת כללי-הבנקאות בבנקים!

כתוצאה מתפיסת בנק בריטניה וביטול מכירתו, עלולים הפסדי המדינה לעלות על 500 מיליון דולר. למעשה עדיין לא ניתן כיום לנקוב בסכום מדויק, אם יתמטט גם הבנק הבריטי, ייפגע גם שמה של ישראל, המתקשה כבר כיום לקבל כספים.

דבר זה היה ברור גם לוועדת-הכספים של הכנסת, שהחליטה פה אחד ביום השישי האחרון, כי על בנק ישראל למכור את בנק בריטניה לאחרים בהקדם האפשרי. החלטה זו היתה סטירת-לחי לנגיד. לפני ימים אחדים שוחח ראש-הממשלה יצחק רבין עם אחד ממקורביו. כאשר אמר לו המקורב כי הוא יכול לרשום לזכותו שעד כה לא עשתה ממשלתו שום טעות, הגיב רבין: "פרט לפרשת בנק בריטניה, רבין הוסיף ואמר, כי זהו כישלון חמור של הפיקוח-על-הבנקים, שלא יכול היה למנוע את הפרשה, וכי הוא עז לעובדה שללא עניין הבנק, היתה מדיניות-המיסוי של הממשלה מתקבלת בציבור בהכנה. כעת שואלים הכל אם אין המיסים מיועד דים לכיסוי הפסדי בנק בריטניה. וזהו דעתו של יצחק רבין, והיא שתחרוץ את גורלו של זנבר.

לאחר-מכן הסביר בנק ישראל כי פתאום נודע לזנבר על התשלום הנוסף של 4.5 מיליון דולר, ואז מיהר אל שרי האוצר והמישפטים וסיפר להם על התשלום ה' נוסף, אמר מי יודע מה עוד צפוי, ולכן יש לתפוס את הבנק. זנבר לא גילה לשרים כי ידע על תשלום זה עוד באותו בוקר ובכל זאת המשיך לנהל משא-ומתן למכירת הבנק. הוא העלים זאת מהם, כדי לקבל את הסכמתם לביטול המכירה!

גם אחרי התפיסה, כאשר הוצעה לו ערבות של מישפחת ויליאמס, בצורת נכ"ס בשווי 100 מיליון דולר כנגד הפסדים צפויים, לא הסכים זנבר, ודיווח לוועדת-הכספים של הכנסת כי סירב, כיוון שהנכסים אינם שווים מאומה, אילו היה מסכים, היו בנק הפועלים והמיזרחי קונים את בנק בריטניה בישראל, ומישפחת ויליאמס היתה קונה את הבנק בלונדון, מפקידה נכסים ב-100 מיליון דולר כנגד הפסדים צפויים, והמדינה לא היתה מפסידה דבר.

אבל כדי למנוע את המכירה לבנק הפועלים ומנכ"לו יעקב לוינסון, שנוא נפשו של זנבר, הונה את הכל — מולל את ועדת-הכספים, בסיפורו כי הנכסים אינם שווים.

החלפת מנכ"ל הבנק, יהושע בן-ציון, דריי שתי זו נמצאה עדיין בבירור בתחילת שנת 1973.

שורת מעשים נוספת של זנבר, מוכיחה כי דרך טיפולו בפרשה מסבך רק עליידי רצונו למנוע בכל מחיר את מכירת הבנק לבנק הפועלים. כאשר דרש מנכ"ל בנק בריטניה כי תמורת נכונותו לרכישת בנק בריטניה יקבל ערבות מלאה של המדינה נגד הפסדי, הסכים הנגיד. כאשר בנק הפועלים ביקש, ביום ראשון ה'7 ביולי, לקנות את בנק בריטניה, הסכים הנגיד לתת ערבות, בתנאי ש-6 מיליון הדולר הראשונים של ההפסדים יהיו על חשבון בנק הפועלים. אחרי ויכוח ירד הסכום ל-4 מיליון דולר. נוסף לכך, עורכי-הדין אליהו מירון העיד, כי זנבר תבע ממנו ומיהושע בן-ציון למכור את הבנק לארנסט יפת מבנק לאומי.

כך מכר הנגיד

את הבנק

ביום ראשון הוסכם על מכירת בנק בריטניה לבנק הפועלים ולבנק המיזרחי, הוכנה הודעה לפירסום ליום שני, על דעת כל הצדדים. ובנק ישראל היה צריך לפרסמה. ההודעה מסרה על ה' מכירה בלבד. והנה, כפי שמסר ח"כ אברהם מלמד, שהיה שותף לכל הפרשה כחבר

שנתן להם כמה ימים קודם-לכן. מנכ"ל בנק בריטניה, יהושע בן-ציון, הודיע זה עתה למאיר כי לא יוכל להחזיר לו את הפיקדון.

לגבי בנק המיזרחי יכולה היתה להיות לדבר משמעות מדאיגה למדי, למרות השיפור הניכר במצב הבנק בשנים האחרונות. הבנק בנה על כך שיקבל את 3 מיליון הדולר באותו יום, ולהשיג בן-רצונו סכום כזה לכיסוי התחייבויות, זוהי מלאכה די קשה. אבל נגיד בנק ישראל, זנבר, לא ניראה מודאג. הוא הרגיע את מאיר, אמר לו כי הרי ממילא תוך יום יקח על עצמו בנק לאומי את בנק בריטניה, ועד אז ישלם בנק ישראל לבנק המיזרחי את הסכום של שלושה מיליון הדולר המגיעים לו מבנק בריטניה. מיד נתן הנגיד הוראה על כך בטלפון, ובנק המיזרחי קיבל את הסכום עוד באותו יום.

אולם הנגיד, שחשש לגורלו אם יודע הדבר, מיהר לשכנע את הממשלה כי כדאי להחזיר לבנקים הישראליים את מחצית הפיקדונות שלהם בבנק בריטניה, שכן בבנקים ישראלים אלה מופקדים כספים מ' חו"ל, והם עלולים להיות מוצאים אם בעליהם יחששו לגורל הבנקים האחרים. תירוץ זה שכנע את הממשלה, שהחברה אינם יודעים עד היום כי למעשה — הנגיד, על דעתו שלו, הוזר לבנק המיזרחי של 6.5 מיליון דולר מכספי יתרות-המטבע של

במדינה

יחסי חוץ

הישראלים

לא יוכלו לצחוק

אמין נכש את רמת

הגולן בחבל-פיו

ואירופה מתפוצצת

מצחק

הגנרל אידי אמין עומד זקוף על גיבעה גבוהה. מולו מתקדמים גדודי צבא כוש. הוא מחלק פקודות לצבא. הצבא הגיבור מסתער. כך היה הוא כובש את הגולן. הוא — המצביא הצבאי הגאוני. אולם ריקודים בקמפאלה, בירת אוגנדה. זוגות-זוגות מחוללים לצליליו של עוגב-פה. המרקיד והמנגן: השליט ירום-הודו, אידי אמין, המדינאי והמוסיקאי הגאוני. אלו הן רק שתי דוגמאות מסרט תיעודי חדש הממלא אולמות בפריס, באנשים הצוחקים בכל פה למה שרואות עיניהם. הישראלים לא יוכלו לצחוק. אילו נמצאה ישראל עדיין בעיצומו של הרומן עם אפריקה, היה הסרט תיעודי אידי אמין דאדא (דאדא, בשפת ארצו, "אחוח"). נאסר להצגה, משום שהוא מעליב מדינה ידידותית. עכשיו, כשאין כבר יחסים, ה"בעייה איננה קיימת. רעץ לקופה. ההשקפה הפושטת בין מפייס-סרטים בארץ היא, שתעודה בקולנוע

אמין, "דאדא" ואכן
כך נכבשה רמת-הגולן

פירושה רעל לקופה. ואין זה חשוב כלל אם התעודה נוגעת לישראל או לאו. מעניינת או משעממת — הכל טרף ואסור לנגיעה. ואם לא יקרה הנס שהטלוויזיה תקנה את סירטו בן 70 הדקות של הבמאי הצרפתי ברבט שרדר, או שאיזה מפיץ נועז או מטורף יסכן את נפשו ויקנה את הזכויות של סרט בלתי-רגיל זה, גם באורכו וגם בתוכנו, אפשר יהיה להוסיף אותו לרשימה הארוכה של אירועים חשובים בעולם הקולנוע אשר אינם מגיעים לישראל. ובמקרה זה, חבל במיוחד, משום שחלק נכבד מתוכן הסרט מוקדש ליתסיו של אידי אמין עם היהודים וישראל. גנרל אמין סבר תחילה שהסרט יחמיא לו, אך משהחלו מגיעות אליו התגובות המלגלות, השתולל מזעם, ואיים לנתק את יחסי ארצו עם צרפת ואנגליה. כשהוצג הסרט בהצגת-יכורה בפסטיבל האחרון בקאן, הסכימו הכל שזוהי הקומדיה של השנה. "כשירקו את אידי אמין מ"קמפאלה, יוכל להתפרנס בכבוד ובהצלחה, מהופעות כליצן." כתבו עיתונאים רבים. אחרי שחזו בגנרל המנצח בתחרות-שחייה מבוימת, שנועדה להוכיח כי הוא עדיין החזק מכולם, או המטיף לחברי ממשלתו, בשיבת שכינס במיוחד לצורך ההסרטה, כמו גננת הנואמת בפני מתוור חדש של תינוקות לבית-רבן. רק אחרת אחת היתה בפי כולם אל הבמאי. "בל תדרוך רגלך באפריקה, פן תצוץ גם אתה, כשפניך כלפי מטה, באגם ויקטוריה, כמו אותו שר-חוץ שצילמת בסרט, כשאמין מותח עליו ביקורת." יחסים טובים. שרדר, צרפתי יליד (המשך בעמוד 30)

נובצע פרסים
בחופי הרחצה

בואי אל השמש

בואי אל הים או הבריכה. התפרקדי על כסא הנוח או על החול החם, נשחי את עורך ב"אוליביה" והניחי לקרני השמש הנולטפות להפוך את גוף עורך לברונז מוקסים.

משופי "אוליביה" יגנו על עורך ויעניקו לך שיוף מהיר ללא כוויות יתר ויובש.

משופי "אוליביה" נאפשרים לך לזנות בפרס -

תקליט ארוך נגן

בחופי תל-אביב, הרצליה ובתי-ים יבקרו דיילות "אוליביה" ויעניקו פרסים

תקליטים אריכי נגן

למשתמשים

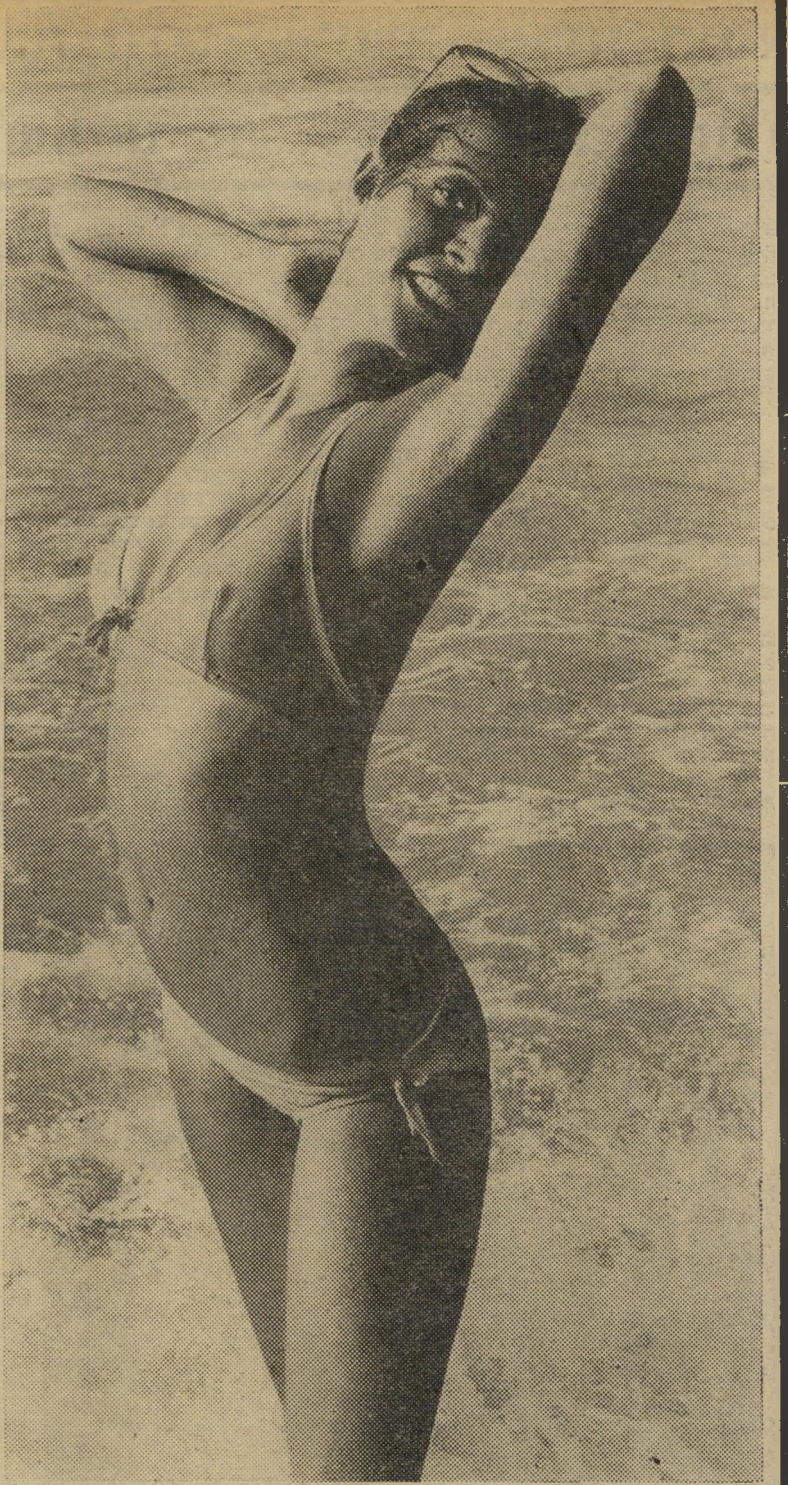
באחד ממשופי "אוליביה"

עץ הזית

פרסום פלד משה עמר נורברט

סוף לגירושין ולפירוד חברות!

היא תשאר שלך ותשיב לך אהבה

בחבורת הסברה שהוצאה לאור ע"י פרופסור, חברה להוצאה והפצת ספרי מידע בע"מ, יש פתרון לבעיה המטרידה הרבה גברים בריאים ובהחלט בלתי מאושרים כתוצאה מיחסי מין בלתי מספקים ומאכזבים (המסיימים מהר מדי). חוברת ההסברה חושפת בעיה זו ומלמדת את הקורא כיצד להתגבר עליה ולקיים חיי מין מספקים. לקוראי החוברת יתווסף מידע חשוב, הכל אודות משחק אהבה ארוך ככל שתראה ומספק. מלווה בתמונות תנוחת המחיר — 20 ל"י. להשיג אצל המפיץ הבלעדי: ד"ר ש. גרונימן 8, רמת-אביב, או שלח/י צ'ק / המחאת דואר לת.ד. 17100, תל-אביב, ותקבל/י את החוברת לביתך.

כלבים

וחיות-שעשועים

כלבים בעלי תעודות-יוחסין זכל סוגי כלבים וגורים ברי-אים, חתולי-בית וחתולתולים, טיפול וטרינרי יומיומי, פנ-סיון לכלבים וחתולים, אמב-טיות נגד טפילים.

אגודת צער-בעלי-חיים, תל-אביב, רח' סלמה 30, יפו. טל. 03-827621.

*** המים וטעים (סינמה 1)
ארצות-הברית) — קומדיה מטורפת מבריי
קה על ימי שיקאגו העליזים, עם בימוי
וירטואוזי של בילי ויילדר, דיאלוגים עוק
צניים בכל שורה, ומרילין מונרו באחת

מונרו וזמון ב"המים וטעים"
עוקצני

ההופעות הוזהרות ביותר. כדאי לראות.
*** אוואנטי (גת, ארצות-הברית)
— שוב בילי ויילדר, שוב קומדיה מבריקה
על מיליונר אמריקני וזבנית בריטית
שנפגשים באיטליה, שם נהרגו הוריהם
יחד, בתאונת דרכים. שילוב מעולה של
רומנטיקה וסאטירה.

*** חופשה עד הצות (בנייהודה,
ארצות-הברית) — עוד גירסה למעשייה
הישנה, על אהבתו של מלח ליצאנית שונה
מכל שאר היצאניות. הפעם — עולה על
הממוצע, בעיקר בשל כנותו של גיימס
קאן, פניה מלאי-ההבעה של מארשה
מייסון, ובגלל חיבור הביורוקרטיה הצבאית
רק על גופיהם של חיליה, אלא גם על
ריגשותיהם ויחסיהם האנושיים.

*** בדרך מערבה (תכלת, ארצות-

האולם געש בקריאות מחאה,

הרוחות סערן, והקהל צעק:

..לאה פורת - הביתה!

המופיע בחוברת שחולקה לבאיה-הטכס, כי
סיים את הסרט כבר לפני שנתיים (בחשבון
פשוט — פירוש הדבר כי סיים אותו ב-
1972), ואפילו שנת הייצור מצויינת בהד-
גשה רבה באותה חוברת ב-1972. אפשר,
כמובן, לומר שמעניקי פרס-האיכות מצפ-
צנים על תאריך הייצור ומתחשבים רק
בתאריך ההצגה, שהיה אומנם ב-1973. אבל
אם כך, יש לזכור כי לפני שנה הוענק
פרס דומה לסרט שלא הוצג אז כלל, לאן
נעלט דניאל ואקס. זה לא עקבי? לא
חשוב, כי הרי זה היופי שבגמישות.

והוועדה היא לא רק גמישה, אלא גם
דייקנית. היא קבעה בפסקנות שלסרט של
מזרחי מגיע פרס שני, ולא ראשון — אבל
גם לא שלישי. לסרטים-קצרים עלילתיים
— אין פרס ראשון: עדות לאיכות החומר
המוגש. לסרטים-תיעודיים קצרים — אין
פרס ראשון. בפרס השני זכה סרטון בשם
סמלים יהודיים, של אריה ממוש ונינה
מאיר. אסור לשפוט מקטע קצר שהוצג
במיסגרת הטכס, ואפשר רק לצטט קריאת-
ביניים: "זה משעמם".

סרטים קצרים של במאים מתחילים. כאן
גדל הפיריון. פרס שני, לבחור בשם יורם
דיכטוואלד, על סרט מצוייר בשם הסנדל.
זה בהחלט סרט נאה, בכל מה שנוגע לעין.
אשר לתוכן, אפשר לומר עליו, בלשון
המעטה, שהוא לטה בערפל.

רוצים את הפנתרים, עד הסוף!
הפרס הראשון לבמאים מתחילים, ניתן
לסרט בשם שמעת על הפנתרים השחורים,
אדון משה? וכאן עשו מארגני הטכס את
ההשיגה הטאקטית של חייהם. מתוך סרט
של כ-40 דקות, בחרו להציג רק כשתיים
או שתיים וחצי דקות, שאינן מייצגות כלל
את הסרט. הצעקות פוּלוּם! החלו מאשת
הצלם, והתפשטו לכל פינה: "רוצים לראות
את הכל!" או הופיע ג'סי, אחת הדמויות
היתר-מוכרות של הבוהימה התל-אביבית.

ולנוע גת בתל-אביב. חג לקולנוע
הישראלי? איי להג, ואוי לקולנוע
הישראלי. כל מיני מוסדות מכובדים, כגון
מישרד-המיסחר והתעשייה ומישרד-החינוך
והתרבות, ומרכז הסרט הישראלי והמועצה
הציבורית לתרבות ואמנות, כולם יחד
התנסו ובאו להעניק אותות הצטיינות
לבתי-מצטיינים.

על הבמה — נחמן אינגבר, מן המכון
הישראלי לקולנוע; חנה מרון, המייצגת
את מרכז הסרט הישראלי; ואב בירגר,
מי שהיה הממונה על תעשיית הקולנוע
במישרד-המיסחר והתעשייה, לפני שהועלה
בדרגה, אבל אינו יכול עדיין להיפרד מן
הוזהר שבמסך, בנימין חכלילי, מן המועצה
לתרבות, ולא פורת, יושבת-ראש המועצה.
נאומים, דרשות, סיכומים. מומינים את
לאה פורת אל המיקרופון. קול מן האולם:
"לאה פורת, הביתה!" את המוחה לא קשה
לזהות. היה זה מוני יקים, דובר הפנתרים,
שבא לכאן להגות פרס שניתן לסרט על
חבריות-לנועה, אשר הופק בעזרת כספים
שנתקבלו מלאה פורת (כך, לפחות, כתוב
בסרט). אבל משלים את החגיגה בנימה
אישית משלן.

פרס ראשון לא חולק. אחרי כמה
דקות של מחאות, שבהן נשמעה בעיקר
תרעומתו של מי שלא קיבל בזמנו תמיכה
מספקת לתיאטרון המרתף שלו, גבר קיצפו
של יצחק קול, מנהל אולפני הרצליה,
שהזמין את יקים להירגע. אלא שיקים
סבר אחרת. עד שקול גער בו בכעס:
"תשלים קודם את החובות שלך, ואחר-כך
תבוא בטענות". ואז השתחרר שקט — יחסי.
פרס ראשון לסרטי-איכות ישראלי, לא
חולק — אפשר להבין זאת היטב. אבל
הפרס השני דווקא חולק, ולמי אם לא
לבית ברחוב שלוש, של משה מזרחי. זאת,
למרות שהפרסים מתייחסים לשנת 1973,
ואילו משה מזרחי עצמו טוען, בראיון עימו

למרות בימוי מסורבל, יש עדיין סיבות
רבות לצחוק.

*** העוקץ (אלנבי, ארצות-הברית)

הברית) — האחים מארקס באחד הסרטים
הפחות-מצליחים שלהם. חוזרים לימי ה-
מערכה-הפרוע והופכים אותם על ראשם.

אלמגור ושידור ב"שדוש"

רוצים את הפנתרים

והציל את המצב. כל המעוניינים הוזמנו
עליהם, להישאר אחרי סיום הטכס ולצפות
בסרט בשלמותו.

את התודה לג'סי חבים לארדוקא עושי
הסרט, אלא הנוכחים באולם. כי מה שנראה
באותן שתי דקות שהוקרנו תחילה, כסימן
לסרט מחאה ישראלי אמיתי ראשון, התגלה,
באורכו המלא, כסרט-תעמולה מטופש נוסף,
המשרת בעיקר את עושייה-תעמולה, ולא
את המטרות למען הם צריכים להילחם.
הפעילים הראשיים של התנועה הופיעו
בסרט בתפקידי כוכבים. מה גרם לפנתרים
שיתפצלו, מהם קשייהם בגיוס דעת-
הציבור, הקשיים שמנעו מהם מושב בכנסת,
מה התשובות שיש להם נגד כל הטענות
של גולדה והמייסד — כל אלה כלל לא
בא לידי ביטוי כאן. ייתכן שמי שהוא
שכבר פתח, יתלהב מן המוצג בסרט (אם
פולחן האישיות אינו מפריע לו), אבל מי
שלא התגייס עדיין, לא ילמד מסרט זה
מאומה.

קולנוע גת בתל-אביב. השעה 12.30.
המעטים שהחזיקו מעמד עד הסוף יצאו,
איש לא אמר, "להתראות בשנה הבאה".

— מעשייה מהוקצעת להפליא, על אמני-
התרמית המרמים זה את זה, וכולם ביחד
גם את הקהל. סרט-פשע מבדר מאוד,
מצולם, משחק ומביים להפליא.

ירושלים

*** קוראים לי אף אחד (חן, אי-
טליה) — סרגיו ליאונה מסתתר, מסיבות
כספיות, מאחורי שמו של הבמאי טונינו
ואלרי — אבל כל אחד יכול להרגיש כי
הידיים ידי-ליאונה. הרבה הומור, הרבה
עוקצים. בידור.

*** פרפר (סמדר, ארצות-הברית) —
אכזבה למעריצי היצירה הסיפורית. מיש-
חק מצויין של דאסטין הופמן.

חיפה

*** אז תביט עכשיו (אורלי,
אנגליה) — מותחן פסיכולוגי ואסתטי
מאוד. על מיסתורין בחייו של זוג ששכל
את בתו הקטנה, ובא למצוא עבודה ושלוה
ביוניציה. מישחק מצויין, צילום נפלא.

מייסון וקאן ב"חופשה"

אנושי

זוהר ושפירא: לקפוץ על כולן

דמותו של אוהד-דורסל עשיר ומטומטם-במקצת, כפי ש-
טווה אותו צבי שיסל. אולם בסופו של דבר, זהו סיפור
עצוב, ללא מוסר-השכל, משום שאיש מן הגיבורים בסרט
אינו מסוגל להשתנות, במלוא מובן המילה.

אם יש לסרט חיסרון, הריהו בכך שהוא נוטה להת-
בונן בפורמן רק מנקודת-מבט אחת, זו הנוגעת למיטה,
ואפילו עיסוקיו הספורטיביים כפופים לנשוא חשוב זה.
משום כך נראית דמותו רדודה במיקצת, ואין בה די עניין
למלא סרט שלם. ומאחר שכל השאר בסרט, מתקיימים
רק ביחס לפורמן (הסרט כולו עשוי בנוף ראשון), הם
סובלים יחד עם הגיבור, מאותן הגבלות עצמן.

הזלילה

הקטנה

עיניים גדולות (סטודיו, תל-
אביב, ישראל) — בני פורמן, מא-
מן-הכדורסל שהוא גיבור סירטו
החדש של אורי זוהר, יכול לשמש כאבטיפוס לישראלי
המצוי. הוא רוצה לדפוק את כל החתיכות ויחד עם זה
מצפה שבבית הכל יתנהל כשורה, ושאיש לא יבוא אליו
בטעות. בדיוק כמו כל אלה שטוענים כי לעשות קצת
חיים, ולעקם את המוסכמות לפי החשק, זה לא אומר
שהם לא בסדר, להיפך — הם חברים על הכיפק.
את סיפורו של בני פורמן מגלגל זוהר, המשחק את
התפקיד הראשי, באיפוק קולנועי ניכר, כשהמצלמה משי-
רתת את הדמויות, לא כמו בתחילת דרכו של אורי,
כשהמצלמה היתה דמות, ועוד יותר מכך: דמות ראשית,
בפני עצמה. המוני פרטים קטנים, כמו השכנה המציצה
מן הדירה הסמוכה בריב-מישפחה, או מחלקי-התה במוע-
דון מכבי, מוסיפים לסרט גוון אמיתי.

מישחק טבעי, בלתי-מאולץ של כל המשתתפים, הוא
הוכחה נוספת לעבודת-הצוות בה מאמין אורי זוהר, וב-
כמה סציות מצליחים הוא עצמו, אשתו אליה (המגלמת
בסרט את אשת המאמן) ואורי איינשטיין (שהוא כוכב
הקבוצה אותה מאמן פורמן) לזעזע באמנות ובתמים, ב-
אמיתות הרגשות שהם מציגים בפני המצלמה.
הפרטים ברקע הספורטיבי, מקור הפרנסה של פורמן,
גם הם מוסיפים לאמנות. לדוגמה: הדאגה שלכוכב-
הקבוצה יהיה עסק, האלימות הפרועה התופסת את מקום
הספורט, השאיפה המטורפת לנצח העולה על כל אהבה
לכדורסל.

למעשה, זה צריך להיות סרט מצחיק מאוד. למשל:

..לא העם היהודי בונה מדינה לעצמו - אלא המדינה יוצרת עם לעצמה. שמילבד שיכרון לאומי ממלכתי - אין בו דבר"

המחקר, נשמת חייו של איש-המדע, נמנעת עתה ממנו. מה שאירע במדינת-ישראל מאז מלחמת יום-הכיפורים, כאילו הצדיק את כל חי תיוות והתיאוריות אותן השמיע פרופסור ליבוביץ כרכים ובהן הזה חזות קשה לגבי הצפוי לעם ולמדינה. בדירה ירושלמית צנועה, שאי וזירתה נראית כקדושה מאחד מסיפורי עגנון, שוחח השבוע הפרופסור ילד לטביה, שעלה לארץ לפני 41 שנים, עם אלו תכור.

בן 71 וטרם נס ליחו. פרופסור (לכימיה וביוגנטיקה) ישעיהו ליבוביץ, ה"אנפאן טריבל" של החיים הפוליטיים בישראל, נביא הזעם של הציונות הדתית, עדיין תופס, זועם ודו ברוחחים את החברה הישראלית מבחינה טכנית יצא לגימלאות. אבל הוא מוסיף עדיין להרץ צות באוניברסיטה העברית בירושלים הן כפקולטה במדעי-הטבע והן כפקולטה למדעי-הרוח, שם הוא מרצה בחוג לפילוסופיה. רק עבודת

הלאומנות היא הדת

של העם הזה

בלי פרנסה ובלי הכנסה. בלשון אחר: כשהאמריקאים יחד לו לתת לנו כסף. כל זמן שאנחנו יכולים להמשיך לחיות חיים טובים מאוד בתור "הסוכנות האמריקאית למורח-התיכון", העם הזה ימשיך ללכת בתלם מתוך ציפיה מפורשת או לא מפורשת שבפעם הבאה אנחנו נצליח לשבור להם את העצמות.

לדור הנחה זו, כיצד אתה רואה את עתידה של המדינה?

אינני רואה את פני העתיד. אני רואה רק את ההווה. כל מי שטוען שהוא רואה את העתיד אינו אלא אידיוט או שרלטן. אבל מה שמסתבר לגבי העתיד היחיד רחוק — אם כי לא בוודאות — הוא שירושלם של מאו-צה"ל-טונג יכבשו את כל יבשת אסיה, כולל מדינות-ערב ומדינת ישראל. כמו שעשו המונגולים בשעתם, לפני 700 שנה, כשהגיעו עד נחל עין-חרוד בעמק יזרעאל, שם עצרו אותם הממלוכים. אז הם כבשו את כל אסיה, את עיראק, כל סוריה והגיעו עד ארץ-ישראל. הפעם כנראה לא יהיה מי שיעצור אותם בעין-חרוד. זה מסתבר. לא שאני מוכן להתערב על כך. זה לא יהיה כבר בימי. אבל זה נראה כפרספקטיבה לגבי הדור הבא.

זוהי חזות קשה, שיש בה כדי לרפות ידיים. היא מובילה למסקנה שאין מקום לנסות לשנות...

לשנות מה? תנועות המחאה שקמו הן ממש מצחיקות. הן קמו כדי לתת בסך הכל פורקן לרוגו שהצטבר. לפטר איש פלוני ולהחליף אותו באדם כמותו. או איפה פה השינוי? נכון שבדמוקרטיה שלנו יש אלמנט הכולל מידה רבה של חופש-דיבור. המימשל עצמו אינו דמוקרטי. אבל ייתכן שהמישטר מאפשר מידה רבה של חופש-דיבור משום שהוא יודע ומעריך שדעת-הציבור אצלנו אינה מעלה ואינה מורידה.

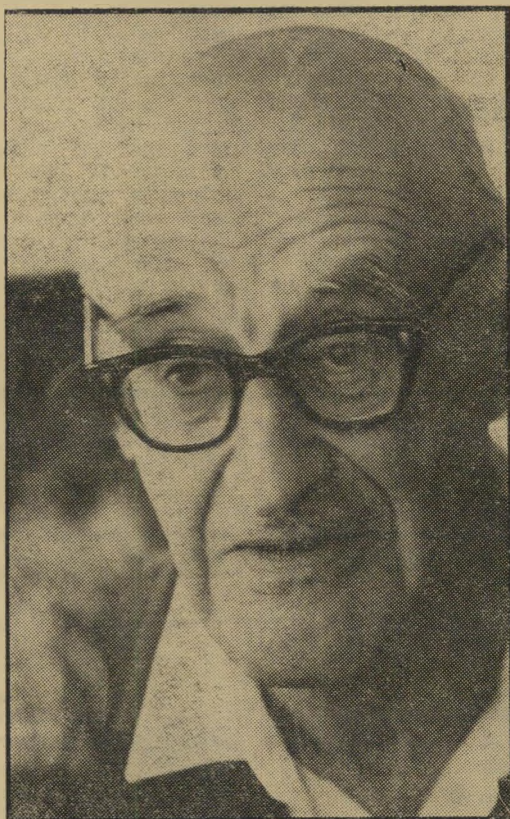
אבל מה שעשו גם נביאי ישראל בשערי תו, כשנסו לשנות מציאות קיימת באמצעות דיבורים. האם אין זה מקביל לתנועות-המחאה של היום?

כל הנביאים נכשלו כישלון טוטאלי ולא החזירו למוטב אפילו נפש אחת. החל משה רבנו וכלה באחרון הנביאים — כולם ניכשלו כישלון טוטאלי. זהו זיוף לומר שהם פעלו לחינוך העם. בדומה להם, גם תנועות המחאה של היום אינן באות עם פרוגרמה קונקרטית בה הם רוצים, אלא בסיסמאות-שוא, ועל כן הן ריקות מכל משמעות.

עמלם של הנביאים היה לריק. לכן פסקה נבואה ביש-ראל. היהדות אינה מושתתת על דבר אבסטרקטי מעין זה. היא מבוססת על פרוגרמה קונקרטית של חיים הנקראת ההלכה. העם אינו רוצה את זה. בשעה זאת אינו רואה בעם כוחות ציבוריים, אפילו מיעוט, שמתכוון למשוו אנלוגי לזה.

האם השקפה זו היא המביאה אותך כיום, להסתפק בחתימה על עצומות...

הנה, בוא אראה לך מה שכתבתי לאלה שיזמו את העצומה בקשר למעצרים המנהליים בגדה המערבית... (מחטט בתיק ניירותיו, שורה לעצמו נגימה עליה כבהיסח הדעת) הנה (קורא): "מעצרים מינהליים בלא מישפט הם מן התוצאות המחייבות ההגיון והמחויבות-המציאות של משטר כיבוש צבאי. והוא הדין בעינינו עצירים ואסירים, בעונשים קולקטיביים (פיצוץ בתים) בגירושי אישים לא רצויים, בסתימת בארות-מים במידבר ובשאר כל הפעולות שהן מעשי-פשע שהכוושים מבצעים בעם כבוש והמשתתפות את העם הכובש עצמו. המגמת לקיים משטר של כיבוש על אוכלוסיה זרה ועוינת גורמת בהכרח לשימוש בשיטות דיכוי ורשע, והוא עשויה להביא גם

כל מה שקרה — היה רוגו על כך שהתהילה המלחמתית בעקבות מלחמת יום הכיפורים לא היתה כל כך איי-איי-איי. וזאת למרות שהאמת היא שמבחינה צבאית הוכחנו את עצמנו — אפילו יותר מאשר במלחמות קודמות. אבל לנצחונות צבאיים אין שום ערך במציאות הפוליטית שלנו. שום ניצחון צבאי אינו משנה, אינו מועיל ואינו מציל אותנו. מה שקרה בעקבות המלחמה זה רק תרגום הזה, הדומה לרוגו התוקף חלקים בחברה כשהחוליאגנים הכדורגלנים שלהם לא ניצחו — על שנמצע מאיתנו

בפעם הבאה לא יהיה מי שיעצור את המונגולים בעין-חרוד

הסיפוק הנפשי הזול ביותר שישנו. לא הצלחנו לשבור להם את העצמות. על זה העם רוגו.

אם זה לא גרם לשום התפכחות בי דעת-הקהל הישראלית, מה עוד צריך לקרות כדי שהיא תתפכח?

החברה הישראלית התפכה רק עליידי דבר אחד: כשכל הבנקים בארץ יפשוטו את הרגל ורמת-החיים תרד פלאים, לא רק בצורת מיתון אלא במשבר כלכלי המור כמו המשבר בארצות-הברית ב-1930, כשאנשים נשארו

פרופסור ליבוביץ, כמה מתבטאת פעילותך הציבורית על רקע השינוי שהזכרתי בה הישראלית...

(קוטע את השאלה) על מה אתה מדבר? על איזה שינוי אתה משיח? שום דבר לא השתנה בזמן האחרון. הכל בלוף. ואמרתי את זה מראש... כאשר תנועת-המחאה, כביכול, היתה בעיצומה, לפני ארבעה-חמישה חודשים, הומינו אותי לדבר באחד הכינוסים שלהם. אמרתי כבר אז: איני רואה שום תנועה בדעת-הקהל ובתודעת הציבור. זוהי רק התרגשות רגעית מתוך רוגו אשר תשקוט והדבר רים יתמשכו כמו שנמשכו 25 שנה. אנחנו גוסיף להידרדר עד... (מהרהר) איני רוצה להגיד עד מה...

בכל זאת, נדמה שמשהו קרה לחבי הישראלית בעקבות מלחמת יום-הכיפורים. הנה קמו תנועות פוליטיות חדשות: פרופסורים נכנסו לפעילות פוליטית כמגמה לשנות...

לא שמעתי מילה או חצי מילה המצביעה על מה שהם רוצים לשנות. כל מה רוצים זה לתת סיפוק נפשי לעצמם ומחפים על כך בהכרחות על מגמה לשנות. מה הם אומרים? דמוקרטיזציה בחיים הפוליטיים? מי אינו אומר זאת היום? אני רוצה לשמוע דברים מוחשיים.

האם חילופי הממשלה ברחץ דעת-הציבור אינם מצביעים על שינוי, כביכול?

(בפסקנות, תוך הרמת קול) שום שינוי לא חל בחיים הפוליטיים במדינה. אני לא רואה שום תמורה. איני יודע על מה אתה שח. איני יודע כמה הבריות שחיות. מה הרווחנו בכך שהחלפנו את גולדה ביצחק רבין? מבחינתי אני אפשר להגדיל את ראשות-הממשלה בין כל חברי האוליגרכיה השלטת במדינה ולא שיתנה מאומה. יהיה מי שיהיה שיעלה בגורל.

מלחמת יום-הכיפורים שונתה את דיו עותיהם ותפוסותיהם של רבים. האם כך עצמך היא לא חוללה שינוי?

בי עצמי לא הישתנה דבר בעקבות מלחמת יום-הכיפורים, כשם שלא הישתנה אצל אף אחד אחר. לא חל שום שינוי בדעת הקהל ובדעת האוליגרכיה השלטת, ממס"ם אנודת-ישראל.

אותו פלייבוי מזדקן, בעל הכאריזמה, היה הנציג האמיתי הלגיטימי של העם מבחינה זאת. הוא ביטא את הלך הרוח בעם עד למלחמה, שגרם שהמצב הקיים הוא הטוב ביותר ואין לנו אינטרס אחר מאשר לקיים את המצב הנוכחי מבחינת מדיניות החוץ-הביטחון ומבחינת המישטר הפנימי.

אבל מקובל לחשוב שמשחו כן היש-תנה...

בוא נראה מה הם התכנים הממשיים של המציאות, של התרבות החברתית שלנו. אני לא מדבר על התכנים המשותפים לכל בני-האדם אלא על מה שנקרא התרבות הישראלית של העם הישראלי. שלושה דברים מאפיינים תכנים אלה: ההתבהמות עליידי הבידור והספורט — איזה מקום תופסת אצלנו העובדה שהוליאגן אחד בעט כדור כנגד הוליאגן אחר, זוהי העלאת החוליאגניות הממוסדת לדרגת תוכן עיקרי, ההתבהמות עליידי הוימה והפורנוגרפיה; והדבר החמור מכולם היא ההתבהמות עליידי הלהט הפאטריסטי וטייוף הגבורה המלחמתית. שלושת הדברים האלה — אלה היו ונשארו פני המציאות התרבותית של החברה הישראלית.

כלומר, אתה מתכחש להנחה שמילחמת יום-הכיפורים זינעה את דעת-הקהל בחברה הישראלית?

לא היו שום הלים ושום מחלומה נפשית כפי שטוענים.

להקמת מחנות-ריכוז ועצי תלייה. כל דרישותינו צריכות להיות מכוונות לדבר אחד בלבד: להסתלקות מן השטחים המיושבים מיליון ורבע ערבים."

(שולץ מיטמך שני) וזה מה שכתבתי ליוזמי המיפוש שנועד לדון בהידברות ישראלית — פלסטינית (מקרא): "אינני רואה סיכוי להידברות ישראלית-פלסטינית כל עוד מתקיים שילטון-ריכוזי ישראלי על מיליון ורבע ערבים. "דריקום בשלום" בין שליטים וגושלטים הוא מן הנמנעים. בתנאים הקיימים לא ייתכן שפלסטיני יתייחס באמון לכל דבר שנאמר מפיו של יהודי או יאמין בכנותו, וכן לא ייתכן שהוא — כנשלט — יביע את דעתו בכנות באוני בני העם הזה השולט עליו.

רק לאחר שנפנה בלי טענות ומענות את השטחים המיושבים ערבים, אולי תימצא אפשרות לעשיית מאמץ להגיע לדריקום בשלום.

לפיכך יש לכוון את כל המאמצים בשעה זו למטרה אחת בלבד: להסתלקותנו מן השטחים — מרצוננו, או בליץ ארה"ב, ברי"מ והא"ם (תוכנית רוג'רס), אפילו אין לנו ודאות וערובה מראש שלאחר-מכן תושג מטרת השלום שאלהינו אנו חותרים. עמדתו זו משקפת את הכרת ה- היהודית-ציונית שהכללת מיליון ורבע ערבים בתחום השלטון הישראלי פירושה חורבן מדינת-ישראל, הרי העם היהודי ההיסטורי, ערצור המינה הסוציאלי-מדיני הדמו- קרטי של חברתנו והשחתת האדם היהודי על-ידי שיטת מימשל קולוניאליסטית."

זוהי, לדעתך, הדרך בה יש לפעול? בהחלט. תקום קבוצת אנשים שתאמר: אנחנו דורשים הגשמת תוכנית רוג'רס. אנחנו פונים אל הא"ם ואל קסינג'ר שיטילו עלינו ועל הערבים את ביצוע תוכנית רוג'רס. מבחינת מדיניות החוץ והביטחון זוהי הפסיקה המכרעת: להסתלק בלי טענות ומענות מכל השטחים. ראה, מבחינת איך שום הבדל בין ישראל לגילי למו"ט אשכנזי, לאמנון רובינשטיין או שלומית אלון. הם לא מציעים שום דרך. הנה, אני מציע דרך. אין בה אולי אותה מידת אמת כמו בלוח הכפל, אבל זוהי לפחות דרך. ככל זאת, נכירות בתקופה האחרונה בחברה הישראלית התארגנויות במגמה? חולל תמורה... תובעים בחירות חדשות תוך בחירות פנימיות למועצות...

אמרתי כבר שאני אינני עושה שום אבחנה בטווח הקשת הפוליטית שבין מפ"ם לאגודת-ישראל. אין ביניהם הבדלי-דעות עקרוניים לגבי מהות המדיניות הפנימית והחיצונית. זו רק התכשורת לגבי חלקם בשילטון, כמו המריבות שפורצות בין בעלי-מניות על חלקם בדירי- דנים. כל מה ששואלים הוא כיצד מחלקים את הרווח מהבינוס הנקרא מדינת-ישראל. והראיה: כולם מסוגלים לקואליציה עם כולם. אצלנו תיתכן קואליציה של כל גוף פוליטי עם כל גוף אחר. זה מעיד שאף אחד אינו מעוניין בקו סוציאלי, מדיני או תרבותי מסוים.

האם זה מה שהכניא אותך לאחרונה להסתגרות בדל"ת אמותיך וזאי נטיית חלק ככל פעילות פוליטית? לא הסתגרתי. אני משמיע את הדברים האלה גם היום, אפילו בצה"ל בו אני מוזמן הרבה לסמינריונים רעיוניים.

החברה הישראלית תתפכח רק כשהאמריקאים יחדלו לתת לנו כסף

באילו תנודות אתה נתקד כצה"ל כשי אתה משמיע שם את דעותיך? יש אנשים שמבינים אותי יפה מאוד. ויש, שדברי מעוררים בהם זעם. מה הפלא? צה"ל הוא עדיין חלק מה עם. אם יימשך המצב הנוכחי או במשך השנים יתפור צה"ל לצבא כמו בכל מדינה קולוניאלית. אבל לפי שעה הוא צבא העם, ובציבור המפקדים שלו משתקפות דעות וחלוציות שונים.

אבל לא רק בצה"ל — אני מופיע הרבה גם בקיבוצים. כמעט בכל שבוע אני מוזמן למה שנקרא "ההתייבות העובדת" — שנקראת כך אולי מפני שהם מעבירים ערבים — ויש להתרשמות שדברי מעוררים תשומת לב. אבל בכל זאת הם ממשכילים ללכת בתלם. זוהי תופעה האופיינית לתרבות החברתית שלנו ושנתקלתי בה כבר לפני שנים רבות. בין תלמידי היו חברי קיבוצים רבים. בשיחות פרטיות הם שפכו את כל חמתם על מנהי- גותם הפוליטית, על מפלגותיהם וגם על חברתם. שאלתי אותם: למה אתם מוסיפים ללכת בתלם? והתשובה שמר- בלתי היתה תמיד: אם נתמך — זה יתרוס את המ- קים.

פרומסור ריכוזיך, האם החמתו של הטיור הפלסטיני ומעשי זוועה דחומת אלה שבונינו בקריטישמונה ובמענות, לא שינו את השקפותיך לגבי הצורך להחזיר את השטחים? כמו בכל מקום בו מתנהל מאבק לאומי, זה טבעי שמאבק לאומי גורר מעשי-זוועה. איני יכול להתרגש למעשים האלה. מעשי זוועה יש משני הצדדים. אולם ויתור על השטחים שנכבשו במדי- חמת ששתי-הימים עתיד להחריף את הבעיה

וזהרתי את מרחב הפעולה של אירגוני הטיור הפלסטינים...

בין כך ובין כך יתמיר הטיור ויילך. זו אשליה שבינתיים הוא רחוק. נהריה זה רחוק? מחר יתחשו מעשים כאלה בחיפה ומחתיים בתל-אביב. זה דבר מובן מאליו. ואז נעשה בהם טבח. או מה? אם ניסוג מהשטחים הכבושים, נוכל להתבצר במדינתנו היהודית וגנן עליה כל זמן שיהיה לנו הכוח להגן עליה.

אני רוצה לומר כמה דברים עקרוניים. תכופות אני שומע מאנשים רציניים את השאלה: מה השתנה מדוע במלחמת '48, בה נפלו כמעט 6000 איש שהיו אחוז אחד מכלל האוכלוסיה היהודית, לא היה דיכאון בתום המלחמה? אותה מילחמה התנהלה תוך התרוממות הנפש. והנה הפעם, במלחמת יום-הכיפורים, כשהבידור, באופן יחסי, היו מעטות, באה מאין התמטטות רוחנית בעם? מה התשובה? מלחמת '48 היתה מלחמת העם היהודי, וזאת ידע כל העם במודע ושללא-במודע, מן הדתיים ועד האפיקורסים. מלחמתנו שבא אחר-כך לא היו מילח- מות העם היהודי, אלא מלחמות מדינת-ישראל, מלחמות למען האינטרס השילטוני. זה לגיטימי. אבל במלחמות למען האינטרס השילטוני אי אפשר לעורר בני-אדם להתי- עוררות נפשית.

אבל במלחמת ששתי-הימים היתה גם מן מעין התעוררות שהוסברה בכך ששותרה ארמת האבות והחורו קרשי האומה...

קדשי האומה? טפוז זאת לא היתה התעור- ררות, אלא התרברבות וגאווה על הישגי הצבא. במיל- חמת יום-הכיפורים היינו נאלצים לעמוד על נפשנו. מה ההבדלים ביני לבין בגין? הוא מאמין במשמעות הערכית של מושגים כמו ריבונות וממלכתיות וכל הדברים האלה, ואני מבין שכל הדברים האלה הם חסרי ערך ויש להם רק חשיבות אינסטרומנטלית.

אינסטרומנטלית לגבי מה? על כך יש חילוקי-דעות. מדינה אינה מיסגרת של אחדות. רק מדינה טוטאלטאריה היא מיסגרת של אחדות.

מדינה שאינה טוטאלטאריה היא זירת מאבקים פנימיים, דיעות בני-אדם תלויות לגבי הדברים המוחזקים ערכיים. אבל מי שאינו פאשיסט אינו כולל את המדינה עצמה במיסגרת הערכיים.

הנה, לא מכבר היה אצלי עתונאי אנגלי, לא יהודי, חבר מערכת הטיימס. הוא סייר בארץ וריאיון אנשים שונים. תוך מהלך השיחה התגלגלו הדברים בינינו לדיון רעיוני אידיאולוגי. מה הוא מבין? הציונות? הוא ביקש לשאול. הוא סיפר לי שהוא כבר מבולבל מהתשובות שקיבל. הו שאלו לו שהציונות היא תנועה שמגממה ליצור חברה אנושית מופת. אחרים אמרו שמטרתה למצוא מקלט ליהודים הנרדפים בעולם. והיו ששפכו ה"א" את כל הפיטפוסים האלה על מדינה שתפקידה להיות אור לגוים, או ייחסו לה משמעות מיסטיית בשל חזון נבואי או ייעוד משיחי.

מה שלא מובן לו, הוא אמר, הוא התפיסה של הקמת מדינת-ישראל כמקלט ליהודים. הנה, האדם בעל ההשפעה

זאת אמרת, הוא שאל, שישראל היא מקלט ליהודים הנרדפים בעולם?

אמרתי לו מהי הציונות שלי, על כף היד: נמאס לנו להיות בשליטת הגוים. זוהי המשמעות של הציונות. ובוה מאוחרים מאיר יערי ואני ויוסף בורג, בין שלושתנו אין שום דבר משותף מלבד השאיפה שעם ישראל לא יהיה עוד משועבד לגוים. אינני מאמין שבהקמת מדינת- ישראל גלומה התכלית ליצור חברה מופת, או שהמדינה היא התגשמות חזון משיחי או מקלט ליהודים הנרדפים. אבל מדינת-ישראל היא הנותנת עצמאות מדינית לעם ישראל. היא לא מגשימה לא צדק, לא הגיונות, לא תרבות ובוודאי לא תורה ומצוות — ואין גם לדרוש ממנה אף אחד מהדברים האלה. את כל הדברים האלה יש לדרוש מבני-האדם, שייאבקו עליהם.

מה שאני דורש ממדינת-ישראל הוא שתהיה מיסגרת העצמאות של העם היהודי, ועל כל הדברים הערכיים נצטרך להיאבק בתוך המדינה, אם אין מאבקים כאלה — זאת ההתדרדרות וזאת הקאטסטרופה — לא של המדינה, אלא של העם.

כלומר, אתה מאוכזב מתגשמות החי- וון הציוני?

לפני שבעות מיספר הופעתו בפני קורס קצינים. הפתעתי אחדים מהם, המכירים את ידיעתי, כשאמרתי להם שאני אחד האנשים שלא התאכזבו ממדינת-ישראל. וזאת משום שמעולם לא תליתי במנגנון מדיני הגשמה של ערכים. תליתי במדינה רק דבר אחד: מיסגרת לעצי- מאות העם היהודי. לכן לא התאכזבתי מהמדינה. מה

תנועת המחאה ריקות מכל משמעות

שמעיק הוא לא בעיית המדינה אלא בעיית העם היהודי. ובוה אין הבדל בין הגולה לישראל.

הנה (מחטט בתיק), בהוצאת שוקן וגדפס ספר שלי שישא את השם "תורת ומיצות בומן הזה", כתבתי שם פרק שנקרא, אחרי מלחמת יום-הכיפורים, "הנה מה שכתבתי שם (קורא): "אין לצפות מכך שמן המלחמה הזאת יוקם "לקח" שיתבטא בשינוי במציאות החברתית, זאת אומרת המדינית-חברתית או במציאות המוסרית... אופייה של החברה הישראלית ושל מיסגרתה המדינית נבקע על-ידי העובדה שלושה מיליון בני-אדם ממוצא העם היהודי מתגבשים כאן כעם חדש, שאין לו היסטוריה ואין לו מסורת... הולך ומתגבש כאן עם חדש, סינתטי, ללא תוכן מקורי ספציפי — עם שייחודו הלאומי אינו אלא מיסגרתו המדינית: לא העם היהודי בונה מדינה לעצמו אלא המדינה יוצרת עם לעצמה. לפיכך אין לתודעה הקולקטיבית של העם הזה אלא תוכן ערכי אחד בלבד והוא — המדינה — במקום לשמש כלי ומכשיר ואמצעי למימוש ערכים הגלומים במציאות הלאומית, נע- ליעצמו אלא המדינה יוצרת עם לעצמה. לפיכך אין לתודעה הקולקטיבית של העם הזה אלא תוכן ערכי אחד בלבד והוא — המדינה — במקום לשמש כלי ומכשיר ואמצעי למימוש ערכים הגלומים במציאות הלאומית, נע- שית המדינה עצמה לתכלית, לערך עליון, והמציאות הלא-ר מית אינה מתבטאת אלא בלאומנות ובפאטריזם שהם "דתו" של העם הזה..."

משתמעת מדברך נימה פאטאליסטית

האומרת, זהו התהליך ההיסטורי בו אנחנו נמצאים — אי אפשר לשנותו. מבחינה זו דומה השקפתך לזו של משה דיין שחזר ואמר, "נגזר עלינו..."

אני רוצה להסביר. טול מהעם הזה את השיכרון הלאומי-ממלכתי — ולא יישאר בו שום דבר. סוף סוף הכדורגל הגרמני טוב יותר מהכדורגל הישראלי והזונות של פאריס טובות מאלה של תל-אביב, ומעבודות המחקר בברקלי ובהארוארד עולות על אלה שבמכון וייצמן וב- אוניברסיטה בירושלים. למרות שאין לנו מה להתבייש באלה.

אם כך — לשם מה לנו מדינה? רק כדי שיהודים יהרגו ערבים ויהרגו בידי ערבים? אם תכני החיים במדינה הם הכדורגל, הזימה והמחקר המדעי, לשם מה יש צורך במדינת-ישראל? השקפת העולם שלי אינה פאטאליסטית. אין לי בכלל השקפת-עולם. העולם הוא אינסופי וכל מי שמדבר על השקפת-עולם אינו עולה על הגורו ההוא בחיפה. לאדם נבון לא תיתכן השקפת-עולם. יכולות להיות לאדם מסויים השקפות על דברים מסוימים שבתוך העולם. אבל נכון שהציר עליו סובבת כל חשיבתו,

אם כך — לשם מה לנו מדינה? רק כדי שיהודים יהרגו ערבים ויהרגו בידי ערבים? אם תכני החיים במדינה הם הכדורגל, הזימה והמחקר המדעי, לשם מה יש צורך במדינת-ישראל? השקפת העולם שלי אינה פאטאליסטית. אין לי בכלל השקפת-עולם. העולם הוא אינסופי וכל מי שמדבר על השקפת-עולם אינו עולה על הגורו ההוא בחיפה. לאדם נבון לא תיתכן השקפת-עולם. יכולות להיות לאדם מסויים השקפות על דברים מסוימים שבתוך העולם. אבל נכון שהציר עליו סובבת כל חשיבתו,

במדינה

(המשך מעמוד 26)

פרס, בן 33, הרגיע את כולם. למרות גילו הצעיר, הספיק כבר להיות אמרגן של להקות ג'ז, צלם-עיתונות ועיתונאי, מבקר קולנוע, וזוהי כ-15 שנה הינו אחת הדמויות הבולטות בגל החדש הצרפתי, כמפיק (הוא אחראי לכל סרטיו של אריק רוהמר), במאי (עוד), הסרט המפורסם על נרקומנים, שנאסר להצגה בישראל לפני חמש שנים, משום ש"אצלנו אין בעיות סמים, ואין צורך לעורר אותן", כך הצהירה הצנזורה, ואפילו כשחקן לעת-מצוא.

תוך כדי ההסרטה, כך סיפר, היו יחסיו עם אידי אמין יוצאים מן הכלל. ולא זו בלבד, אלא שגנאי אונגדה ראה חלק מן החומר המצולם והביע את שביעות-רצונו המלאה ממנו. הוא אפילו הורה שהראיון הארוך עימו, הכלול בסרט, יוקרן בטלוויזיה האונגדית, למען יראו הכל וייראו.

שיחה עם תנינים. האידיליה בין שרדר לאמין הייתה אולי נמשכת, אילוא

הלאומנות היא הדת

(המשך מעמוד 29)

הוא העם היהודי, ועכשיו, אינני יודע אם לעם היהודי יש סיכוי של המשך היסטורי.

אני כשלעצמי הניגוד הגמור של פא-טאליסט. אין בהיסטוריה חוקיות. ההיס-טוריה היא, כפי שהיסטוריון אנגלי אחד הגדיר אותה, "דבר מחורבן אחד אחרי השני". דבר אינו משתלשל מתוך דבר. בהיסטוריה קורה מה שבני-אדם רוצים שיקרה. איך קמה רוסיה הסובייטית? מתוך זה שקבוצת אנשים רצתה בזה. הם לא ינקו משום מקורות עבר. להיפך — המהפכה הקומוניסטית הייתה מכוונת נגד כל כוחות העבר. איך נוצרה גרמניה ה-נאצית? מפני שקבוצת אנשים רצתה בזה. ואיך קמה מדינת-ישראל? כך שהשקפתי היא הניגוד לפאטאליזם.

הכל אפשרי בהיסטוריה האנושית, וזה הגבול בין ההיסטוריה ובין מדעי הטבע. שאני עוסק בהם. בהיסטוריה אין הכרח. לכן, כשאני מדבר על העתיד, איני אומר שהעם היהודי נידון לכליה. אני אומר רק שאין לי וודאות שיהיה לו המשך.

● **מה, אם כך הגורל הצפוי לו?**
ההתבוללות הטוטאלית של היהודים בין הגויים היא בהחלט אפשרית. בעולם ה-מערבי שאחרי מלחמת העולם השנייה, זוהי אפשרות ריאלית. עולם זה אינו נוצרי יותר. הוא אינו לאומני. הלאומ-נות בעולם המערבי אינה קיימת עוד. זה מת. יש כיום אורח חיים משותף ל-שבדים, הולנד או בריטניה. בעולם כזה היהודים יכולים להתבולל יפה מאוד. ב-תרבות של העולם המערבי, שהיא יצירתו המקורית, גלומים ערכים חברתיים, רע-יוניים ונפשיים אדירים. אולם במציאות הישראלית אין תרבות המערב מופיעה אלא כחיקוי, לעיתים חיקוי קאריקטור-ריסטי, ולפיכך אין היא מתגלמת כאן אלא בפסולת של תרבות המערב.

● **כדומה, שדחברה הישרא-לית אין ערכים עצמאיים משלה?**
מה מקיים את מדינת-ישראל? לא תור-כן יהודי, אלא אבירים של מדינה: דגל, צבא, שילטון, ריבונות. מכאן הפסיכולו-גיה של אלה המוכנים להיהרג כדי שדגל ישראל יתנוסס על קבר רחב הוונת וה-רעיון שנצא מיריחו הורג אותם. אני מבין את אלה המטיפים לכך. אין להם תוכן רוחני אחר. אם לא זה — אז לשם מה צריך מדינה?

כל התנחלות נוספת - היא הזמנה לשפיכות-דמים

● **אזה המתנגדים לעשיית השמחים הכבושים והתומכיהם ב-התנחלות ביהודה ובשומרון, כאיום ברובם מהחזונים הדתיים, איך אתה מסביר שדווקא במדי-נת ישראל נוצרה הזהות בין דת ללאומנות?**

זוהי לאומנות בלי תוכן דתי. אחד ה-סמלים של הלאומנות הזאת היא הכיפה הסרוגה. מה שמציין את כל ההיסטוריה שלנו הוא שבכל פעם שהיתה לעם ה-יהודי מדינה היו בה מאבקים בין היהי-דות לבין השילטון המדיני. יהדות אינה יכולה להודות עם שילטון מדיני. גורן שמחנה רואים כאן, שמשותף לרב מהן ולד"ר יוסף בורג, זוהי לאומנות במסווה דתי. אבל זה לא מיוחד דווקא להם.

בקיבוץ-הארצי, למשל, מתכסה הלאומ-נות במסווה של סוציאליזם. הנה, עכשיו אישר השומר-הצעיר תוכנית להתנחלות נוספת ברמת-הגולן. זה נקודה נוספת ב-רמת-הגולן, וכיום כל ברור לכל, היא הזמנה לשפיכות-דמים נוספת. הרי בסופו של דבר יוצאו אותנו משם. כל אדם מבין שאין עוד טעם בזה. לשם מה זה דרוש?

● **מה אם כן, נותר לעשות די אזה המכונים בכך, "השפויים דעתנים"?**

כל מה שהם יכולים לעשות זה להגיד את הדברים שהם חושבים אותם. אם אנשים אלה היו מצטרפים לכוח ציבורי אחד, אז הקו שהיה עליהם לנקוט הוא אישיתות פעולה עם השילטון.

● **אתה מתכוון לאופוזיציה די שמה, לדא שאיפה להגיע לשינוי כוח?**

לתפוס את השילטון כן. אבל לא לנסות לתקן את השילטון הקיים. במקרה כזה עלול להיות מצב שהדוגמא הקאריק-טוריסטית שלו היא שולמית אלונה, ה-אופוזיציונרית הגדולה, שמדי השתלבה ב"הגנה" על ארץ ישראל, ונשארה

כמו בשבועות האחרונים, הבעיות המר-כיות שלך הן: חוסר-כסף ושיעמום. ב-מישור הפינאנסי אין רגיעה. מוטב שתתחיל לחשוב על חריגה קו-צונית מעיסוקיך — או אייטיסוקיך — הרג-לים, אם לא תשנה את המצב, אתה עשוי ל-היתקע לצמיתות. ב-מישור הרומאנטי, בת-מאזניים, אין עוד טעם רב לרומאנים הקצרים והקלים. שמא תחשבי על משהו קצת יו-תר רציני? מצד שני, דווקא האדם ה-מדבר הרבה, אינו מתאים לך כלל.

● **מצטער, אבל הזהרת אותך: אין זה שבו לערוך מסעות או שינויים מרחיקי-לכת. אם תוכלי ל-ש-מור על מיסגרת-חיים דומה לזו בה היית עד כה, בתנאים חד-שים, תקלי במיקצת על הבעיות, אם לא מוטב שתסמכי ל-חלוטין על שיפוטו של איש בעל-שיקול.**

● **העיקר — לא להגשים בשום דבר, דווקא משום שאת חופשייה בהשקפתך, ובתל-קשרה בעמ-שית, קל מאוד לתפוס אותך במלכודת או ל-חייב אותך לעשות מה שאינך רוצה. זה מביא, אומנם, לאחלת-יד ול-אפטי-מנשה מצידך — אבל מי רוצה בכל הצרות הללו? לכן מו-טב שתחשבי יחד א-תו מה אתם רוצים ב-אמת, מתוך ויתור הדדי או פשרה.**

● **קטח**
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

● **הזרועות**
23 בנובמבר - 20 בדצמבר

● **נדי**
21 בדצמבר - 19 בינואר

● **נדי**
20 בינואר - 18 בפברואר

● **נדי**
19 בפברואר - 20 במרץ

● **נדי**
21 במרץ - 20 באפריל

● **נדי**
21 באפריל - 20 במאי

● **נדי**
21 במאי - 20 ביוני

● **נדי**
21 ביוני - 20 ביולי

● **נדי**
21 ביולי - 20 באוגוסט

● **נדי**
21 באוגוסט - 20 בספטמבר

● **נדי**
21 בספטמבר - 20 באוקטובר

אמין "ראדא" וכמאי שרדר
דין טיפק חתיכות

הוקרן הסרט, בהצלחה גדולה. בפני אולמות מלאים בלונדון ובפריס. אז החלו להגיע לקמפאלה תגובותיהם המשועשעות של הצופים.

לפתע הסתבר שכאשר משוחח אמין עם תנינים, בסרט, הקהל מתפעק מצחוק. וכאשר הוא מגיש שרמנים ממלחמת העולם-השנייה, ומטוסי-סילון מיושנים על גבעה שדומה, לרמת-הגולן, ומדגים בפני המצלמה איך היה הוא כובש את הגולן אילו עמד בראש צבאות ערב, רועמים האולמות בצחלות-לעג.

הוא מוציא מן המגירה את הפרוטוקולים של זגני-ציון (היוף הנאצי). מן המאה שעברה, כדי להוכיח שהיהודים זוממים להשתלט על העולם, ואחר-כך מספר שגולי-דה אירחה אותו להפליא, שדיין מקבל את פניו בשמחה בשיתוף חתיכות, ואז מה אם הוא אמר פעם שהשילר לא סיים את מלאכתו ביהודים? הכל צוחקים לפרמי-טיביות שלו ולבורותו, ויש אפילו מי שכתב, כי בכל פעם שהוא מצטט את המונחים המהפכניים שבאופנה, והוא עושה זאת בתדירות גדולה מאוד, מתפלץ ציח-גווארה מחדש בראש צבאיו האלמוני.

● **ניתוק היחסים.** תגובות אלו הרגיעו מאוד את הנשיא האונגדי המבדר, והוא הגיב בצורה האופיינית לו. מייד שוגרו אימים על ניתוק-יחסים עם צרפת ועל גירוש אזרחים צרפתיים מאונגדה.

כדי לשכן קצת את זעמו, נישלח מפי-הסרט, ז'אן פרנסואה שובל, לקמפאלה, לברר מה בדיוק הכניס את הנשיא הנכבד, הרי למרבית הדברים הסכים בעצמו, ואף נתן הוראות לצלמם.

התשובה הרישמית הייתה: אתם מספרים בסרט דברים לא-נכונים על חיסול אויבי-הנשיא (הדברים פורסמו כבר בכל העולם, והיו במונח נואש לגאונותו של אמין) או לדרך בה "טיפל" בהודים שגירש מארצו.

טוב, אמר שובל, נקצר. אלא שכל מה שלא ייעשה לסרט הזה, את תדמיתו של אמין, אי-אפשר כבר לתקן. מי יתן וגם בישראל היו עושים כמה סרטים על מנהיגים גדולים. אבל בורדא

במדינה

מישטרה

תאונות דרכים

או נסיון לרצח?

יחד בן 13 נמצא פצוע

קשה, וקצין המישטרה

שאל את אביו: איזו אתה

הרגת אותי?

הילד שכב בצד הכביש ללא הכרה, עם פצעים באיזור הבטן וסימני פגיעות ברأسו. גופו היה מכוסה דם. אך על הכביש לא ניכרו כל סימני דם או סימנים ברורים של עצירה פתאומית. הוא לא פצה את פיו מאז הובא לבית החולים, ולאביו, חאפז דרוויש, אשר יצא מוקדם בבוקר לעבודתו, נודע על האסון רק בשעה שלוש וחצי אחרי-הצהריים. כשראה את בנו, במצב אנוש, לא האמין האב לטענת חוקרי המישטרה שמדובר בתאונת דרכים בלבד. דרוויש האב (35), סירב לקבל את הטענות שבנו נפגע על ידי מכונית. הוא החל סרוק את המקום בו נתגלה בסאם הקטן, וטען ללא-הרף, כי המדובר ברצח, לא בתאונה. הוא סיפר לחוקרי המישטרה כי הוא חושד שבנו נפגע על ידי תושב הכפר, אשר כבר התלונן פעם במישטרה, על שבסאם הקטן הרביץ לבתו.

דרוויש האב גילה ששמוע מפיו של שוטר, כי מייד אחרי שהובא לבית-החור לים, מילמל הילד את ההברה, "טראק". פירוש הדבר, הסיק, הוא שטרקטור, או משהו שהגיע על טרקטור, פגע בו, והסיק מן המקום.

הקצין הגיב. "ביקשתי מקצין התנועה במישטרת נפת צורת לתת לי גשש עם כלב, כדי לסרוק את השטח בו נמצא בני הפצוע. הקצין שאל אותי: "אולי אתה הרגת אותו?" נדהמתי! רק אז שלח הקצין שוטר לסרוק איתי את המקום. "בחקירה מטפלים אנשי ענף התנועה, אבל אני חושב שפה מדובר ברצח, מפני שגיליתי ליד מקום הפשע סימני טרקטור, ולאיש שבו אני חושד, יש טרקטור". דרוויש טוען כי שמע מפי רופאים ב"בית-החולים, אשר בדקו את הילד הפצוע, כי אינם מאמינים שהיתה זו תאונת דרכים. לפי צורת פצעיו של בסאם. לכן החליט דרוויש לחקור בכוחות-עצמי מיהו שפצע את בנו פציעות אנושות.

תנועה

על מי משקיפים

המשקיפים?

התאונות המתרחשות

בצומת יהודה-המכבי

דרך חיפה, מפריעות

למשקיפים לפטפט

מדירבוקר ניצבים זוג משקיפי-תנועה ב"צומת הרחובות יהודה המכבי-דרך חיפה בתל-אביב.

מדירבוקר, בהגיע תור היציאה מרחוב יהודה המכבי, מכיוון שיכון בבלי אל דרך חיפה, מתרחשות תאונות במקום.

הסיבה: מכוניות הבאות מכיוון חיפה לתל-אביב ממשיכות באור אדום, נתקלות במכוניות היוצאות מבבלי באור ירוק.

ביום רביעי בבוקר הבחין אורח שומרי חוק בתופעה זו, עצר את מכוניתו ליד זוג המשקיפים, שאלם, מדוע אינם עוצרים את המכוניות הממשיכות באדום.

מכיוון חיפה, השניים הביטו בו בפליאה, והשיבו כי מן המקום בו הם עומדים, אינם רואים את הרמזור המסמן אדום.

המשקיף האורח: "אז למה לא תעמדו מן הצד השני של הצומת, ותראו מתי מתחלף האור ברמזור?"

התשובה: "אז נראה את הרמזור, אבל לא נוכל לעשות כלום למכוניות שתעבור את הצומת באדום."

האורח לא ויתר, ושאל מדוע לא יעמד אחד מהם מכל צד של הצומת, ואז יסמן זה שרואה את אורות הרמזור, לזה העומד מצידה השני של הצומת, והלה יוכל לעצור את העוברים באור אדום.

המשקיפים הביטו בו שוב בתמיהה גדולה. "השתגעת?" שאלו. "אז איך נדבר אחד עם השני?"

דלילה

הבושם הנפלא-
לאשה המפתה

Tanya

זה יוסי

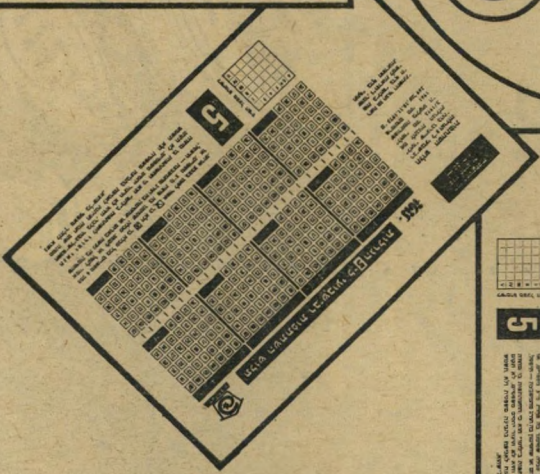
כנסת תנא בע"מ 13/10/74

מי-הקולון שהפכו לשם דבר
the genuine eau de cologne

...זה התחיל ב-1792 בבית מס. 4711
ברחוב הפעמון, בקולון.
ומאז כל מי-הקולון נקראים על שמו.

*מחיר טופס לוטו רב-שבועי לחמש הגרלות וצופות - 20 ל"י.

קו לעיצוב ביולאומי בע"מ לשכת הפרסום התמשלית

האהבה

כהשראה ספרותית

לפני כחודש הוכרתי כבדרן-אגב את העובדה שהעיתונאי-פיומנאי **יעקב רינה שני** ("יענקל'ה") רומנטי, והמשוררת ארכיטקט **דן איתן**, חוגגים כעת ירח דבש, הרחק מן ההמון הסוער. ובכן, הגיעה השעה להוסיף עוד מיספר פרטים.

כל הרומן הזה התחיל לפני עשרה חודשים, כשיענקל'ה נפרד מהחברה הירוקה שלמית שלו, **יעל אדרר**, וחזר מאמריקה כשהוא חיוור ומדוכדך.

או נחלץ לפעולה השדרן **דורי בך זאב**, שהוא חבר גם של יענקל'ה וגם של רינה, והחליט שהכי טוב בשביל הר חבר הטוב שלו יהיה להכיר אנשים חדשים. באחד השלבים של מסע-ההיכרות הוא לקח אותו אל ביתה של רינה שבכפר-שמריהו.

מה שיצא מזה היה רומן-בזק בן עשרה ימים, שמייד אחריו נסעה רינה אל ידידתה הציירת **בטיה אפולן**, המתגוררת

כעת בהולנד. יענקל'ה המאהב לא ידע את נפשו, והטלפונים שרצו על קו אמסטרדם-תל-אביב יעידו על כך כאלף עדים. אבל מכיוון שנוסף לכל הוא גם בחור פראקטי, החליט יענקל'ה שיותר זול לטוס להולנד מאשר לטלפן לשם עשר פעמים ביום, ולכן עלה על מטוס להולנד. שימי חת-הפגישה היתה גדולה.

אחרי כל מיני בעיות וסיבוכים, שלא זה המקום לפרטם, נסע הוג המאהב ללונדון, ומשם חזר לתל-אביב. רינה עזבה את הבית בכפר-שמריהו, ושכרה יחד עם יענקל'ה וילה בהרצליה-פיתוח. האושר שלהם, כך מספרים, הדביק אפילו את הר כננים.

מי שהפסיד מכל העסק היה דווקא מוסף הארץ. יענקל'ה טרוד כל-יך בעיסוקו הר חדש, עד שהפסיק לחלוטין לכתוב את המדור הסאטירי שלו, וכעת הוא עסוק בכתיבת ספר, שעומד להיות, כך מדווחים המבינים, הפצצה הסיפורית הבאה שתי פול עלינו לטובה.

מה שמוכיח שסוף טוב — הכל טוב.

הירושה

ופעכווני

הנישואין

אולי חברת-התעופה הלאומית שלנו עדיין איננה יודעת על כך, אבל היא הר לכת לאבד, כנראה, את אחת הדיילות הכי יפות שלה, **רותי שרת**, אחותה של עורכת-הסרטים **אתי ויזלטיר**, ובאופן אוטומטי גם גיסתו של המשורר **מאיר ויזלטיר**.

רותי מנהלת רומן ארוך-ארץ, כבר המון זמן, עם הצייר ואיש-הסרטים **גדי**

הריון זה

לא בושה

לפני איזה שלושה חודשים סיפרתי, כאן במדור הזה עצמו, ששמועות עקשניות אמורות שקריינית-הטלוויזיה **דליה מזור**, ובעלה המהנדס **אריה לווין**, מצפים לביקור-החסידה. אלא שבאותה הר דמנות הסחישה דליה את העניין מכליזל, ואפילו באה בטענות שכולם מנסים להכריז את אותה להריון בכוח זכל זה.

או הגיע הזמן שמישהו יגיד לדליה שהריון זה לא בושה, זה קורה להמון נשים. כי היא דווקא כן בהריון, ובמצב מתקדם אפילו.

אח, איזה

זיכרונות מעניינים

למי שחשב עד היום שתל-אביב היא נותנת-הטון בתחום העליונות והפחזות, יש לי תיקון-טעות. הדברים האמיתיים קורים דווקא בירושלים. כמה שהיא קטנה ואינרטימית, כמה היא... אתם יודעים מה, ובכלל, ידוע שמים שקטים חודרים עמוק, ומעשה שהיה כך היה: **עורך-הדין**, הר ידוע בקשריו ההדוקים עם המישטרה, ו-**המורה** הידועה בקשריה ההדוקים עוד יור תר עם מישרד-החינוך, נפגשו להם באקי ראי ברחוב בן-יהודה בעיר-הבירה.

מפה-לשם, בשימחת הפגישה, הזמין עור-**רד-הדין** את המורה להצטרף אליו לכוסית בקפה עטרה הסמוך, ולהעלות שם זיכרונות. שכן עורך-הדין והמורה, גיי תנת האמת להיאמר, היוו חוג בלתי-נפרד פעם, בעבר, עד שעורך-הדין ייבא מתל-אביב את מי שהיא היום **זוגל** החוקית. והנה התארכה העלאת הזיכרונות עד מעבר למשוער (כולם יודעים שזיכרונות של חמש שנים אי-אפשר בשום אופן להעלות בחמש דקות). ומאחר שגם עורך-הדין וגם המורה השתוקקו להמשיך ולהיזכר באותה תקופה נפלאה, כשהעיר היתה עדיין חצויה עליידי חומה, ובבכחוס אפי-שר היה לרבוץ עד אור הבוקר, לשייר לצלילי האקורדיון של **דן בירון**, ול-האיון לקולת של **תמי אדרר** — עשו השניים מעשה.

הם נדברו להיפגש שוב. משוב לשוב גבר קצב הפגישות, והרי הם מוסיפים להעלות זיכרונות עד עצם היום הזה. אותי דווקא מעניין לדעת מה היה אומר

לוי, שנימנה בזמנו עם חברות העין ה-שלישית, יחד עם **זאק קתמור** ואשתו הדוגמנית **אן טוכמאיר**, השחקנית **יעל אביב** ובעלה עורך-הדין-לשעבר **צחי שני**, וצלם-הסרטים **אמנון סלר** מוזן.

והנה, בימים אלה ממש קיבל גידי ירור-שה בלתי-צפויה. רק קיבל אותה, הלך ורכש לו דירה ברחוב פרישמן, ואפילו קנה אוטו חדש. ואם תשאלו את החברים שלהם, מייד תשמעו שאם זה לא ידגדג את פעמוני-החתונה של השניים, או הם לא יודעים מה כן.

שובר הלבבות

חוזר

שמחה להודיע לכם, שגם השבוע יש לי חדשות טובות. הנה, למשל.

זו של הפעם נוגעת לאמרגן **חיים סבאן**, זה שהיתה לו חברה פיגית יפהפייה בשם **לנה**, כפי שכבר סיפרתי לכם פעם בפרוטרוט, ואחרי-כך היא שברה את ליבו וחזרה הביתה, לפינלנד.

או סבאן, שתדעו לכם, איחה מהר מאוד את השברים, ולא רק זאת — אלא שהוא הפך להיות אחד הרווקים היותר-מבוקשים בתל-אביב.

לפני כשלושה חודשים נסע סבאן לפריס, עם הילד-הזמר **נועם קניאל**, כדי לעשות מהקטן כוכב. הם התארחו שם בכי-תו של הזמר הישראלי המצורפת **מייק בראנט**, ואומרים שבאותה הזדמנות שבר סבאן כמה לבבות טובים, שהיו שייכים דווקא לחתיכות של אליל-הנשים בראנט בכבוד-רוב-עצמו.

אני לא יודעת אם בגלל זה או לא, אבל לא חלפו ימים רבים, וסבאן נאלץ למצוא לו דירה משלו. מי שמצוי בעניינים, מספרים שהמישטרה לא הסכימה לספק לו שוט-ר-תנועה, ולכן היו שם תמיד פקקים עצומים בהדרי-המדרכות.

בימים אלה חוזר סבאן, עייף אך מרוצה, לבסיסו שבתל-אביב. אז תתחילו להתכוונן.

מוסיקה זה

הימור בטוח

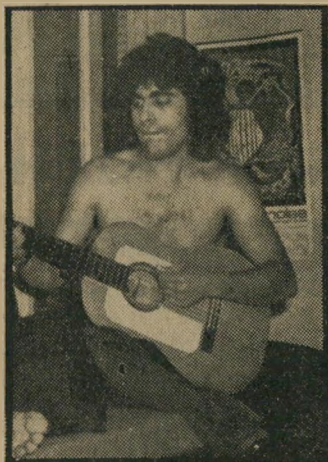
להגיד לכם את האמת, אני לא יודעת מה היתה עושה **דייאנה לורדינג**, בתו של שגריר בריטניה בישראל, אילו האבא שלה היה עובד בקינשאה, למשל. יש לה מול לא-נורמלי (ואולי לנו), שהוא נשלח לתל-אביב דווקא.

בטוח שבקינשאה לא היה קורה לה מה שקרה לה פה. דייאנה היפה התאקלמה היטב על מידרכות דיזנוף ובמסיבות של היפים. את האשמה לכך יש לתלות ב... נחשן מין כמובן, לא אחר מאשר הזמר **גבי שושן**, איתו ניהלה דייאנה רומן סוער בין ארבעה חודשים.

אבל הרומן הזה נגמר, מפני שגבי היה

דייאנה ואבא
מן המוסיקה —

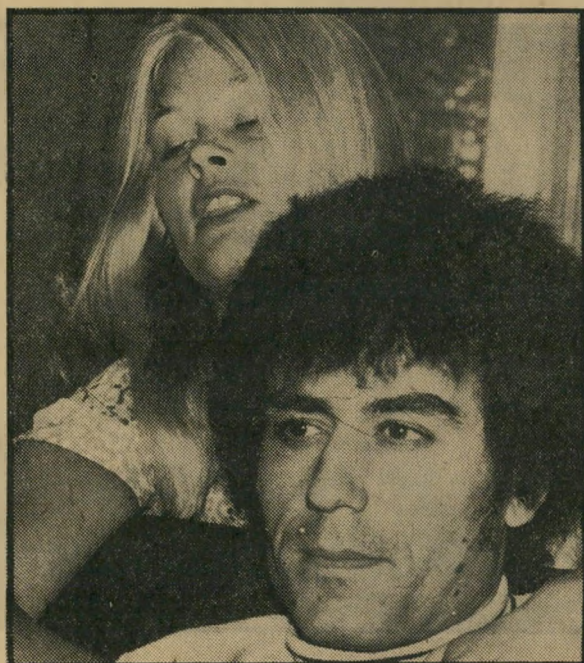

גבי שושן
אל המוסיקה —

מוכרח להתפנות לספל בדיילת שבירת-הרגל **מירי עינבר**, וזה סיפור שכבר סיפרתי לכם בהזדמנות קודמת, ואפילו רמזתי אז שייתכן שזה יהפוך לטיפול של קבע.

אחרי המשבר עזבה דייאנה את הארץ, ולכל מוקרייה העצובים סיפרה שהיא עז-מדת לקבל תפקיד בתיאטרון בלונדון. אבל את התפקיד הזה היא לא קיבלה, מסתבר, מפני שהיא כבר שוב בארץ.

רוצים לדעת עם מי היא מסתובבת עכ-שיוז בבקשה. עם המלחין **קן גלובוס**, שהוא בין השאר גם החבר הכי-הכי טוב של גבי, והוא בעצם היה האיש שהכיר בזמנו בין גבי לבין דיאנה. והרי לכם בומדאנג אמיתי.

חיים סבאן ולנה
חוזר אל זמר

הקאוואלרוס שבאו

הלב הרחב שנחשף במלואו
שייך לדוגמנית
שרה לב. מימין, הדיילת לשעבר ריקי.

אולה!!! קוראת התיירת ב'
מסיבת הזלילה.

פייסטה

שול

שמנא

וסלתא

והאבטיח והאגנרל תתאלוף מנחם ("מן") אבירם (ממושקף, במר'
כו, ליד השולחן שעליו אבטיח ממולא בפודינג.

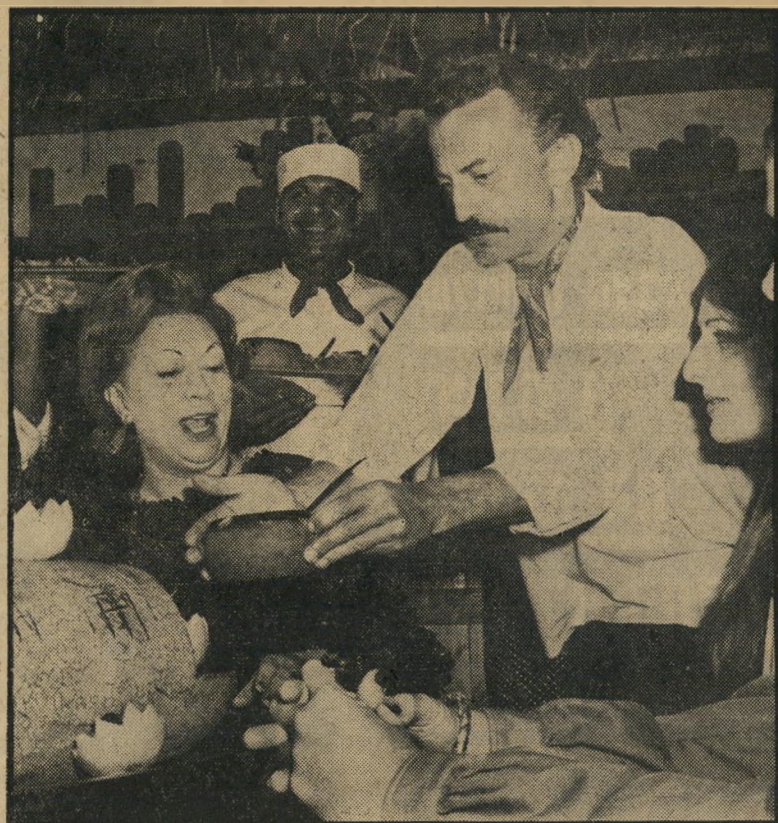

מלכת יופי בשנת 1961. משמאלו של רפי נראית האופנאית רחל ברזין. בתמונה
משמאל מתמוגגות שלוש יפהפיות נוספות בפתיחה החגיגית של המסעדה המכסיקאית:
עירית לוי, אשתו של הזמר אושיק לוי, אהרונה דייג, אשתו של השחקן אסי דיין
וכלתו של משה דייג, ותמי פסחזון, אשתו של המוסיקאי רפי פסחזון.

החיים החריפים רפי שאולי, בעלה לשעבר של מאנדי רייס-דיין
וויס, שהעניקה את שמה לרשת מיסעדות מאכלי
העמים שפרש רפי על תל-אביב, מארח את שפע ידידותיו האישיות, שהיוו חלק ניכר
מאורחי הפייסטה. רפי מחבק את הפסלת אילנה גור, כשמימין עומדת שרה סל, שהיתה

בסומברוס הלכו למכסיקו סיטי ביפו

לשון בחוז' ליוקת קוט' מטקאית הצ' מרת' מלקת לשונה למראה המאכלים.

למעלה) הגברת רוזארי קסטיליאנוס, מתלהבת למראה הציילי קון'קארנה המפולפל שמגיש לה הטבח המכסיקאי שהובא במיוחד ממכסיקו כדי להכניס את מטעמיה לתפריטו של הישראלי.

השגרירה והפזמונאי הפזמונאי דידי מנוסי בולע אל קירבו טורטילה לוחסת, כששגרירת מכסיקו בישראל (בתמונה

60, מנעו שינה מעיניהם כדי לחזות בפלישה הגדולה של השמן והסולת של החברה הישראלית הנוצצת. שפע כזה של מכוניות-פאר, של מחשבים, של אלופי (מיל), נערי-שעשועים ונערות-זוהר, הם ראו קודם רק בסרטים. יותר מאלף איש התחככו זה בזה לצלילי מוסיקה מכסי-קאית ועל רקע תפאורה של סומברוס ופסלים של תרבויות האינקה והאצטקים. לפתע הסתבר כי אקפולקו נמנית אף היא על קדשי האומה, ואם קצת קשה להגיע אליה בגלל מדיניות הריסון החדשה, מוכן הישראלי הזולל להדק את החגורה ולהסתפק בתחליף שהוקם עבורו ביפו. למראה ה' התנפלות הכללית שנערכה במקום על המטעמים המפולפ-לים והחריפים, שנועדו להביא את טעמה של ארץ האצטקים לחיכו של הגורמה הישראלי הברור, אפשר היה בשקט להור-דע שאגודת שומרי-מישקל פשטה את הרגל.

משהו היה חסר לישראלי הזולל והוא לא ידע מה. מאז הפכה הזלילה לבידור העממי בישראל, ותפריטים סינים, יפאנים, גרוזינים ואיטלקים, תפסו את מקום תפריטי הדיני-טה שהוגשו בתיאטרות ובאולמי הקונצרטים, עבר זמנם של החומוס, הטחינה, הקבאב והשאשליק על האש. אבל משהו היה חסר כדי להשלים את התמונה. השבוע הסתבר גם מה זה היה: טורטילוס, אמפנאדוס, טקילה וצ'יליקון-קארנה. זה הסתבר בערב הפתיחה של המסעדה המכסיקאית ש-פתחה השבוע את שעריה, באחת הסימטאות של יפו הע-תיקה. שום מחזה מקורי או הצגה סאטירית מצליפה, לא היה בהם כדי לגרום להסתערות המונית מעין זו שנערכה על שעריה של המאנדייס פייסטה, שהשתכנה במה שהיה עד לפני זמן קצר ביתו של הצייר הישראלי פנחס שער. דיירי הבתיים-המטים-ליפול שבסימטאות יפו הגובלות ברחוב

כסה ופוקה רק זלילה בר סח מכסיקו יכלה להביא לכפיפה אחת את יונה כסה (יושב), איש מפא"י, ואת פוקה הירש.

העוול הזה

שלטונות הצבא קבעו:

חיילת זו

מסכנת את

הפעולה התקינה

של צה"ל

שיחרור

מצה"ל

בגלל

סנקס